SONIA LARIAN
BIBLIOTECA FANTASTICĂ

O MĂRTURISIRE A AUTORULUI

Era în casa din strada Intre Gîrle nr. 6, locuiam din nou acolo, şi acolo mă găsiră cele Trei Animale Albe. Ele

apar cu majuscule doar spre a arăta că nu e vorba de fiinţe indistincte, comune, ci de trei adevărate

persoane, de animale, indiscutabil, pline de demnitate.

Era o oră incertă, de fapt inexistentă,

desprinsă de orele cunoscute ale zilei. Casa era pătrunsă de o lumină alb-albăstruie care plana asupra ei, deose-

bind-o de toate celelalte case, izolînd-o cumva de restul lumii, şi în lumina aceea se infiltra în acelaşi

timp, se insinua în acelaşi timp şi cîntecul guguştiucilor ; sunetul blînd-îngînat se dizolva

în culoare, lumina îl includea.

Dormeam, sau mai degrabă *se dormea,* sau *cineva* dormea. Iar în

acest timp se pornise o ploaie împăcată, fericită, profund binefăcătoare. Dar nu era o ploaie obişnuită, continuă...

Ploua discontinuu, ploua întrerupt, fiindcă ploua pe ritmul cîntecului guguştiucilor ! Pe melodia şi după ritmul

cîntecului guguştiucilor... Aşa că ploaia se întrerupea mereu, res- pectînd măsura şi rămînînd cîte o clipă ca

suspendată în aer, spre a reveni apoi blînd, liniştitor-vesel.

Ploua sub formă de muzică !

Ploua staccato,

legato, iarăşi staccato. Guguştiucii cîntau în terţe, în terţe simple şi ploaia cădea şi ea tot în terţe.

Atunci sunară la uşă cele Trei Animale Albe, sau poate că se şi aflau mai demult acolo, poate că se şi aflau în

casă atunci cînd se pornise ploaia.

Un Cîine, o Maimuţă şi o Pisică, toţi trei înalţi, toţi trei foarte

albi, apărură în orice caz în faţa uşii de intrare. (Şoptiră între ei, apropiindu-şi capetele : „Uşa a treia,

soneria de jos.[u]) Sunară.

— Aici e fosta locuinţă ?... întrebară, sever. Aici locuieşte

fosta scriitoare ? Aici se află masa de lucru, sertarele ?...
Se exprimau confuz şi în acelaşi timp foarte precis. întrebările

ambigue ascundeau un
înţeles subteran, de o
pre

cizie maximă. Aveau o directitate plină de necruţare.

Nu, ploaia fericită, ploaia sub formă de muzică nu se pornise încă !

Maimuţa, Cîinele şi Pisica se îndreptară de îndată, cu hotărîre, spre masa de lucru. Păreau să nu aibă timp de pierdut.

— Aici sînt hîrtiile ?... continuară, la fel de sever. Manuscrisele, toate cărţile publicate ?... Fostele cărţi, viitoarele cărţi ?... Caietele, notele, hîrtiuţele de tot felul ?...

Erau precişi, grăbiţi, vag desgustaţi.

Fără să mai aştepte vreun răspuns din partea cuiva se şi apucară, foarte hotărîţi, de lucru. Desfăcură îndată uşi, traseră sertare. Cîinele, în special, părea mai hotărît decît toţi.

Dădură întîi şi întîi peste cărţile publicate.

— La gunoi, la gunoi ! strigă îndată Cîinele, fără să mai întîrzie şi fără să-şi mai facă vreo altă problemă.

Maimuţa şi Pisica încuviinţară scurt, în tăcere, din cap.

Desfăcură apoi rînd pe rînd toate, absolut toate sertarele biroului negru. Cîinele era iarăşi cel care conducea întreaga acţiune. Avea parcă un fel de grabă de a termina mai repede, dar o grabă stăpînită, neostentativă, o grabă

abia vizibilă, exprimată cel mult intr-o exactitate, o precizie în mişcări.

— Aici, în dreapta — urşi, lupi, vulpi! rezumă cu maximă concizie Cîinele, în urma cercetării la rece şi sumare (făcută însă nu fără un ochi profesional, avizat) a sertarelor din dreapta ale biroului. Dincolo, în stînga şi aici, în sertarul mare din mijloc — psihologie, multă psihologie şi psihosomatică, medicină, cam multă medicină... Bolnavi şi boli... Hm... stranie combinaţie, fu de părere Cîinele. Curioasă amestecătură...

— ...şi iarăşi căpcăuni, bufniţe, pisici, anunţă şi Pisica rezultatul investigaţiilor sale.

— Prostii, prostii... hotărî în încheiere Cîinele, vorbind fără patimă, pe un ton sec.

— Prostii... repetară ca un ecou, în- tr-un glas, Maimuţa şi Pisica.

Dar Cîinele păru să mai aibă deodată o ultimă ezitare, sau poate un ultim elan de bunăvoinţă. Se instală la birou, desfăşură înaintea sa dosare, hîrtii. Desfăşură cît mai larg tot ce găsea prin sertare, caiete, note, zeci de pagini — spre a-şi putea forma în linişte, nestingherit, o privire de ansamblu cît mai exactă ! îşi impuse o concentrare ieşită din comun şi începu să analizeze, să cerceteze totul cu intensitate febrilă. Ex-

prima în acea clipă maxima obiectivitate ! Şi ceea ce urma să hotărască, peste puţin, Cîinele, avea într-adevăr să fie literă de lege. Figura îi devenea din ce în ce mai dură, din ce în ce mai severă, avea acum o aspră neînduplecare. Cîinele semăna acum cu pictorii aceia din gravurile lui Diirer, neînduplecaţi, necruţători, neimpresionabili, absorbiţi doar de calculul rece al perspectivei desenului şi de măsurătorile lor drastice. Il priveam cu jind... De-aş putea fi şi *eu* un astfel de Cîine, un astfel de pictor, gîndeam, cu o invidie imensă...

— Nimic nu se ţine !... declară în sfîrşit Cîinele, ridicîndu-se hotărît de la masa de lucru.

Era categoric şi neîndurător. Părea, de data aceasta, pe deplin edificat. Vorbise scurt şi fără comentarii.

— Nimic nu se alege din toate acestea... mai adăugă el după o pauză, cu o uşoară schimă de oboseală, dar la fel de sever, la fel de drastic. Nimic nu se alege din toate acestea, repetă iarăşi Cîinele, ceva mai gînditor, vorbind cu o vagă, abia perceptibilă nuanţă de regret. *Nimic, nimic î*

— *Rien de rien,* adăugă, în franţuzeşte, Pisica.

(Aruncase şi ea peste hîrtiile de pe

masă o privire grăbită.)

— Să începem ! hotărî energic Clinele.

(Şi Cîinele păru, pentru o clipă, de-a dreptul amărît.)

Cele trei animale se apucară de lucru. Cu un calm metodic, cu sînge rece, cu o rară necruţare.

Goliră rînd pe rînd toate, absolut toate sertarele, aruncară tot ce găsiră, deschiseră şi goliră neînduplecate toate, absolut toate dosarele... Rupeau tot, aruncau tot ! Una cîte una, hîrtiile erau distruse şi aruncate la coş ! Cîinele şi Pisica, în special, erau intratabili. Sfîşiau cu ghiarele tot ce găseau şi distrugeau tot, aruncau tot !

— La gunoi, la gunoi ! striga uneori Cîinele, sfîşiind în răstimpuri liniştea desăvîrşită în care se executa, altfel, întreaga acţiune.

— La coşul de hîrtii ! striga atunci, exprimîndu-se ceva mai elegant, Pisica.

Maimuţa nu părea nici ea să se dea în lături şi rupea ce găsea, rupea cu mult zel.

Şi cu toate acestea, pot spune că nu era pic de vandalism în ce făceau aceste raţionale, inteligente, stimabile animale ! Sau cel puţin aşa simţeam, aşa gîndeam

atunci, în somn... Ele erau, dimpotrivă, emisarii unei ordini a liniştii, a păcii binefăcătoare, netulburată şi neclintită de nimic, egală şi desăvîrşită în puritatea ei. Ceea ce făceau animalele era o *operă în sine*, o adevărată *operă* se constituia, treptat, din gestul lor aparent destructiv. Un fel de negativ atotcuprinzător, un fel de *carte perfectă, inexistentă*, lua naştere treptat, odată cu fiecare hîrtie aruncată la coş, cu fiecare nouă hîrtie ruptă. O linişte imensă, o uşurare imensă cădea de pretutindeni, cădea, se lăsa...

— La gunoi, la gunoi ! striga acum întruna, frenetic, Cîinele. (Nevrînd să mai ştie de nimic.)

— La coşul de hîrtii ! adăugau, triumfătoare, Maimuţa şi Pisica.

(Atunci, de fapt, se porni acea ploaie binefăcătoare, acea ploaie fericită ! Guguştiucii se porniră şi ei să cînte în terţe, iar ploaia îi însoţea, cădea fericită în ritmul lor, pe melodia lor. Ploua sub formă de muzică !)

*
* *

Cînd totul fu gata, şi credeam că înţeleptele animale, care lucraseră atît de frumos şi atît de eficient, se vor retrage acum în linişte, se vor retrage tăcute —

cînd totul fu gata, Cîinele rosti la un moment dat o frază surprinzătoare. Se întîmplă, mai bine zis, un lucru cu totul surprinzător.

— S-o lăsăm acum pe Maimuţă, spuse Cîinele. S-o lăsăm să-şi facă meseria ei.

(Cîinele vorbea acum liniştit, puţin obosit, fără nici o patimă. Se purta ca un doctor după operaţie, avea ceva din- tr-un mare chirurg.)

Atunci apăru în scenă Maimuţa.

Maimuţa, care lucrase tot timpul cot la cot cu ceilalţi şi păruse cu nimic deosebită de ei — îşi dădu brusc în vileag adevărata natură.

Maimuţa era *altceva* decît Pisica şi Cîinele, avea un fel de *inconştienţă* a ei. Era dintr-o altă esenţă decît ei.

In cîteva clipe zădărnici aproape tot ce făcuseră ceilalţi, mai bine zis, tot ce făcuseră mai înainte cele trei animale, împreună.

Maimuţa se aşeză la birou. Se puse pe lucru.

începu să scrie, să scrie, să scrie...

Nimic nu părea s-o mai poată opri ! Ştiam, fără să văd, că rescrie totul de zor, că de fapt reface întregul conţinut al hîrtiilor distruse — fiindcă altceva, ce ar mai fi putut scrie Maimuţa ?...

— şi îmi apărea, cum o vedeam aşa,

scriind, ca o descreierată !

Ştiam, fără să văd, că scrie cu propriul meu scris, că rescrie pagini întregi, rezumă, reuneşte la un loc pasaje disparate !

Părea înzestrată cu o memorie uimitoare... Frînturi de fraze, fragmente întregi din hîrtiile rupte reveneau întocmai, reapăreau întocmai în textul Maimuţei !

Culmea era, că pasajele rescrise din memorie şi puse la un loc aiurea, potrivite aiurea de Maimuţă se şi legau între ele, sau cel puţin păreau să se lege, ca şi cînd s-ar fi înscris, firesc, într-o aceeaşi lucrare, dinainte gîndită şi bine concepută. Nu era chiar rău ce scria Maimuţa, prezenta desigur un interes oarecare, dar cît de penibil, cît de zadarnic îmi apărea acum totul ! Guguştiucii încetaseră de mult să mai cînte în terţe, ploaia fericită, semn al unei ordini desăvîrşite se oprise şi ea.Intr-o fracţiune de secundă — aşa mi se păruse cel puţin — Maimuţa reuşise să rescrie, să refacă totul, umpluse în- tr-o clipă zeci de caiete. Se ridică încîn- tată de la masa de scris. Părea cu deosebire satisfăcută de isprava ei ! Lucrase bine, lucrase cu spor. Se simţea o maimuţă energică, o maimuţă capabilă, o maimuţă activă !

(Ciinele şi Pisica o aşteptau în tot acest timp resemnaţi, liniştiţi, ca şi cînd ar fi ştiut că rolul lor se încheiase.)

Maimuţa împărţi caietele în două teancuri şi le aşează în ordine la locurile lor. Pe unele dintre ele, de culoare albă, notă cu grijă : „Urşi, lupi, vulpi“ — şi le aşează în sertarele biroului, din dreapta.

Ştiam, în somn, tot ce scria în ele. Le vedeam conţinutul, rînd cu rînd. Cum spuneam, le găseam, la urma urmei, nu

lipsite de orice interes.

Am încercat să dau textului un uşor flux epic, mai spuse înainte de plecare Maimuţa, vorbind ca pentru sine. Un foarte uşor, un abia perceptibil flux epic...PARTEA 1NTII

înalta societate a lupilor celebri şi a vulpilor celebre

CAPITOLUL *1*

Era o minunată dimineaţă de primăvară. Soarele strălucea mai frumos ca niciodată.

Lupul din *Scufiţa Roşie* se trezi din somn proaspăt şi extrem de bine dispus. Făcu la repezeală un duş, se spălă voios pe dinţi, deschise radioul, făcu puţină gimnastică, învăţă la repezeală cîteva cuvinte spanioleşti în timp ce se îmbrăca în

faţa oglinzii, şi aruncă în sfîrşit asupra sa o ultimă privire, contemplîndu-şi cu mare satisfacţie dantura :

— Sînt mai tînăr ca niciodată ! exclamă el, în- cîntat. Cine ar zice că eu sînt „bătrînul lup din *Scufiţa Roşie"?* Nici pomeneală ! Am o dantură splendidă şi sînt foarte mulţumit de fierarul meu şi de felul cum mi-a pilit limba şi dinţii. Are mîna uşoară, nici nu simţi cînd te pileşte, da, da, e un fierar excepţional, o să-l recomand şi altor prieteni ai mei, lupi !

Lupul îmbrăcă un frumos pulover alb, nou, curat şi se pregăti cu plăcere să iasă la plimbare.

Obişnuia în ultima vreme să facă totdeauna dimineaţa cîte o scurtă plimbare prin pădure încă înainte de micul dejun, pentru a-şi aduna ideile şi în general, ca o măsură higienică extrem de utilă muncii intelectuale. Plimbarea avea loc, atît dimineaţa cît şi seara (obişnuia să mai facă o a doua plimbare seara, înainte de culcare), la ore fixe, şi Lupul era atît de punctual în respectarea orarului său, încît puteai auzi uneori pe cîte un iepure sau pe cîte un viezure din pădure zicînd : „Trece domnul Lup, înseamnă că e exact ora şapte, douăzeci şi şapte de minute şi douăzeci şi şapte de secunde, ora viezurilor[44].

Sigur, pe ceasul lupilor, ora nu era chiar aceeaşi — dar diferenţa nu era prea mare, cel mult un sfert de oră !

— Ce-ar fi, îşi spuse Lupul, să-i dau un telefon colegului meu şi bunului meu prieten, Lupul din *Capra cu trei iezi ?* Am putea face plimbarea de dimineaţă împreună, prilej de a ne revedea şi de a mai schimba între noi cîteva idei !

Din păcate, Lupul din *Capra cu trei iezi* era plecat de acasă şi la telefon răspunse Capra (aveau, se pare, un singur telefon în poveste), care, auzind despre ce era vorba, cine se afla la aparat şi, mai ales cine era persoana căutată, trînti pe loc receptorul, fără alte comentarii. Pusese, dealtfel, tocmai sarmalele pe foc şi nu-i plăcea să fie deranjată, cînd era ocupată cu gătitul.

— N-are nici o importanţă ! îşi spuse Lupul din *Scujiţa Roşie,* cu aceeaşi seninătate. Eu sînt tot

Lupul din *Scufiţa Roşie,* nimeni nu mă poate tulbura pe mine, trîntindu-mi telefonul ! Cit priveşte plimbarea, am o mulţime de alţi prieteni lupi, din alte poveşti, tot lupi celebri, atît din poveşti cît şi din fabule, cu care mă pot plimba oricînd, cărora le pot oricînd telefona şi pe care îi pot oricînd invita la mine acasă.

Nu foarte departe de pădurea din

Scufiţa Roşie se afla pădurea în care locuiau Lupul moralist, Vulpea liberală, Ursul păcălit de vulpe, Corbul şi Vulpea, Mierla şi Bufniţa, Papagalul şi *celelalte paseri.*

— Ce-ar fi să fac o plimbare prin regiunea aceea ? îşi spuse Lupul din *Scufiţa Roşie.* Tot voiam eu să fac azi ceva mai multă mişcare şi, în definitiv, nici nu e prea departe. Aş putea merge pe jos foarte bine pînă la cabana *Ursul şi Vulpea,* e o cabană dintre cele mai plăcute. Sau pînă la *Clinele şi Măgarul,* o cabană mai modestă, dar care îşi are hazul ei.

O luă prin urmare drept pe cărarea care ducea într-acolo.

Era tocmai ora cînd lupii, urşii, vulpile şi celelalte personalităţi de vază din fabule se trezeau şi ele din somnul lor şi, bucurîndu-se din plin de primele raze ale soarelui se pregăteau, fiecare în felul său, să întîmpine o zi nouă. Lupul moralist şi Vulpea liberală îşi pregăteau cu mare grijă discursurile lor. Bufniţa încerca o pălărie nouă.

— Sînt invitată la Mierlă ! anunţa ea zgomotos, pregătindu-se cu înfrigurare de acea vizită importantă.

A fi invitat la Mierlă nu era puţin lucru.

— Sînt invitată la Mierlă ! explica Bufniţa. De- atîta timp îmi tot spune,

biata Mierlă : „Vino mîine la mine să mergem la plimbare / Ca să faci cunoş-tinţă cu o privighetoare[44]. Nu ştiu cine e Privighetoarea cu care vrea ea să-mi facă mîine cunoştinţă, vorba e că sînt invitată la Mierlă ! repeta Bufniţa, plină de încîntare.

Cît priveşte unele observaţii mai severe pe care Mierla i le adresase cu acelaşi prilej, tot în versuri — Bufniţa prefera să le treacă sub tăcere.

Saluturile schimbate la aceste prime ceasuri ale dimineţii erau în general politicoase, auzeai mereu cîte un prietenos „Bună-dimineaţa, domnule Urs[44], „Bună-dimineaţa, doamnă Vulpe[44], „Bună-dimineaţa, domnule Iepure[u], şi din cînd în cînd, fireşte, cîte un „Să trăiţi, dobitocia voastră[44]. Mulţi urşi, mulţi lupi, multe vulpi purtau ochelari — se vede că le obosise vederea de cît citiseră şi învăţaseră. Erau şi alte animale care purtau ochelari. Se ştie doar că în pădure trăiau cerbi *învăţaţi foarte*, lupi care cercetau hrisoave, vulpi ambasadoare şi-atîtea, şi-atîtea alte animale cu studii înalte.

Corbul, care era şi el o persoană destul de cultă, îşi puse pe nas ochelarii săi cu ramă neagră şi se pregăti să-şi citească ziarul de dimineaţă. (Se afla cocoţat în copacul său, aşezat la o măsuţă, pe un fel

de terasă cochetă a micii sale locuinţe din copac.) Era ora micului dejun, oră la care, după cum se ştie, trebuia să treacă din moment în moment şi Vulpea. In bucătărie, — bucătăria aceleiaşi mici şi drăguţe locuinţe din copac, se înţelege, — caşcavalul pentru Corb aştepta aşezat frumos pe tavă, într-o farfurie albă, sclipitoare. Doamna Corb, care prepara tocmai cafeaua, croncănea încet, pentru sine : „Corb la corb nu scoate ochii ! Corb la corb nu scoate ochii !“, şi clătina mereu din cap, în acelaşi ritm.

Ziarul corbilor — în limba *cronc* — pe care îl ţinea acum larg deschis Corbul, era mai degrabă neplăcut la vedere. Părea, pentru orice pasăre normală care s-ar fi aplecat peste paginile sale, un ziar de o nespusă tristeţe, şi asta, judecind nu atît după aspect, cît mâi ales după ştirile pe care le publica. Oriunde îţi aruncai privirile, doar grozăvii. Nici o ştire cît de cît mai veselă, nici o noutate care să-ţi bucure inima. Corbii înşişi, altfel extrem de doritori de a fi ţinuţi la curent cu astfel de evenimente, păreau uşor plictisiţi de atîtea şi atîtea calamităţi şi dezastre de tot felul.

Corbul sorbi puţin lapte dintr-un pahar ce se afla în faţa sa, pe măsuţă, luă un

biscuit şi se adînci în lectura ultimelor pagini ale ziarului, intitulate *Anunţuri triste*, *de tot jelui* şi *Veşti proaste*, *în general*. Deschise apoi televizorul corbesc, — dar nici aici programul nu era cu mult mai vesel. Un conferenţiar-corb, destul de plicticos, prezentă publicului o maşină de croncănit electrică. O punea în priză chiar în faţa telespectatorilor, şi maşina croncănea perfect.

— Mare nevoie mai am eu de o maşină de croncănit electrică, bombăni Corbul. Croncăn destul de bine şi aşa.

Urmă apoi marele film *Corbul şi Vulpea*, în care costumele erau într-adevăr magnifice, Vulpea purta o coadă dintre cele mai luxoase, şi se puteau vedea mari mulţimi de corbi şi mari mulţimi de vulpi, repezindu-se cu răcnete unele asupra celorlalte.

— Cronc, cronc, cronc! spuse Corbul cu un uşor suspin, în timp ce închidea televizorul cor- besc, — şi doamna Corb, care intra tocmai atunci pe uşă cu tava de cafele pricepu numaidecît înţelesul cuvintelor sale. Voia să spună : „Ce plictiseală ! Cîtă tristeţe !“ Şi : „Cît e de urîtă viaţa noastră, a corbilor, mai ales cînd e primăvară şi străluceşte

soarele !“ Se prefăcu însă a nu fi auzit bine şi întrebă, cu glas vesel şi prietenos :

— Spuneai ceva, dragul meu ?

— Nu-mi mai amintesc ce croncăneam, minţi şi Corbul. Mă întreb, schimbă el vorba, ce s-o fi în- tîmplat cu Vulpea, de ce întîrzie la micul dejun.

Tocmai atunci sosea şi Vulpea.

— Uite-o că vine ! spuse destul de plictisită doamna Corb.

— Uite-o că a şi venit ! o îngînă Corbul, destul de plictisit şi el. Unde e caşcavalul ? Ar fi mai bine să-l avem chiar aici, la îndemînă.

Vulpea îşi făcu apariţia, ca de obicei — sprintenă, elegantă, vorbăreaţă, bine dispusă. Dar toate acestea erau simple aparenţe. In realitate, şi în adîncul sufletului ei, Vulpea era cel puţin la fel de plictisită ca şi partenerul ei din fabulă, Corbul, îi era lehamite de toate şi cu toate eforturile ei abia de reuşi să-şi înnăbuşe un căscat — şi asta chiar în clipa în care intra pe uşă şi spunea gro- zav de veselă bună dimineaţa. Se strădui însă ca întotdeauna să fie amabilă, politicoasă, într-un cu- vînt, să facă faţă cît mai bine.

— Bună dimineaţa, domnule Corb !

Bună dimineaţa, doamnă Corb ! Ce rochie neagră încîntă- toare !

— Vorbeşti de vechiul, urîtul şi întunecatul meu halat de casă, draga mea ? întrebă doamna Corb, căreia nu-i plăcea în general vorba fără rost şi care cu atît mai puţin suporta linguşelile, şi încă sfruntate.

— Nu punem de îndată un disc cu vocea domnului Corb ? mai făcu Vulpea, formal, o jalnică încercare de linguşire.

— N-am nici un chef să-mi ascult acum vocea, croncăni Corbul, foarte plictisit.

— Mai bine am lua cu toţii o gustare, interveni repede doamna Corb. Avem un caşcaval proaspăt, foarte gustos, anunţă ea, îndreptîndu-se spre bucătărie.

Doamna Corb era o soţie înţeleaptă. In plus, era o persoană inteligentă şi raţională. Aşadar, o luase pe Vulpe deoparte, şi îi spusese într-o bună zi, încă foarte de mult

— :Am o idee, drăguţa mea ! Ce rost are toată această comedie, cîrrr... vreau să zic această fabulă, pe care o jucăm împreună ?

— Care comedie, doamnă Corb ? se miră Vulpea nespus, făcîndu-se a nu pricepe.

— Ei, lasă, lasă ! , o repezi doamna Corb. Toată istoria asta începe să mă plictisească. Renunţă mai bine la discursul acela inutil, — ştii, discursul pe care îl ţii la poalele copacului — şi vino la noi în vizită, aşa, pur şi simplu. Luăm masa împreună şi mai schimbăm o vorbă.

De atunci, Vulpea se considera invitata permanentă a familiei şi renunţase în mare la discursul ei cu privire la vocea Corbului, dar nu se putea abţine, în schimb, de la tot felul de alte mici linguşeli şi prefăcătorii, la care o împingea mereu firea ei vulpească.

— Am fost aseară la Operă, nu se lăsă ea. Ce voci nenorocite ! Nici nu se compară cu a domnului Corb !

— Gustă te rog din caşcaval, spuse doamna Corb. Ce zici, nu-i aşa că e foarte fraged ?

— Nu prea am poftă de mîncare, se plînse Vulpea. Dar ce să-i faci ? îndeplinim şi noi un ritual... Orice-ar fi, trebuie numaidecît să respectăm datele fabulei !

— Apropo de fabulă... se trezi deodată Corbul cu mare interes, din adînca sa plictiseală, şi dădu să spună ceva ce i se părea de primă importanţă, cînd un incident, cu totul neprevăzut, îi întrerupse brusc fraza.

CAPITOLUL II

Un iepure necunoscut, nici tînăr nici bătrln, cam între două vîrste, modest îmbrăcat şi, în general, destul de umil ca înfăţişare, venea alergînd pe cărare, drept spre locuinţa Corbilor. Părea deosebit de grăbit şi de agitat şi striga întruna şi făcea semne încă de departe către una din cele trei persoane aflate pe terasă, — pare-se, către Vulpe. Cînd în sfîrşit ajunse aproape în dreptul vilei se văzu că agita cu putere în mînă o foaie de hîrtie, pesemne o scrisoare sau vreun bilet. Acum i se putea distinge şi vocea. Strigă de cîteva ori la rînd, de jos de unde se afla, încă înainte de a fi pus mîna pe sonerie — cu glas firav, dar din toate puterile sale, ca şi cînd ar fi vrut să arate că are de comunicat o veste dintre cele mai importante :

— Doamnă Vulpe, doamnă Vulpe, doamnă Vulpe ! V-am adus un bilet, v-am adus un bilet, v-am adus un bilet!

— Un bilet ? Dar cine eşti dumneata, tinere ? îl luă Vulpea foarte de sus, mai ales că Iepurele era departe de a se mai afla la prima tinereţe.

Acesta însă urca tocmai scara, în goana mare, aşa că răspunse într-un tîrziu şi foarte emoţionat, cu răsuflarea întretăiată :

— Sînt iepurele... sînt iepurele... din versul... din cunoscutul vers : „Pe iepure la vulpe cu un bilet trimise[14]...

— Şi ?... se miră Vulpea. Nu prea te înţeleg, băiete. Vorbeşte, dacă vrei, mai clar.

— Şi... şi... se bîlbîi Iepurele din ce în ce mai rău, şi uite că am sosit la dumneavoastră, doamna Vulpe, cu biletul !

Vulpea îi smulse biletul din mînă, citi adresa şi izbucni într-un mare hohot de rîs :

— Ha-ha-ha, ha-ha-ha ! se distra, gata să se tăvălească pe jos de rîs, nu alta. Dar bine, băieţaşule — se adresă ea de data aceasta Iepurelui, ca şi cînd vîrsta acestuia ar fi descrescut din ce în ce — dar bine, băieţaşule, e o confuzie regretabilă!

— Ce confuzie ? se interesară soţii Corbi. Nu înţelegem absolut nimic.

Vulpea deveni dintr-o dată serioasă :

— Din ce vers spuneai tu că eşti, iepuraşule dragă ? întrebă ea, condescendentă şi cu mai multă blîndeţe în glas, de data aceasta.

— Din versul „Pe iepure la vulpe cu un bilet trimise !“ repetă Iepurele versul, clar şi răspicat.

— Stai, stai, stai ! spuse Vulpea concentrată, ca şi cînd ar fi făcut un mare efort de memorie. Pe

iepure — la vulpe — cu —un — bi — let — tri — mi — se, silabisi ea rar, repetînd iarăşi versul ca intr-o transă. Ştiu ! Am găsit ! Din fabula *Vulpea liberală!* Eşti iepurele din versul „Pe iepure la vulpe cu un bilet trimise[tt], din fabula *Vulpea liberală !* conchise ea, autoritar.

(Nu prea se omora ea cu cititul, dar era cît de cît o vulpe cu şcoală şi simţul ei de orientare o ajuta, în astfel de împrejurări.)

— Desigur, desigur, doamnă Vulpe ! recunoscu îndată, foarte bucuros, Iepurele. Credeam că doamna Vulpe...

— Credeai că eu sînt *Vulpea liberală*, din fabula *Vulpea liberală !* Ha-ha-ha, ha-ha-ha ! izbucni Vulpea iarăşi în rîs. Dar eu sînt cu totul altă vulpe, copilule ! Sînt cu totul şi cu totul altă vulpe !

Corbul consideră aici necesar să intervină şi el în discuţie :

— Doamna e vulpea din fabula *Corbul şi Vulpea,* preciză el sobru, vorbind pe un ton scăzut, dar nu lipsit de un anume simţ al solemnităţii.

— Aşa e, confirmă şi doamna Corb. Aici e fabula *Corbul şi Vulpea*.

— A, nu ! mai strigă Vulpea încă o dată, tare, de parcă s-ar fi aflat undeva departe, şi ar fi vorbit de pe scenă. Cu totul, şi cu totul, şi cu totul altă vulpe ! mai adăugă ea, declamînd ca la teatru.

Iepurele îşi ceru îndată mii de scuze şi era gata să iasă pe uşă de-a-ndaratelea, de emoţionat şi stîn- jenit ce era, în timp ce Vulpea continua să

strige : „Cu totul şi cu totul şi cu totul altă vulpe !“ — cînd aceasta îi făcu deodată semn să rămînă. Nu se oprise încă din strigat, dar făcea în acelaşi timp semne foarte insistente din mînă, ca şi cînd ar fi vrut să spună : „Aşteptaţi-mă doar o clipă, să termin de strigat ce strig eu acum“. Dădea de înţeles că avea o idee, sau, oricum, ceva de comunicat — de îndată ce va fi încetat să strige că e cu totul şi cu totul şi cu totul altă vulpe.

— Ştii unde locuieşte doamna Vulpe liberală, copilule ? întrebă ea într-adevăr, peste o scurtă clipă, pe un ton extrem de protector şi de paşnic şi părînd, în sfîrşit, de data aceasta, să se fi oprit definitiv din declamat şi din strigat.

— Dar cum să nu ştiu, doamnă Vulpe, se grăbi să răspundă Iepurele, cu multe plecăciuni şi fără să se mai mire că a fost făcut de copil. Doar mă duc la doamna Vulpe liberală acasă tot o dată la două zile, cu biletul. Numai că nu vă vedeam bine şi de departe, v-am confundat... Credeam că doamna Vulpe liberală e cea care se află aici pe terasă, în vizită la domnul Corb !

— Intr-adevăr, îl întrerupse cu vioiciune Vulpea, se spune că semănăm întrucîtva la figură, Vulpea liberală şi cu mine...

Aruncă o privire grăbită şi visătoare spre oglindă şi îşi zîmbi o clipă cu încîntare, ca şi cînd ar fi surîs unui gînd plăcut.

— Ceea ce e sigur, continuă ea pe un ton ferm, e că Vulpea liberală şi cu mine sîntem cele mai bune prietene. Ne cunoaştem de cînd eram mici, am

fost şi colege de şcoală. Am fost şi colege de clasă ! Am fost şi colege de bancă ! La aritmetică ne scriam exerciţiile împreună, dar de suflat nu ne suflam niciodată. Eram foarte cuminţi : nici nu suflam, nici nu copiam ! Ea era mai bună la matematică, în schimb eu aveam zece la istorie şi geografie ! Şi la desen şi caligrafie ! Eu eram mai bună la muzică, aveam ureche. Ea, la gimnastică şi la lucru manual...

— Mă rog, mă rog, interveni doamna Corb, care începuse mai de mult să dea semne de plictiseală. Aşa, materii şcolare sînt multe şi dacă ne-am apuca toţi să depănăm amintiri...

— ...Dar n-am mai văzut-o de mult, săraca, şi ştiu că e cam bolnavă în ultima vreme, urmă Vulpea netulburată, ca şi cînd şi-ar fi continuat propriile ei gînduri şi nici n-ar fi băgat de seamă s-o fi întrerupt cineva. Şi uite ce voiam eu să spun, copilule ! — îşi aminti ea brusc. Cît e ceasul acum... vreau să zic, ce zi e astăzi ?

— Depinde unde, observă Corbul sever. Depinde în ce fabulă. La noi, în fabula *Corbul şi Vulpea* trebuie să fie...

— Nu la noi, nu la noi, nu asta voiam eu să spun ! negă Vulpea cu vehemenţă, enervată că nu-şi găseşte cuvintele şi e prost înţeleasă. Ce zi e acum în fabula *Vulpea liberală*, vreau să zic, e *astăzi*, sau e *a doua zi ?*

— Eu aş zice că astăzi e chiar *astăzi*, îndrăzni să-şi dea cu părerea Iepurele, din moment ce mă

aflu în drum spre doamna Vulpe cu biletul. Prin urmare, socoti el, astăzi e invitată la curte, e îmbrăţişată, i se spune că are mare talent etc. etc., — adăugă Iepurele, ca un cunoscător în materie ce se afla, în fine, i se dă în primire „al găinelor (noastre) întins departament". „In ziua viitoare...“ dădu el să citeze mai departe din fabulă...

— Chiar asta voiam şi eu să spun ! îl întrerupse Vulpea. Deci astăzi nu e *în ziua viitoare*, cînd face pe bolnava şi umblă legată la cap şi cînd am putea, prin urmare, dacă ne-am duce la ea în vizită, s-o găsim — ştiţi cum e versul — „dar însă oblojită, pe sub barbă legată“...

— „Şi cu un lipan mare la cap înfăşurată[44], continuă Iepurele.

— Da, da... încuviinţă Vulpea. Asta ar fi riscant şi nici n-ar avea nici un rost.

— Dar cine se gîndeşte să plece la ora asta în vizită, în altă fabulă ? spuse căscînd doamna Corb. Crede-mă, draga mea, ai uneori idei atît de ciudate...

Vulpea zîmbi drăgălaş şi fu gata să admită că avea într-adevăr, uneori, idei cam trăsnite, cînd deodată se răzgîndi :

— Bine, dar gîndiţi-vă, strigă ea, izbucnind aproape în plîns, că e prietena mea din copilărie şi că n-am mai văzut-o de atîta vreme ! Şi că azi e ultima zi în care o mai pot vedea, fiindcă mîine, după cum se ştie, e tocmai ziua cînd spune întruna : „îmi e rău de aseară, îmi e rău cît se poate !“ Şi cînd toţi (sau *toate*, cum se spune în

fabulă) o întreabă : .,Ce ai de eşti astfel ?“. Şi atunci, chiar că e imposibil să mai schimbe cineva cu ea vreo vorbă !

— Ei, bine, bine, bine ! spuse Corbul liniştitor, şi scoţînd numaidecît o batistă albă ca zăpada, îi şterse Vulpii cu mare atenţie lacrimile de pe faţă. (In casa Corbilor se aflau în general obiecte fie negre, fie, dimpotrivă, albe ca zăpada şi sclipitor de curate — pesemne pentru frumuseţea contrastului.) Eu zic, propuse Corbul, să mergem atunci cu toţii într-o scurtă vizită, în fabula *Vulpea liberală*.

Doamna Corb încercă să mai protesteze de vreo cîteva ori, din ce în ce mai slab : „La ora asta, în vizită ? In altă fabulă ?“ Dar degeaba, hotărîrea era gata luată şi fu obligată să se îmbrace şi să pună o rochie-mantou neagră, în locul halatului de casă negru şi o pereche de pantofi de antilopă neagră, în locul papucilor ei de casă negri. Şi bineînţeles o pălărie neagră şi mănuşi negre.

Corbul îmbrăcă şi el redingota sa neagră şi întreaga trupă se puse în mişcare. In frunte mergea Vulpea, care nu mai avea deloc răbdare şi o luase cu cîţiva paşi mai înainte. Iepurele, care în mod normal ar fi trebuit să fie cel mai grăbit dintre toţi, el fiind chiar aducătorul biletului, rămase în urmă şi înainta acum încet, între Corb şi doamna Corb.

— Spune-mi, dragul meu, întrebă deodată Corbul gînditor şi cam uimit, ca în faţa unui ciudat fenomen al naturii, dumneata stai întotdeauna numai în cazul acuzativ ? *

— îşi amintise pesemne, în timpul plimbării lor tăcute, de versul din care făcea parte Iepurele, şi de poziţia acestuia în versul respectiv.Intr-adevăr, se miră şi doamna Corb, şi rămase şi ea la fel de gânditoare. îmi închipui că trebuie să fie foarte obositor, da, foarte obositor... Sau, oricum, se corectă ea îndată, de teamă să nu-1 fi întristat pe Iepure, destul de incomod, da, destul de incomod... Iepurele însă confirmă doar scurt din cap şi păru să nu dea faptului nici un fel de atenţie.**CAPITOLUL III**

Între timp, Lupul din *Scufiţa Roşie*, pe care l-am părăsit cam de mult, îşi continua liniştit plimbarea sa matinală prin pădure, în aceeaşi stare de excelentă bună dispoziţie în care se trezise din somn, într-un cuvînt, într-o stare de mare voioşie şi de totală încîntare a sufletului şi a minţii. Întîl- nea mereu alţi arici şi alţi iepuri care îşi potriveau în grabă ceasurile, de îndată ce-1 vedeau apărînd şi-l salutau cu cel mai mare respect posibil cînd trecea prin dreptul lor — şi

uneori încă de la mare distanţă —, ba i se păru că începe să observe de la o vreme chiar şi veveriţe şi pînă şi vulpi, întreru- pîndu-şi toate treburile de îndată ce-1 zăreau şi şoptindu-şi cu discreţie şi cu mare respect una celeilalte : „Trece domnul Lup din *Scufiţa Roşie.* înseamnă că e ora...“, sau : „Trece celebrul domn Lup, din celebra poveste *Scufiţa Roşie...“* Şi fie că îşi îndreptau şi ele ceasurile, îndată, fie că salutau ori se pregăteau respectuoase să-i răspundă la salut.

O veveriţă mai nervoasă şi emoţionată scăpă din vîrful copacului ceasul deşteptător, pe care tocmai voia să şi-l potrivească şi Lupul i-1 întinse îndată, cu un gest ceremonios, însoţit de un zîmbet plin de graţie.

— E drept că sînt Lupul din *Scufiţa Roşie,* îi explică el veveriţei, curtenitor, dar îmi place să fiu politicos cu domnişoarele veveriţe, mai ales cînd sînt...

Şi urmă un lung şi obositor şir de complimente, de care se plictisi în cele din urmă pînă şi veveriţa.

— Dumneata din ce fabulă eşti ? încercă la un moment dat Lupul s-o intimideze, văzînd-o că dă- dea semne de nerăbdare şi că, în loc să-l salute cu respectul cuvenit şi să-i urmărească ideile cu cea mai mare atenţie, şedea dimpotrivă cu un aer absent şi ronţăia întruna la alune.

— Din fabula *Şoarecele şi Veveriţa,* rosti ea cu glas slab titlul unei fabule aproape necunoscute.

— Hm, da... răspunse Lupul dispreţuitor. Intere-

sant, interesant... Vreau să zic, n-are nici o importanţă ! Dumneata eşti o veveriţă prezentabilă, drăguţă, nu toţi putem fi personaje celebre !

„O veveriţă lipsită de inteligenţă" îşi spuse Lupul în gîndul său, referindu-se la puţina consideraţie de care dăduse dovadă la un moment dat aceasta, mîncînd alune în prezenţa sa şi încă în timpul unei expuneri atît de interesante ! „Lipsă de atenţie şi de concentrare", mai adăugă el tot în gînd, în timp ce se îndepărta foarte liniştit, continuîn- du-şi netulburat plimbarea prin pădure.

Cind ajunse în dreptul cabanei *Clinele şi Măgarul*, Cîinele şi Măgarul se aflau chiar în uşă, stînd amîndoi nemişcaţi, de o parte şi de alta a intrării. Aveau amîndoi un aer visător şi păreau să se afle acolo şi să stea tot aşa, ca încremeniţi în aceeaşi poziţie, cine ştie de cînd, poate dintotdeauna — în semn de respect faţă de trecători şi în acelaşi timp, desigur, faţă de ei înşişi, ca un omagiu adus propriei lor fabule. Aceasta se afla scrisă pe un fel de uriaş pergament pe care Cîinele şi Măgarul îl desfăşurară de îndată, ţinîndu-1 graţios de cîte un colţ, fiecare cu cîte o labă, şi cei doi se pregăteau s-o şi recite pe loc în cinstea trecătorului care se ivise — dar Lupul le făcu îndată semn că nu era nevoie, că nu avea de gi'nd să se oprească acolo, aşa că să nu se mai ostenească nici ei şi să nu mai recite fabula degeaba.

Cîinele şi Măgarul salutară aşadar tăcuţi, cu un

imens respect, iar Lupul din *Scufiţa Roşie* se îndepărtă şi el încîntat, spunîndu-şi, de cîteva ori Ia rînd : „îmi place cum salută Cîinele şi Măgarul...[44]

Ajunse în sfîrşit cu bine şi la cabana *Ursul şi Vulpea* (care era într-un fel chiar ţinta plimbării sale din acea dimineaţă) — dar aici lucrurile păreau să fie mult mai încurcate. Ursul şi Vulpea se aflau într-adevăr la locurile lor, aşezaţi de o parte şi de alta a intrării, ca o emblemă vie a cabanei, dar aveau amîndoi un aer ciudat, păreau indispuşi sau poate chiar certaţi — se vedea în orice caz destul de bine că relaţiile dintre ei erau încordate. Ursul părea mai degrabă trist şi bosumflat, iar Vulpea nervoasă şi pusă pe ceartă.

— Vreau să recit fabula *Ursul şi Lupul !* spunea întruna Ursul cu un aer nenorocit, aproape plîngînd de necaz, şi repetînd mereu că nu înţelegea deloc de ce nu i se îngăduia să facă acest lucru.

— Dar e o absurditate ! exclama Vulpea. De ce să recităm fabula *Ursul şi Lupul*, cînd ne aflăm
— ştii bine ! — la *Ursul şi Vulpea ?*

— îmi place mie mai mult, e o fabulă mai frumoasă ! Asta îmi place mie!... Aşa vreau eu !...
— repeta întruna Ursul pe un ton plîngăreţ, dar în acelaşi timp cu multă încăpăţînare.

— *Ursul şi Lupul*, mai izbutită decît *Ursul şi Vulpea ?* se miră Vulpea, destul de înţepată. Nu mi se pare... Şi nu e rolul nostru să ne amestecăm în astfel de lucruri !

— Dar îmi place foarte mult ! se revoltă iarăşi Ursul, plîngînd acum de-a binelea. Lasă-mă să recit măcar începutul, măcar primul vers, se mai rugă el smiorcăindu-se. îmi place la nebunie cum începe !

Ursul îşi şterse într-o clipă lacrimile şi începu să recite, plin de încîntare :

— „împărăţia dobitocească,
Ca şi a noastră...*

— Ajunge, ajunge ! i-o reteză Vulpea. Nu e rolul tău să faci comparaţii...

— Dar nu e comparaţia mea ! se revoltă Ursul, plîngînd şi sughiţînd. N-am voie... să recit... şi eu... o fabulă... Dintr-un clasic...

Tocmai atunci apăru şi Lupul din *Scufiţa Roşie.*

— Bine, bine... c£zu de acord Vulpea, încercînd să-l mai liniştească întrucîtva pe Urs. Vătd că se apropie un trecător... pare-se chiar lup ! adăugă ea, uitînidu-se mai bine. Din moment ce e chiar lup... se învoi ea pînă la urmă, să recităm împreună *Ursul şi Lupul !*

Ursul şi Vulpea traseră amîndoi aer în piept şi începură de data aceasta să recite împreună, avînd grijă amîndoi să respecte cezura :

„împărăţia dobitocească"... dar

după primul vers Vulpea se şi opri :

— Ne oprim aici ! spuse ea hotărit.

— Dar de ce ? începu Ursul să plîngă de-a binelea, cu hohote şi sughiţuri. Niciodată nu mă laşi să trec de „ca şi a noastră... !“ Şi ce frumos... începe... Ce frumos... e primul... vers... îm...

părăţia... do... bitocească...

— Ne oprim la „dobitocească[44] ! hotărî Vulpea definitiv.

— O fabulă... dintr-un clasic... Din secolul... nouăsprezece... Şi care-mi plaOe... la nebunie... — mai încercă Ursul să protesteze, ştergindu-şi întruna lacrimile cu batista, dar plînsetele şi protestele sale fură zadarnice, Vulpea nevrînd să audă şi să ştie de nimic.

Cît despre Lupul din *Scufiţa Roşie,* acesta nu dădu nici un fel de atenţie întregii scene, fiind preocupat în acel moment de cu totul altceva. Puţin îi păsa ce vorbeau şi cum se certau între ei Ursul şi Vulpea de la intrarea în cabană, pe el nu-1 interesa deloc ce se petrecea afară, la uşă, întreaga sa curiozitate şi toate gîndurile sale fiind atrase, dimpotrivă, de ceea ce se petrecea înăuntru. De cum se apropiase de cabana *Ursul şi Vulpea*,
— o cabană altfel liniştită şi de obicei aproape pustie — Lupul fusese întrucîtva surprins să audă încă de afară şi încă de la o oarecare distanţă, cîntece de petrecere, urări, clinchet de farfurii şi de pahare, într-un cuvînt, mare zarvă şi mare veselie.

„Ia să vedem, îşi spuse el, din ce în ce mai mirat, cine or fi persoanele acestea atît de importante, încît să-şi permită să petreacă atît de zgomotos şi cu atîta veselie, la ora asta, în vreme ce eu, Lupul din *Scufiţa Roşie*, mă plimb prin pădure ca orice necunoscut, singur cu gîndurile mele şi plin de

modestie ?[u]

Pe măsură ce se apropia de uşă, zgomotul se înteţea, veselia creştea din ce în ce, încît Lupul era acum aproape sigur că nimerise la o petrecere dintre cele mai importante, la vreun banchet la care luau parte, fără nici o îndoială, personalităţi de vază din lumea fabulelor. Era aproape îngrijorat şi destul de jignit că nu fusese invitat el însuşi din vreme, dar îşi spunea, încercînd să se liniştească :

„Oricine ar fi ei, vor fi cu siguranţă încântaţi să primească în mijlocul lor un oaspete ca Lupul din *Scufiţa Roşie*, aşa că îmi vor face semne de departe şi se vor ridica în picioare de îndată ce mă vor vedea, şi îmi vor spune că se simt onoraţi să mă invite la masa lor.[u]

Aşa îşi închipuia el că se vor petrece lucrurile.

îşi potrivi prin urmare un mers cît mai impunător şi se îndreptă hotărît spre uşa de intrare.

Dar nici nu dădu să deschidă bine uşa, cînd se trezi deodată îmibrîncit şi dat în lături cu putere — încit era cît pe-aci să cadă pe spate şi să se dea pe scări de-a berbeleacul. Zări ca prin vis o siluetă ce se repezea pe uşă afară şi pe cineva cerîndu-şi scuze în grabă. Cind se dezmetici, văzu că persoana care îl îmbrîncise — din greşeală, desigur, dar poate cu atît mai jignitor pentru el — era, de necrezut, un simplu viezure, care dealtfel îşi vedea nepăsător de treburile sale, continuînd să alerge grăbit, Dumnezeu ştie unde. Părea într-

adevăr să nu fi acordat incidentului nici o importanţă.

— Hei, tinere ! îl strigă Lupul, încă nevenindu-i a crede, cînd peste cîteva clipe viezurele se întoarse tot aşa, repezit, cu răsuflarea tăiată de alergătură şi părînd, nu se ştie de ce, foarte vesel. Hei, tinere ! trebui să repete Lupul. Eşti grăbit, nu mă vezi ? Cine eşti dumneata ?

— Eu ? se amuză viezurele, cu un fel de inconştienţă. Cine să fiu ? Un tînăr viezure !

Lupul dădu din cap, de mai multe ori.

— Aşa !... spuse el. Un tînăr viezure ! Şi unde alergai atît de grăbit ?

— Păi... încercă să explice viezurele, dar nu prea reuşea să-şi adune ideile.

Lupul continua să dea din cap, sever.

Nici un păi, spuse el. Nici un păi, dragă tinere ! Dumneata figurezi undeva, în vreo fabulă ?... O să

te dau afară din toate fabulele ! Tinere, dumneata ştii cine sînt eu ? Eu sînt Lupul din *Scufiţa Roşie !*

Aici, fireşte, se întoarse numaidecît cu spatele şi îşi văzu mai departe de drumul său, fără să mai aştepte vreun răspuns şi lăsîndu-1 în urmă pe nefericitul viezure — aşa voia cel puţin Lupul să creadă

— mai mult mort decît viu, de spaimă, singur cu scuzele şi rugăminţile sale de iertare.

(Realitatea, însă, nu era chiar aşa cum şi-o imagina el. In realitate, viezurele, — fie că nu avea suficientă cultură, încît să înţeleagă exact cine era Lupul din *Scufiţa Roşie* ; fie că, dimpotrivă, avea una prea vastă şi ştia, prin urmare, că mai existau şi alţi lupi celebri; fie că avea cu totul alte preocupări în viaţă şi acorda acestor lucruri puţină însemnătate ; fie că în sfîrşit, era o fire mai independentă şi nu admitea ameninţările, sub nici o formă — în realitate deci, viezurele, nu putem şti exact datorită căruia anume din motivele înşirate, pufni doar în rîs, şi îşi văzu liniştit de treburile sale.)

Lupul din *Scufiţa Roşie* intră în sfîrşit pe uşă, — dar înăuntru îl aştepta o altă surpriză.

CAPITOLUL IV

Lupul rămase aproape încremenit în uşă, cu laba pe clanţă, văzînd priveliştea cu totul neaşteptată ce i se deschidea în faţă.

Nici pomeneală, înăuntru, de personalităţile la care se gîndise el, şi de banchetul impunător şi plin de solemnitate pe care se aşteptase el să-l găsească. In schimb, în mijlocul hărmălaiei care-1 întîmpină îndată, încă de la uşă, Lupul desluşi o mulţime de viezuri, care, aşezaţi cu toţii la o masă lungă, ben- chetuiau fără nici o grijă, într-o mare dezordine. Nicăieri nici un urs, nicăieri nici un lup, nici măcar o vulpe ! Viezuri, viezuri şi numai viezuri... încolo — voci răguşite, cîntece, clinchet de pahare, urări peste urări şi scaune răsturnate.

— Asta-i culmea, să nimeresc printre viezuri ! îşi spuse Lupul din *Scufiţa Roşie*. Frumos mai sînt întîmpinat ! — adăugă el amar, văzînd că. nimeni nu se ridica în picioare şi nici nu părea măcar să-l observe.

Atmosfera care domnea la masa viezurilor era dealtfel una dintre cele mai ciudate. E drept că viezurii păreau în majoritatea lor destul de obosiţi

— şi Lupul îşi dădu foarte curînd seama că nimerise cam la spartul chefului, judecind cel puţin după dezordinea de pe masă şi după farfuriile în care zăceau resturi de mîncare — dar aveau în plus un aer de o stranie blîndeţe şi vorbeau şi stăteau de parcă s-ar fi aflat cu toţii

într-un vis. Se putea observa de îndată că erau cu toţii nemaipomenit de atenţi şi de drăguţi unii cu ceilalţi, purtîndu-şi de grijă ei între ei şi adresîndu-se fiecare, unul celuilalt, cu cea mai mare politeţe şi gingăşie. Nici nu se adresau vreodată unul celuilalt decît cu „bursucelule[a], sau „viezuraşule", sau „dragă viezuraşule", sau „bursu- celule dragă", sau „viezuraşule dragă". Se putea dealtfel vedea de la o poştă că viezurii se înţelegeau şi petreceau de minune, ei între ei.

— Noi, retraşi ? se întreba chiar în clipa aceea un bursuc de la masă, dintre cei mai greoi, — mirat parcă de renumele ce-1 aveau în general, în lume, bursucii.

— Noi, izolaţi ? îi răspunse numaidecît un altul, nu mai puţin mirat nici el.

— Noi, ursuzi ? întrebă în sfîrşit, peste măsură de mirat, un al treilea.

Şi toţi bursucii, bursuceii şi viezuraşii de la masă izbucniră pe loc într-un mare hohot de rîs. Se părea că petrecere mai plăcută şi mai simpatică decît a lor nici că se mai pomenise.

Bursucii se ascultau cu cea mai mare atenţie unii pe ceilalţi şi se înconjurau într-adevăr de mii de gingăşii, orice comesean urmărind cu cea mai mare grijă orice dorinţă (exprimată ori secretă) a vecinului său. Auzeai mereu cuvinte ca acestea :

— Poftim, Viezuraşule...

— Mulţumesc, Bursucelule...

— Spune, dragă Viezuraşule...

— Te urmăresc, dragă Bursucelule...

— Poftim nişte alune, sînt excelente, dragă Viezuraşule... Sau :

— Fă-mi bucuria şi gustă puţin din cîrnatul acesta, dragul meu Bursucel...

Cînd vreun bursuc dădea doar semne, de departe, că s-ar pregăti să vorbească, să spună ceva (fie că avea de gînd să povestească vreo întîmplare, ori să-şi exprime cine ştie ce dorinţă, ori să intervină şi el în discuţie cu vreo observaţie), toţi cei din jur îl urmăreau îndată cu o atenţie încordată şi erau numai ochi şi urechi, de teamă să nu le scape cumva vreun cuvînt.

In schimb, erau cu totul şi cu totul neatenţi la absolut orice se afla în jur, în afara lor. Pe Lupul din *Scufiţa Roşie* nici nu-1 băgaseră măcar în seamă, cînd intrase pe uşă.

„Frumoasă primire ! îşi spuse tot mai amar acesta. Frumos mai sînt întîmpinat, n-am ce zice ! Să intre Lupul din *Scufiţa Roşie* şi nimeni să nu se ridice în picioare ! Şi încă să fi fost o masă de urşi, ori de lupi — hai, aş mai înţelege... Dar poftim cine che- fuieşte aici ! Nişte nefericiţi de viezuri... Ei, lasă !

încercă el să se liniştească şi să-şi mai ridice singur moralul. Voi refuza categoric să stau la masa lor, cînd mă vor observa în sfîrşit, într-un tîrziu, şi vor veni îndată să-şi ceară mii de

scuze. Nici să n-aud de scuzele lor ! u

Se aşează prin urmare la o măsuţă mai modestf, dar de la care să poată fi văzut destul de bine şi la masa viezurilor, şi începu să aştepte, străduindu-se să pară cît mai neatent la ce se întîmpla în jur şi cît mai absorbit în gîndurile sale. O veveriţă care servea la mese veni să-l întrebe dacă dorea ceva, şi Lupul comandă un pahar mare de lapte.

La masa viezurilor petrecerea continua însă în acelaşi stil de bunăvoinţă generală şi de mare blîn- deţe. Tocmai atunci, Bursucul care servea la bar aduse o tavă uriaşă cu noi halbe de bere şi viezurii, care parcă atîta aşteptaseră, se şi apucară de noi urări, se ridicară de data asta cu toţii în picioare şi ciocniră iarăşi cu toţii între ei, cine ştie pentru a cîta oară ! Urmă un uriaş zgomot de scaune trase, al căror scîrţîit neplăcut îl obligă pe Lup să-şi ducă labele la urechi, şi asta în ciuda stăpînirii de sine de care se străduia din toate puterile să dea dovadă.

Se auzea mereu :

— Noroc, Bursucelule !

— La mulţi ani, Viezuraşule !

— Să trăim cu toţii, dragi Bursucei !

In sfîrşit, odată reaşezaţi la locurile lor, viezurii se porniră cu toţii să cînte un cîntec gălăgios şi foarte vesel, numai bun să-l scoată pe Lup din sărite. Nu prea se desluşeau bine cuvintele, mai ales că viezurii erau din ce în ce mai somnoroşi; atîta fu Lupul în stare să-şi dea

seama, după ce, încordîn- du-şi auzul, ascultă vreo cîtva timp cu mare atenţie, că textul cîntecului era chiar din fabula *Ursul şi Lupul.* Se vede că vreun viezure mai talentat compusese şi muz'ca.

„Curios ! îşi spuse Lupul. Sînt lup, dar n-am auzit niciodată şin-am ştiut pînă astăzi să existe vreo melodie la *Ursul şi Lupul "*

Viezurilor părea să le placă enorm în special refrenul cîntecului, compus din versurile : „Leu pe urs bate, urs pe leu schimbă, / Dintr-o-ntîmplare prea de nimic", refren pe care-1 repetau acum întruna, fără să se mai sinchisească de restul fabulei. Cu toţii răguşiseră strigîndu-1 cît mai tare şi cîntau şi scandau acum la infinit : „Leu pe urs bate, urs pe leu schimbă", agitînd voioşi prin aer halbele de bere. Nimeni, absolut nimeni nu se uita la Lup. Fie că nu-i băgaseră în seamă prezenţa nici pînă acum, fie că viezurii erau prea ocupaţi cu ale lor, se simţeau excelent între ei, iar pe Lup îl zăreau doar aşa, de departe, ca printr-o ceaţă. Cît despre scuze, invitaţie şi rugăminţi respectuoase — nici pomeneală !

„Lasă că le arăt eulor ! îşi spuse Lupul. O să le ţin eu o lecţie, să mă pomenească ! Ii fac eu pe ei să înţeleagă, ce va să zică să fie neatenţi şi distraţi, cînd se află de faţă Lupul din *Scufiţa*

Roşie. Or să-şi muşte labele ! O să-i pun pe toţi cu botul pe labe !“ îşi comandă un nou pahar de lapte — cu gîndul, se vede, să le dea viezurilor un mic exemplu — şi cînd Bursucul de la bar veni el însuşi să i-1 aducă la masă, îl luă îndată la rost mai întîi pe acesta.

— Sînt Lupul din *Scufiţa Roşie*, se prezentă el scurt, considerînd că nu va mai fi nevoie, după o astfel de introducere, de multe cuvinte ori comentarii. Aş dori să ştiu, adăugă Lupul pe un ton sobru, ce se întîmplă cu toţi aceşti viezuri care petrec aici, la *Ursul şi Vulpea* ?

Bursucul însă nu păru deloc descumpănit şi aduse o lămurire cu totul neaşteptată :

— E Anul Nou la viezuri, domnule Lup, explică el. Adică aseară a fost Ajunul, şi viezurii, sigur... Aşa cade Anul Nou la noi, la viezuri, mai adăugă Bursucul, politicos şi demn.

— Dacă-i aşa, spuse numaidecît Lupul, dacă în- tr-adevăr e Anul Nou la viezuri...

Şi îşi desfăcu labele într-un gest larg, vrînd să arate că, în cazul acesta, nu mai avea chiar nimic de zis.

— Dacă e Anul Nou la viezuri... mai spuse Lupul repede încă o dată. Eu, bineînţeles... Eu, niciodată... M-am pronunţat totdeauna... începu el să vorbească fără şir. Sînt pentru respectul oricăror obiceiuri... La viezuri, ori la alte animale... Respect pe oricine !... Nu

există !... Credeam, încercă el să explice, că viezurii petrec doar aşa, beau bere...

— A, nu ! spuse îndată Bursucul. Noi, viezurii, numai de Anul Nou bem bere ! In rest...

— In rest ?... întrebă foarte curios Lupul.

— In rest, spuse Bursucul, ceai, lapte... Cafea cu lapte, ceai cu lapte, griş cu lapte, orez cu lapte, mai adăugă el repede, vorbind ca un doctor. Şi sucuri ! Tot felul de sucuri ! Suc de mere, suc de pere, suc de coacăze, suc de agrişe...

Cum stăteau ei aşa liniştiţi de vorbă, şi Lupul îl asculta atent şi respectuos şi dădea mereu din cap, arătîndu-se plin de interes şi bunăvoinţă faţă de atîtea obiceiuri care domneau pe la viezuri — şi despre care auzea abia acum, de la Bursuc, prima oară — cum stăteau ei aşa frumos de vorbă, cineva azvîrli drept în direcţia lor, un fel de praf alb, foarte dens. Dar nu din greşeală, cum se văzu îndată, căci urmară în viteză vreo două sau trei alte rafale, din ce în ce mai serioase, din acelaşi praf alb. Lupul sări ca ars de pe scaun, dînd să întrebe ce mai era şi mascarada aceasta, cînd îşi dădu seama, după usturimea din ochi şi după gustul sărat ce-1 simţea în gură, că praful alb de care-i era acum blana plină, nu era altceva decît sare. Bursucul, care era şi el plin de sare ca şi Lupul, încît aveau acum amîndoi blana albă, din cap pînă în picioare, izbucni

într-un rîs sănătos, plin de voie bună, şi-l bătu pe Lup de cîteva ori pe umăr, liniştitor, ca şi cînd ar fi vrut să spună că nu era nimic grav, să nu se sperie degeaba.

— Aşa e obiceiul pe la noi de Anul Nou, explică el iarăşi cu bunăvoinţă. Viezurii se distrează, turnîn- du-şi în cap sare, unii celorlalţi, şi asta indiferent cine ar fi ei, indiferent de rangul lor, sau de poziţia ce-o ocupă fiecare în societate. Cînd se întîmplă să fie de faţă animale străine, nu sînt nici ele exceptate de la regulă.

Intr-adevăr, la masa viezurilor era acum o hărmălaie nemaipomenită. Comesenii goliseră de mult toate solniţele, care, aşa cum observă acum Lupul, se aflau la masă intr-un număr apreciabil, să fi fost vreo patruzeci, cincizeci de solniţe (probabil tocmai cu prilejul sărbătoririi Anului Nou şi al obiceiurilor viezureşti legate de această sărbătoare) şi scoteau acum la iveală sumedenie de pungi şi săculeţe de sare, de care îşi făcuse rost, se vede, fiecare viezure din vreme. Din bucătărie soseau mereu noi şi noi pungi. Nu se mai vedeau acum decît nori albi de praf, în mijlocul cărora zăpăciţii de viezuri săreau încîntaţi, strîmbîndu-se de rîs.

— Hm... da, desigur... Dacă aşa e obiceiul... bîigui Lupul cu gura plină de. sare, înecîndu-se şi tuşind. Eu, bineînţeles, hî !... Respect enorm, hî !... Frumoasele, hî !... dumneavoastră

obiceiuri viezureşti... Mă întreb, hî !..., mai reuşi el cu greu să spună, în timp ce-şi ştergea mereu ochii înlăcrimaţi cu batista, mă întreb, hî... ce anume simbolizează, hî... De ce tocmai sare, hî... Şi nu altă substanţă, hî... sau alt aliment, hî... cum vreţi să-i spuneţi...

Bursucul păru să se prăpădească de rîs, nu alta.

Dar nu e deloc obligatoriu ! strigă el voios, cu un aer liniştitor şi plin de bunăvoinţă. Cine a spus că trebuie să fie numaidecît sare ?... Poate fi şi zahăr... începu el să enumere tacticos, poate fi şi griş, poate fi şi făină... şi arpacaş, şi orez cu piper... Şi scorţişoară, şi foi de dafin... Şi muştar !... adăugă el, cu mult înţeles. Şi supă cu tăiţei ! Şi cîte altele !...Un uriaş nor alb, dintr-un praf de data aceasta foarte fin, uşor şi înecăcios se năpusti asupra lor, acoperindu-i cu totul.

— Uite ! strigă Bursucul, plin de bucurie. Viezurii au şi trecut la făină !

Părea foarte satisfăcut la ideea că viezurii demonstrau acum pe viu tot ce explicase el mai înainte în pură teorie şi avea în acelaşi timp un aer triumfător, ca şi cînd ar fi fost cine ştie ce mare scofală, că nebunii de viezuri trecuseră în sfîrşit la făină. Urmînd poate, cine ştie, dacă mergeau tot aşa înainte, să ajungă destul de curînd şi la supa cu tăiţei.

Lupul mai continuă un timp să dea din cap respectuos şi să-l îngîne pe Bursuc, în timp ce urmărea atent explicaţiile acestuia cu cîte un : ...şi arpacaş ...şi piper ...şi scorţişoară ...şi foi de dafin. Da, da, dădea el mereu din cap, interesante obiceiuri, interesante obiceiuri. Apoi îşi luă în sfîrşit rămas bun de la Bursuc, dar ţinu, aşa cum arăta el acum, cu blana plină de făină — să mai dea înainte de plecare unele ultime asigurări, aşa că repetă de vreo cîteva

ori, vorbind destul de greu, cu gura plină de pap : „Eu totdeauna !... Niciodată !... Absolut !... Nu există !...“, — înainte de a ieşi definitiv pe uşă.

CAPITOLUL V

Era tocmai ora cînd Vulpea, Corbul, doamna Corb şi Iepurele din versul „Pe iepure la vulpe cu un bilet trimise[44], se îndreptau cu toţii spre Vulpea liberală şi ajunseseră mergînd aşa, la pas, cam la jumătatea drumului ce-1 aveau de străbătut pînă la locuinţa acesteia. Să-i lăsăm aşadar pe ei să-şi continue netulburaţi drumul lor şi să ne întoarcem la Lupul din *Scufiţa Roşie*, care, cu totul întîmplă- tor desigur, se afla în această clipă chiar în punctul opus al pădurii, dar la egală distanţă de locuinţa Vulpii liberale.

Ieşind de la petrecerea de Anul Nou a Viezurilor, nefericitul nostru lup, cu blana plină de făină, se aşează cu un aer rătăcit pe o piatră

de la marginea drumului. Rămase cîteva clipe aşa, nemişcat, cu mintea goală de orice gînduri. Se afla într-o stare de destrămare totală, şi poate de adîncă prăbuşire sufletească. Ar fi vrut să mediteze puţin la propria sa viaţă, la persoana sa, aşa cum apărea ea în ochii celorlalţi, la rostul său pe lume — dar un pustiu desăvîrşit îi cuprinsese mintea şi inima.

„Ceva nu e în regulă... îşi spuse el în sfîrşit. Nu e bine, nu e bine deloc. Ar trebui poate să-mi schimb cu totul felul de viaţă, sau ştiu eu — să fie altceva la mijloc ? Ce căutam de fapt la banchetul viezurilor ? Mi-e imposibil să-mi explic acest lucru !“ „Da, da, îşi spuse Lupul din ce în ce mai neliniştit, am în ultima vreme tot felul de gesturi necontrolate. Poate că ar trebui să iau nişte vitamine ?... Sau să mă duc mai des la cinematograf ? Aud că rulează în pădure filmul Stan şi Bran, urşi polari, îşi aminti el deodată, şi chiar lîngă noi, la cinematograful *Scufiţa Roşie*. Ce-ar fi să mă duc imediat după-masă, n-am mai fost la un film de ani de zile ! Prostii, prostii... se răzgîndi tot el. Gimnastică, plimbări, exerciţii în aer liber... — toate acestea nu folosesc la nimic ! Mi-e mintea grea şi înceţoşată şi viezurii au pierdut orice fel de respect !

îşi apucă deznădăjduit capul între labe şi repetă de cîteva ori : „Nu ştiu, nu ştiu, nu ştiu ! cu privirile rătăcite şi clătinîndu-şi capul cu

putere. Să fie oare un rău care macină întreaga lume ? se întrebă el în cele din urmă. Sau poate că răul se află chiar în mine ?... Ar trebui poate să călătoresc mai mult... Sau să ascult mai multă muzică !...“

Puţin cîte puţin, simţi cum îşi mai revine în fire şi ridicîndu-se în sfîrşit de pe piatră, în urma acestui lung şi obositor monolog, îşi scutură energic blana de făină şi se hotărî să meargă mai departe. Un vînt uşor, de primăvară, îi sufla drept în faţă şi Lupul se simţi deodată proaspăt şi înviorat.

„Aş mînca o salată verde, îşi spuse el. Şi o să-mi refac şi discoteca !... Ei, comedie ! îşi spuse deodată, revenindu-şi cu totul la vechea şi obişnuita sa dispoziţie excelentă. Sînt Lupul din *Scufiţa Roşie,* aşa că nu văd deloc de ce mi-aş face tot felul de griji şi de gînduri negre !“

îşi spuse în continuare că se aflau la urma urmei pe lume atîtea şi atîtea lucruri plăcute, atîtea lucruri pe care le-ar fi făcut oricînd cu mare poftă şi cu mare bucurie, şi pentru care viaţa merita în- tr-adevăr să fie trăită.

„îmi pare rău că n-am învăţat de mic pianul, regretă el. Sau orice alt instrument — flautul, sau harfa ! Dar cîte alte lucruri nu-mi rămîn de făcut ?... Aş avea chef să patinez, să schiez, să joc tenis ! Cu puţină răbdare, m-aş putea apuca şi de şah... Aş putea lua lecţii de limba spaniolă. Mi-ar plăcea să cresc în grădina mea

tot soiul de specii de trandafiri, cu nume care de care mai melodioase şi mai ciudate... Aş putea inventa eu însumi o specie de trandafir, şi l-aş numi trandafirul *Scufiţa Roşie* ! Mi-ar plăcea să mă afund în studii matematice... Trebuie să-i citesc mai atent pe filosofii presocratici... Dar nu văd de ce nu m-aş apuca pe loc de studiul limbilor şi literaturilor orientale ? Aş deveni în timpul cel mai scurt un mare, un reputat orientalist !“

Cum se vede, Lupul din *Scufiţa Roşie o* luase razna cu totul şi cu totul. Avusese o dimineaţă poate din cale-afară de grea şi de obositoare, plină de întîm- plări şi de trăiri lăuntrice neprevăzute, încît, tot mergînd aşa, singur în drumul său, începu să-şi dea seama el însuşi, de la o vreme, că ar fi fost momentul să se mai distreze puţin, să se destindă într-un fel sau altul de încordarea acelei zile, şi să-şi alunge din minte continua năvală de gînduri. îşi aminti în clipa aceea, ca din întîmplare, că nu departe de locul în care se afla chiar atunci locuia o foarte apropiată cunoştinţă a sa, ar fi putut spune o veche şi bună prietenă, poate una din cele mai bune, da£ă nu cumva chiar cea mai bună dintre prietenele sale vulpi, —Vulpea liberală.

„Da, da !. îşi spuse Lupul, după ce se mai gîndi o clipă şi îşi mai limpezi în minte unele lucruri — e de departe cea mai bună dintre

toate, absolut toate prietenele mele vulpi ! Nu cea mai veche, fireşte, dar cu siguranţă cea mai bună... Ce-ar fi să-i fac chiar acum o vizită nepreţuitei mele prietene, Vulpea liberală ? Sînt convins că s-ar bucura enorm... Nici nu se face s-o ocolesc, să fiu aici, la doi paşi de ea, şi să trec ca şi cînd aş fi un străin, de casa ei atît de plăcută şi de ospitalieră ! Ia să văd, nu cumva e chiar ziua ei de primire ?“

Lupul scoase din buzunar un carneţel, un fel de agendă în care obişnuia să noteze mai de toate şi căută întîi la *Zile de primire ale unor doamne,* apoi la calendarul special al fabulei *Vulpea liberală*. Constată cu bucurie că ziua respectivă era, aşa cum bănuise dealtfel, una fastă, şi nu una dintre acelea în care Vulpea l-ar fi putut întîmpina cu un „Mi-e rău de aseară, mi-e rău cît se poate[44], spus încă în uşa de la intrare, sau cu un „Adio, sînt bolnavă, m-am înecat c-un os ![w], strigat de undeva, dintr-un balcon.

— Perfect ! spuse Lupul, închizînd mulţumit car- neţelul-agendă şi punîndu-1 frumos la loc în buzunar. Din moment ce în calendarul fabulei scrie : „Zi obişnuită[44] şi nu „In ziua viitoare[44] (adică ziua în care, după cum se ştie, buna mea prietenă face pe bolnava), din moment ce scrie „Zi obişnuită[44], înseamnă că am norocul s-o găsesc veselă, prietenoasă, drăguţă, bine dispusă, încîntată să vadă un

vechi prieten şi avînd casa plină de musafiri. Nici pomeneală prin urmare să fie astăzi „la cap înfăşurată[44], sau — asta ne-ar mai lipsi acum — „pe sub barbă legată[44] ! Nu !... Totul va decurge, dimpotrivă, cum nu se poate mai plăcut şi mai bine ! Mă voi distra de minune, va fi exact ceea ce îmi trebuie ! Excelent ! Excelent ! repetă Lupul de cîteva ori, frecîndu-şi labele de bucurie şi încîntare. Abia aştept să văd ce fel de curcan se va servi astăzi la masa bunei noastre prietene, şi ce alţi distinşi şi importanţi invitaţi vor mai fi, în afară de mine.

Cu aceste ultime, atît de plăcute gînduri în minte, Lupul traversă cu pas hotărît strada din liniştitul şi elegantul cartier vulpesc în care se adîncise acum şi se pregăti să cotească spre zona cea mai aristocratică a cartierului, în care se aflau într-adevăr vizuinile vulpeşti cele mai elegante şi mai luxoase şi unde, dominîndu-le de departe pe toate celelalte, era situată vechea şi somptuoasa vizuină boierească a Vulpii liberale. Era atît de bine dispus şi de mulţumit de sine, încît cu siguranţă că nici nu i-ar fi venit a crede dacă ar fi putut auzi din întîmplare (sau dacă cineva ar fi venit să i-o relateze) o convorbire privindu-1 direct şi care avea loc în chiar acea clipă, la depărtare de abia cîţiva paşi în urma sa, între două personaje, dacă nu de prim-plan, în orice caz, destul de cunoscute şi ele.

CAPITOLUL VI

Unul dintre acestea era chiar Bufniţa din fabula *Mierla şi Bufniţa*, despre care am avut prilejul să mai vorbim şi care, în treacăt fie spus, încă nu se fixase nici pînă acum la pălăria ce avea s-o pună cu ocazia atît de aşteptatei sale vizite la Mierlă. Celălalt era Papagalul din fabula *Papagalul şi cele- lalte paseri*. Acesta avea, după cum se ştie, meteahna de a-şi părăsi din cînd în cînd colivia şi de a veni să se plimbe prin pădure, cum putem afla dealtfel din versurile :

„Lăsînd a sa colivie
In pădure vru să vie
Papagalu-a se plimba.“

Şi din moment ce voise un lucru, Papagalul, care era de felul său o persoană destul de energică şi nu obişnuia să se dea bătut cu una cu două, făcuse fireşte de îndată tot ce îi stătea în putinţă pentru a-şi duce intenţiile la îndeplinire.

„Nu sînt eu Papagalul care să renunţe atît de uşor la un lucru, odată ce şi l-a pus în minte ! — ar fi declarat el însuşi, la vremea respectivă. Din moment ce *vreau* să vin *a mă plimba* prin pădure, înseamnă că o să şi vin pînă la urmă şi o să mă şi plimb în realitate, — ar fi declarat Papagalul în continuare. Nu sînt o fire

machiavelică, nu-mi place să calc peste cadavre, — ar mai fi adăugat apoi Papagalul, — dar sînt o pasăre care ştie ce vrea şi sînt convins că voi reuşi !“

Şi reuşise într-adevăr, aşa că putea fi în ultima vreme văzut de oricine şi asta, se spune, aproape zilnic, plimbîndu-se ore întregi prin pădure, — iar acum se afla tocmai în cursul uneia din lungile şi atît de plăcutele sale plimbări. Cît despre Bufniţă, ea se afla aşezată pe balconul propriei sale locuinţe (situată deasupra cartierului Vulpilor, în cartierul suspendat al Bufniţelor), prin faţa căreia trecea chiar acum Papagalul, şi trecuse, cu abia cîteva clipe înainte, însuşi Lupul din *Scufiţa Roşie*. Inutil să mai spunem că Papagalul, avînd desigur în cursul atît de numeroaselor sale plimbări prin pădure nenumărate ocazii de a vedea şi a cunoaşte fel de fel de lume, luase obiceiul să se dedea în timpul mersului la studii fizionomice şi psihologice dintre cele mai interesante, şi dobîndise cu timpul, în această îndeletnicire a sa, un oarecare exerciţiu.

— Ce individ caraghios ! exclamă prin urmare plin de dispreţ Papagalul, urmărindu-1 cu privirea pe Lupul din *Scufiţa Roşie,* în timp ce acesta trecea tocmai strada şi se îndepărtase destul pentru a nu-1 mai putea auzi.

— Spuneaţi ceva, domnule Papagal ? se interesă amabil, de pe balconul ei, Bufniţa.

— Dumneavoastră, doamnă Bufniţă ? se miră

Papagalul. Dimineaţa, pe soare, pe balcon ?

— Ei da, da, da, da ! răspunse Bufniţa. Dimineaţa, pe balcon, eu, doamna Bufniţă ! Nu e chiar aşa cum îşi închipuie Mierla ! Cunoşti, cred, domnule Papagal, întrebarea în versuri cu ritm legănat pe care mi-o adresează ea, în fabulă...

Şi Bufniţa începu să recite ca pe scenă, la rîndul ei în ritm legănat şi străduindu-se s-o imite cît mai bine pe Mierlă :

„Spune-mi, mă rog, lumina de ce nu-ţi e plăcută.
De ce stai toată ziua ascunsă, nevăzută ?[u]

— Da, da, desigur, cunosc versurile, o întrerupse cu rece indiferenţă Papagalul.

— Ei bine, continuă Bufniţa, uite că nu e chiar aşa, uite că nu stau deloc ascunsă, şi nici nevăzută ! Uite că stau chiar aici, afară pe balcon, şi mă poate vedea oricine trece, şi pot fi văzută de o lume întreagă !

— Mă rog, mă rog, probabil că aveţi dreptate, doamnă, admise pe-un ton aproape glacial Papagalul.

— A, dar nici nu începe discuţie ! spuse Bufniţa într-un fel categoric, şi începu îndată să-şi facă vînt cu un uriaş evantai negru, pe care îl flutura foarte energic. Nici nu începe discuţie că am dreptate !... Dar mă scuzaţi că v-am întrerupt aşa, în mijlocul frazei... Parcă

spuneaţi mai înainte ceva, domnule Papagal, ceva în legătură cu un individ caraghios... Despre ce individ caraghios era vorba ?

— A, spuse neglijent Papagalul, vorbeam de caraghiosul acela...

— Care caraghios ?... mai întrebă o dată Bufniţa.

— Caraghiosul acela, lămuri în sfîrşit Papagalul, caraghiosul acela, Lupul din *Scufiţa Roşie*...

Bufniţa izbucni într-un hohot de rîs nebun.

— A, caraghiosul acela ! Ha-ha-ha, ha-ha-ha ! Il ştiu ! Ha-ha-ha ! Ha-ha-ha ! îmi vine să mor de rîs$_r$ ha-ha-ha, numai cînd mă gîndesc la el, ha-ha-ha !...

Părea într-adevăr să nu se mai poată opri deloc din rîs.

— Hu-hu-hu, hu-hu-hu ! mai rîse ea în sfîrşit, o ultimă oară, amintindu-şi deodată că era totuşi bufniţă. Hu-hu-hu, hu-hu-hu ! Vai, nu mă mai pot opri deloc, suspină ea, plîngînd acum de-a binelea de atîta rîs. Unde s-a mai văzut o bufniţă care să rîdă cu atîta poftă ? Hu-hu-hu ! hu-hu-hu ! Cîteodată mă întreb dacă nu sînt nebună, zău aşa, dragă domnule Papagal !

— Hm !... făcu Papagalul, de data aceasta deosebit de rece şi începu pe loc să-şi cojească un măr cu un cuţitaş elegant şi drăguţ, pe care îl purta totdeauna asupra sa.

— Eu nu plec niciodată de acasă fără cuţitaş de mere, spuse el însuşi, peste o clipă. Fără

cuţitaş de mere şi fără forfecuţă de unghii, mai adăugă el, cîrrr... fără forfecuţă de gheare !

— Dar să revenim la Lupul din *Scufiţa Roşie*, spuse Bufniţa după ce, dînd peste cap un pahar mare de apă, luînd la repezeală vreo două doctorii şi sorbind în grabă dintr-o ceşcuţă de cpfea neagră, păru în sfîrşit să-şi mai fi venit puţin în fire. Am auzit, spuse Bufniţa, că în povestea *Scufiţa Roşie...* Dar mai întîi, se întrerupse ea, iartă-mă că te întreb, cunoşti basmul, domnule Papagal ?

La aceste ultime cuvinte, Bufniţa apăru deodată cu nişte uriaşi ochelari pe nas şi privi brusc spre Papagal cu o privire cît se poate de severă.

— Cunosc basmul, răspunse destul de sec Papagalul şi continuă să-şi cojească mărul în linişte.

— Eu nu cunosc basmul, mărturisi deodată Bufniţa, şi ca să fiu sinceră, nici nu mă interesează !

Aici Bufniţa îşi scoase ochelarii, în acelaşi mod brusc şi neaşteptat în care apăruse cu ei mai înainte şi devenind deodată foarte voioasă, începu să muşte, veselă şi bine dispusă, dintr-o uriaşă felie de cozonac.

— Eu nu cunosc basmul, îşi reluă ea ideea, muş- cînd mai departe cu aceeaşi poftă din uriaşa ei felie de cozonac, şi cum spuneam, nici

nu mă interesează absolut, dar absolut deloc ! Am auzit însă, continuă Bufniţa, că în povestea *Scufiţa Roşie* se petrec — şi asta, în ultima vreme mai ales, aşa mi se spune — lucruri dintre cele mai ciudate cu putinţă.

— Am auzit şi eu ceva, confirmă Papagalul, dar fără nici o patimă, vorbind pe un ton şters şi destul de plictisit.

— Mi se spune, continuă Bufniţa, că în ultima vreme, bunica...

Aici fu, din păcate, zguduită de un nou hohot de rîs, aşa că fraza rămase o vreme întreruptă. Papagalul, cît era el de calm, păru de data aceasta să-şi piardă răbdarea.

— Nu e deloc de rîs, spuse el, doamnă Bufniţă ! Credeţi-mă, nu e nimic, nimic de rîs !

— De acord, de acord ! spuse imediat Bufniţa, şi se şi opri pe loc din rîs. Tocmai voiam să vă întreb, domnule Papagal, fiindcă aşa cum v-am mai spus, eu nu prea cunosc basmul... Eu nu prea citesc basme, sînt mai mult o pasionată cititoare de romane, mărturisi Bufniţa în paranteză. Am citit *Anna Kare- nina* de sute de ori ! Mi se întîmplă să mai citesc şi cîte un roman poliţist, mai mărturisi ea, oarecum stingherită. Dar asta e o simplă paranteză... Mi s-a spus, continuă Bufniţa, că în povestea *Scufiţa Roşie*

— pe care, repet, nu o cunosc absolut deloc

— s-ar petrece lucruri de-a dreptul îngrozitoare ! El adevărat, domnule Papagal ? Spuneaţi că aţi citit povestea...

— Desigur că am citit-o, răspunse demn Papagalul. Vorbiţi de povestea propriu-zisă, doamnă Bufniţă, de povestea *Scufiţa Roşie* aşa cum a fost ea scrisă, şi cum poate fi citită oricînd, de oricine ? Sau... parcă spuneaţi ceva de nişte evenimente din ultima vreme... Ar fi bine să nu confundăm lucrurile !

— A, nu ! Nu e vorba de evenimentele din ultima vreme, hu-hu-hu ! — o apucă iarăşi rîsul pe Bufniţă, — asupra cărora, am, bineînţeles, de gînd... hu-hu-hu !... să mai revin, hu-hu-hu !... E vorba, continuă ea, după ce mai dădu peste cap un pahar de apă şi se linişti în sfîrşit, e vorba, bineînţeles, de vechea poveste *Scufiţa Roşie*, aşa cum poate ea fi citită de oricine — cum să confund eu lucruri atît de diferite ? Mi s-a spus, continuă Bufniţa, şi nu mi-a venit a crede, că în povestea *Scufiţa Roşie* Lupul le mănîncă de-a adevăratelea, atît pe Scufiţa Roşie, cît şi pe Bunică ! E oare cu putinţă, domnule Papagal ?

Papagalul rămase brusc gînditor.

— Multe credem noi, iubită doamnă Bufniţă, spuse el, părînd să-şi fi ieşit deodată, în chip surprinzător, din obişnuita sa insensibilitate, multe credem noi că nu sînt cu putinţă — şi uite că totuşi sînt.

— Vai, dar e îngrozitor ! se cutremură Bufniţa, şi păru intr-adevăr din cale-afară de tulburată. Mi s-a spus, — continuă ea să povestească în acest mod indirect şi destul de straniu, cunoscutul basm *Scufiţa Roşie* — că Lupul, după ce a înghiţit-o pe Bunică, se îmbracă în cămaşa de noapte a acesteia ! Să fie oare adevărat, domnule Papagal ?

Da, doamnă Bufniţă, confirmă sec Papagalul, care între timp îşi revenise cu totul la obişnuita sa răceală şi insensibilitate. Aşa e basmul, doamnă Bufniţă ! Lupul îmbracă atît cămaşa de noapte

aBunicii înghiţite, cît şi boneta de noapte a aceleiaşi. E un lucru pe care îl ştie dealtfel de mult toată lumea...

— Groaznic ! groaznic ! izbucni iarăşi Bufniţa. Şi e adevărat ce mi s-a spus, că Lupul se culcă apoi chiar în patul Bunicii ?

— Desigur, doamnă Bufniţă, răspunse Papagalul, de data aceasta cît putu el mai sec. In aşteptarea Scufiţei Roşii, care urmează să sosească din moment în moment şi pe care se pregăteşte desigur s-o mănînce la rîndul ei, Lupul, îmbrăcat în camaşă de noapte, etc., etc., adăugă Papagalul, în semn că se cam plictisise şi nu voia să mai lungească vorba, şi în fine, cu bonetă de noapte, preciză el totuşi, pînă la urmă, se culcă, după cum bine se ştie, în patul Bunicii, se acoperă, după cum spun toate versiunile basmului, cu plapuma...

— Cu plapuma Bunicii ? izbucni în strigăte mari Bufniţa. Vai, dar e oribil, oribil ! se scandaliză ea, din ce în ce mai zgomotos. Eu nu suport să aud nici vorbindu-se de asemenea lucruri ! Ce atrocităţi, ce de cruzimi dezgustătoare ! Simt că înnebunesc, ar trebui să iau un calmant...

Şi Bufniţa dispăru într-adevăr pentru o clipă în casă şi se întoarse, tot atît de răvăşită, cu o uriaşă cutie de medicamente pe care o instală pe balcon şi prin care începu să scotocească nervoasă, repe- tînd întruna :

— Da, ar trebui să iau un calmant... Ar trebui

să iau numaidecît un calmant... Ar trebui să iau cît mai repede un calmant...

CAPITOLUL VII

Intre timp Papagalul începuse să se plimbe cu paşi mari încolo şi încoace, fără să-i mai acorde Bufniţei nici un fel de atenţie şi reluîndu-şi în linişte meditaţiile sale.

„Să nu uităm că am venit în pădure tocmai în scopul de a mă plimba, îşi spuse el cu importanţă, după cum se arată atît de limpede şi în versurile : «In pădure vru să vie / Papagalu-a se plimba». Aşa că nu văd deloc de ce nu mi-aş respecta propriile mele intenţii — sînt doar un Papagal care ştie ce vrea, şi prin urmare..

Părea peste măsură de plictisit de toate moftu-rile Bufniţei, de strigătele, de nervii şi de calmantele ei. O lăsă prin urmare să scotocească înainte prin cutia ei de medicamente şi să exclame frumos mai departe : „Vai, ce îngrozitor !“, „Eu nu suport... !“ şi „Ce de

atrocităţi... !“ — cît avea ea chef.

„Să scotocească prin cutie şi să strige sănătoasă, cît vrea ea ! îşi spuse foarte liniştit Papagalul. Din partea mea, n-are decît să strige şi să scotocească aşa pînă poimiine !“

Bufniţa întrecea însă orice măsură cu agitaţia ei zgomotoasă şi după ce înghiţi fel de fel de pastile, îşi puse o compresă rece pe cap şi îşi făcu vînt cu evantaiul multă vreme, fără a izbuti să se liniştească

— izbucni la un moment dat de-a dreptul în plîns. Aşa că Papagalul fu obligat pînă la urmă să-şi întrerupă din nou plimbarea.

— Liniştiţi-vă, doamnă Bufniţă ! interveni el în sfîrşit. V-am explicat doar, nu e vorba, la urma urmei, decît de un basm ! Aşa că n-are nici un rost să ne-apucăm să strigăm sau şi mai rău, să plîngem...

— Ştiu... ştiu... răspunse Bufniţa plîngînd şi sughiţînd, ştiu... că e vorba... doar de... un basm... dar nu mă... pot... împiedica să... plîng !...

Părea totuşi întrucîtva mai liniştită şi acum suspina, plîngînd uşor, potolit.

— Dealtfel — reluă Papagalul, într-un stil de expunere şi vorbind pe acelaşi ton rece-ştiinţific — în versiunea germană a Fraţilor Grimm... Cred că aţi auzit de Fraţii Grimm, doamnă Bufniţă ?

— Daaa... aam... au... zit... răspunse printre suspine Bufniţa.

— Ei bine, continuă Papagalul, plimbîndu-se cu

paşi rari, ca şi cînd s-ar fi aflat pe un podium şi ar fi ţinut deodată o conferinţă. în versiunea Fraţilor Grimm, atît Scufiţa Roşie cît şi Bunica sînt salvate la timp prin intervenţia Vînătorului care. aşa cum bine se ştie, apare tocmai la momentul potrivit, ca un instrument al Providenţei, etc., etc., explică Papagalul, şi le scoate pe amîndouă întregi şi încă vii din pîntecele Lupului, pe care în prealabil îl tăiase, cum bine se ştie, cu foarfeca...

— Au... au... se mai văicări odată cu glas stins Bufniţa, care la drept vorbind nici nu mai avea putere acum să mai strige.

— Mai sînt şi alte neconcordanţe, îşi reluă Papagalul netulburat expunerea, mai sînt şi alte neconcordanţe între cele două versiuni. în vreme ce în versiunea germană, Mama îi trimite Bunicii, prin Scufiţa Roşie, un cozonac şi o sticlă de vin, în versiunea franceză ni se vorbeşte de o clătită, sau de o plăcintă, aşa ceva, şi de o oală cu unt. In versiunea germană, continuă Papagalul, odată scăpată teafără din pîntecele Lupului, Bunica se şi aşază voioasă la masă, mănîncă pe loc cozonacul, cu multă poftă, şi se întremează frumos cu sticla de vin. In versiunea franceză — îşi urmă el paralela — întrucît Bunica e lăsată să moară între colţii, după cum se ştie, fioroşi ai Lupului...

— Au... mai strigă foarte stins Bufniţa, pentru

o ultimă oară.

— ...nu ni se mai spune nimic, continuă netulburat Papagalul, despre ce au devenit plăcinta şi putina cu unt.

Aici urmă o scurtă tăcere. Bufniţa încetase de data aceasta definitiv cu plînsul, se vede că era într-adevăr la capătul puterilor, şi îşi ştergea resemnată lacrimile, cu o batistă mică de voal.

— Dar toate acestea sînt lucruri arhicunoscute, îşi urmă expunerea Papagalul, fără să-i arunce măcar o privire Bufniţei şi continuînd să se plimbe cu paşi rari şi să vorbească de parcă s-ar fi adresat unui auditoriu de sute de persoane. In 1697, continuă Papagalul, apar în Franţa, după cum bine se ştie, *Povestirile Mamei Mele Gîsca,* de academicianul Charles Perrault...

— Mama dumneavoastră a fost gîscă ? întrebă Bufniţa, cu mult respect.

— Am spus de academicianul Charles Perrault, doamnă Bufniţă ! o corectă foarte sever Papagalul. Acesta este titlul cărţii sau, în sfîrşit, unul din titlurile cărţii sale. S-a presupus, continuă el să explice, că acest titlu se referă la un vechi fablio francez, în care o gîscă-mamă istoriseşte diferite poveşti bobocilor săi.

Bufniţa tăcu ruşinată. Şedea acum ca o şcolăriţă cuminte şi urmărea lecţia foarte smerită, ascultînd cu ochii plecaţi.

— Cît despre mine, preciză deodată foarte

demn Papagalul, eu m-am născut dintr-o migdală, — aşa că nici vorbă nu poate fi de mamă-gîscă, adăugă el în paranteză, foarte repede — eu m-am născut dintr-o migdală, mai bine zis, am ieşit dintr-o migdală...

— Dintr-o migdală ? tresări Bufniţa, foarte surprinsă şi încîntată, revenindu-şi parcă deodată la viaţă.

— Da, dintr-o migdală, repetă foarte grav Papagalul, dintr-o migdală pe care Sora Soarelui sau, în sfîrşit, o altă persoană la fel de importantă, nu-mi amintesc exact cine, preciză Papagalul, ar fi dăruit-o unei femei, alături de o nucă şi de-o alună, iar cînd femeia a spart migdala...

— Aţi ieşit dumneavoastră ?... încercă să ghicească Bufniţa, nespus de încîntată.

— Da. am ieşit eu, adeveri la fel de grav Papagalul, iar cînd femeia a spart aluna, a ieşit parese un iepure... Dar asta chiar că nu mă priveşte pe mine în nici un fel ! — se răzgîndi foarte brusc Papagalul, şi îşi luă deodată un aer extrem de înţepat. Pe mine nu mă interesează ce-o fi ieşit din alună, dacă o fi fost iepure sau cine ştie ce alt animal ! Asta e o treabă care nu mă priveşte deloc !

Bufniţa rămase cîteva clipe pe gînduri.

— Aşa şi despre mine, spuse ea în sfîrşit, cu un aer meditativ, se vorbesc fel de fel de lucruri. Se spune că în realitate aş fi o prinţesă,

Prinţesa-Bufniţă, da, o prinţesă dintre cele mai importante şi mai frumoase şi mai...

— Se-nţelege, se-nţelege... o întrerupse destul de plictisit Papagalul. Din moment ce e vorba de Prin- ţesa-Bufniţă...

— Alţii susţin că în realitate aş fi de fapt zînă, continuă Bufniţa, din ce în ce mai visătoare, o zînă deosebit de bună şi deosebit de blîndă, da. aşa se spune... — şi aici Bufniţa se întristă dintr-o dată rău, şi începură să-i curgă şiruri-şiruri de lacrimi pe fată. Şi că soarta mi-ar fi legată de aceea a Califu- lui-Barză, continuă ea, din ce în ce mai tristă, şi că aş fi de o frumuseţe de-a dreptul răpitoare, mai adăugă, în timp ce şiruri-şiruri de lacrimi din ce în ce mai mari şi dm ce în ce mai grele îi alunecau în tăcere pe faţă. Şi că acest chip al meu de bufniţă n-ar fi decît o simplă înfăţişare trecătoare... Şi că am fi şapte bufniţe cu totul, dar celelalte şase n-ar fi în realitate decît roabele mele...

Papagalul tresări, uşor scandalizat:

— Roabele dumneavoastră ? întrebă el, cu o uimire severă. Dar cum puteţi vorbi astfel, doamnă Bufniţă, dumneavoastră aveţi roabe ? Vă credeam o persoană cu totul emancipată !

— Şi sînt ! răspunse foarte repede Bufniţa, oprin- du-se în aceeaşi clipă din plîns. Ca bufniţă sînt o persoană cu totul şi cu totul liberă şi emancipată ! Ca zînă nu ştiu cum eram, habar n-

am, nu-mi aduc aminte, dar ca bufniţă, începu ea să exagereze, o, ca bufniţă sînt o persoană dintre cele mai libere în gîndire, ca bufniţă am avut întotdeauna ideile cele mai largi şi cele mai libere cu putinţă !

Aici se gîndi că ar fi poate nimerit să recite o poezie şi apelînd la cunoştinţele ei şcolare îşi aminti îndată cîteva versuri pe care le socoti foarte potrivite cu subiectul discuţiei. Aşa că Bufniţa se con- centră o clipă, căutînd să pătrundă dt mai bine sensul şi ritmul versurilor, apoi începu să recite, pe un ton plin de convingere şi avînd mare grijă sărespecte cezura, în timp ce privea, întrebătoare, spre Papagal :

„Ce e oare traiul, dacă e robit ?
Sărbătoare-n care nimeni n-a zîmbit ? Viaţa şi robia nu pot sta-mpreună,
Nu e totodată pace şi furtună. “

— Da, da, mai spuse ea, zîmbind în gîndul ei unei amintiri, da, da :

„Ca un glob de aur luna strălucea
Şi pe-o vale verde oştile dormea[44]...

mai recită Bufniţa în încheiere, foarte visătoare.**CAPITOLUL VIII**

—Mă uimiţi, doamnă Bufniţă, spuse grav Papagalul, după o scurtă clipă de linişte, în care nimeni nu mai spuse nimic, o clipă de tăcere deplină în care amîndoi, Papagalul şi Bufniţa — stînd nemişcaţi şi ţinînd amîndoi capetele uşor înclinate, ca şi cînd ar fi vrut să audă mai bine — ascultaseră reculeşi ecoul ultimelor două versuri recitate de Bufniţă. Iar Papagalul însuşi, cît era el de plictisit de obicei de toate, de indiferent şi de rezervat, nu se putu stăpîni pînă la urmă, după ce ascultase un timp aşa, într-o tăcere deplină, să repete la rîn- dul său cele două versuri, cu glas scăzut, e drept, şi mai mult bolborosindu-le, aşa, pentru sine : „Ca un glob de aur luna strălucea / Şi pe-o vale verde oştile dormea[44]...

— Mă uimiţi, doamnă Bufniţă, spuse el mai apoi cu glas tare, după ce îşi revenise cu totul din acea scurtă emoţie. Sînteţi o bufniţă cu adevărat cultă !

Aveţi mult gust literar, asta se vede cît de colo ! Da, da, repetă plin de convingere Papagalul, aveţi rafinamentul simplităţii, doamnă Bufniţă! Sînteţi o foarte rafinată cititoare de poezie !

— Eu sînt o bufniţă de bibliotecă ! replică Bufniţa. Nu trebuie să ne închipuim că există numai şoareci de bibliotecă... Există şi bufniţe de bibliotecă !

— Există şi papagali de bibliotecă ! o completă

îndată Papagalul. îmi place să cred că mă număr şi eu printre aceştia ! îmi place să mă consider un papagal de bibliotecă.

Bufniţa oftă.

— Aşa e ! o întoarse ea deodată, într-un chip cu totul neaşteptat. Aşa e, există şi bufniţe de bibliotecă, există şi papagali de bibliotecă — şi aici Bufniţa se opri şi mai oftă încă o dată, adînc —- dar nici unii, continuă ea, deznădăjduită, nici unii nu se compară cu şoarecii de bibliotecă !

S-ar fi părut că Bufniţa se gîndea la cineva anume, la unul sau mai mulţi şoareci de bibliotecă, pe care îi cunoscuse poate cîndva, cu cine ştie ce prilej, cine ştie unde — şi care ar fi produs într-adevăr asupra ei o impresie covîrşitoare. Rămase un timp tăcută, cu privirile aţintite în gol.

— Cunoaşteţi vreun şoarece de acest fel ? întrebă Papagalul, din pură politeţe.

Bufniţa oftă, pentru a treia oară.

— Da ! răspunse ea, foarte mîndră. Cunosc un şoarece de acest fel !

Şi rămase iarăşi cu privirile aţintite undeva, cine ştie unde, în depărtare. Aştepta acum desigur ca Papagalul să încerce cu orice chip s-o descoase, s-o întrebe unde, cînd, cu ce prilej anume îl cunoscuse pe acel şoarece de bibliotecă — şi cum era el ? Să încerce, în sfîrşit, să-i smulgă fel de fel de mărturisiri şi de amănunte

preţioase, privitoare la acel şoarece. Dar Papagalul, care nu era deloc curios din fire, nu puse nici un fel de întrebare, mai mult, îşi aminti deodată, chiar în clipa aceea, că era cam grăbit, că avea o întîlnire cu un alt papagal, încă înainte de masă, — aşa că se informă cît se poate de politicos la Bufniţă, cît era ceasul. Fireşte că nu făcu nimic din toate acestea intenţionat — nu resimţea în sufletul său nici cea mai mică dorinţă de a o răni sau jigni pe Bufniţă. Se vede însă că firea sa de papagal îl îndemna să se gîndească întotdeauna la treburile sale şi mult mai puţin, sau aproape deloc, la ceilalţi. Aşa că nu se simţi nici măcar stînjenit, văzîndu-se obligat să plece şi să-şi ia rămas bun într-un mod atît de brusc de la Bufniţă, tocmai în clipa în care aceasta avea mai mult chef de vorbă şi se pregătea, după toate semnele, să facă mărturisiri dintre cele mai importante.

La revedere, doamnă Bufniţă, spuse aşadar cu multă nepăsare Papagalul, fără să-i treacă măcar prin minte în acea clipă oă ar putea să dea dovadă, cîtuşi de puţin, de brutalitate faţă de Bufniţă, cu acest „la revedere[44] al său. îmi pare rău, adăugă

el grăbit, dar am o întîlnire cu un alt papagal şi nu-mi place să întîrzii... Cit despre acel Şoarece de Bibliotecă, îşi mai aminti într-un tîrziu Papagalul, putem discuta despre el oricînd ! Nu e absolut nici o grabă, — mai adăugă el foarte liniştit, îndepărtîn- du-se.

CAPITOLUL IX

Intre timp, Lupul din *Scufiţa Roşie*, pe care l-am abandonat mai de mult în elegantul cartier al Vulpilor, ajunsese cu bine în faţa casei prietenei sale, Vulpea liberală. Ne amintim că spre casa aceleiaşi însemnate persoane se îndrepta tot atunci, cu pas sigur, venind însă din direcţia opusă, impunătorul şi foarte amestecatul grup format din Vulpe, Corb, doamna Corb şi nefericitul acela de Iepure din versul „Pe iepure la vulpe cu un bilet trimise[44]. Astfel că ajunseră cu toţii în acelaşi timp şi se în- tîlniră cu toţii chiar în faţa

uşii.

— Ce plăcere ! exclamă numaidecît Lupul din *Scufiţa Roşie*, întîmpinînd întregul grup cu labele dinainte larg desfăcute.

— Ce bucurie ! răspunseră pe loc, formînd un cor destul de straniu (alcătuit din voci dintre cele mai diferite cu putinţă), Corbul, doamna Corb, Vulpea şi Iepurele.

— Veniţi şi dumneavoastră tot aici, la doamna Vulpe liberală ? întrebă cu bucuroasă surprindere Lupul.

— Dar este buna mea prietenă din copilărie ! strigă îndată Vulpea, vorbind ca pe scenă. Am fost şi colege de şcoală ! Am fost şi colege de clasă ! Dar dumneavoastră ?... îl întrebă ea pe Lup.

— O, dar este vechea şi buna mea prietenă, strigă îndată Lupul, tot ca pe scenă, una din cele mai bune, dacă nu cumva chiar cea mai bună dintre toate prietenele mele vulpi...

— Am fost şi colege de bancă ! îşi aminti să mai strige Vulpea, întrerupîndu-1 pe Lup.

— Dintre toate, absolut toate prietenele mele vulpi ! mai strigă în mare grabă şi Lupul, ţinînd nu- maidecît să-şi completeze fraza cu această subliniere.

— Atunci, să sunăm şi să intrăm ! spuse plictisit Corbul, căruia toată această pompoasă convorbire, dusă chiar în uşa amfitrioanei, i se

părea nu numai nelalocul ei, dar şi mult prea încărcată şi pretenţioasă.

Sunară prin urmare şi bătrînul Portar-Viezure al palatului vulpesc deschise îndată. .,Ce societate nepotrivită pentru mine ! îşi spuse Lupul uşor dezamăgit, în timp ce-şi arunca neglijent bastonul, pălăria şi pelerina între labele unui lacheu-iepure şi începea să coboare cu un aer distrat numeroasele scări ce duceau spre sălile subpă- mîntene ale palatului-vizuină. Ce mai societate ! Vulpea şi Corbul din fabula *Corbul şi Vulpea* — o

fabulă de mîna a doua ! Cine ştie ce surprize mă mai aşteaptă şi înăuntru !“

Ii mai veni însă inima la loc, cînd, peste cîteva clipe, se pomeni intrînd în somptuoasele şi strălucitor luminatele saloane ale Vulpii liberale, în timp ce îşi auzea numele anunţat, cu toată pompa şi cu toată cinstea cuvenită :

— Lupul din *Scufiţa Roşie !*

La drept vorbind, fastul şi luxul pe care le întîlnea aici la tot pasul, ca şi mulţimea invitaţilor, luminile orbitoare ale candelabrelor grele şi numeroasele jocuri de oglinzi şi cristale ce străluceau pretutindeni îl ameţiră pe Lup cu totul, în primele clipe. Cîte doi lachei-iepuri, în livrele roşii şi cu ciorapi lungi, de mătase albă se aflau postaţi la fiecare uşă şi stăteau cu totul nemişcaţi, ca şi cînd ar fi încremenit în locul acela. Lacheii-iepuri erau pudraţi şi purtau pantofi cu cataramă.

Imediat după Lupul din *Scufiţa Roşie,* intrară Vulpea şi soţii Corbi, fiind anunţaţi şi ei în acelaşi fel ceremonios :

— Doamna Vulpe, din fabula *Corbul şi Vulpea !*

— Doamna şi domnul Corb !

(Cît despre Iepurele aducător al biletului, din versul „Pe iepure la vulpe cu un bilet trimise[44] — fireşte că nu se gîndi nimeni să-l anunţe şi că nici vorbă nu putea fi de aşa ceva, fiindcă nici măcar nu fu lăsat sâ pună piciorul în palatul vulpesc, şi

i se luă doar biletul, pe care un lacheu — tot ie-pure — i-1 smulse îndată din mină cu mult dispreţ, chiar la uşă.)

Cînd Vulpea liberală veni în întîmpinarea noilor sosiţi, cele două vulpi prietene din copilărie şi foste colege de bancă se aruncară numaidecît una în braţele celeilalte. Şi cu toate că viaţa le despărţise de ani de zile şi că soarta, inegală cu ele, nu făcuse cu timpul decît să adîncească această despărţire, cu toate că Vulpea liberală locuia în- tr-un palat şi era aproape zilnic invitată la Curte, şi purta în această clipă o blană cu totul strălucitoare şi o coadă pe care i-o admira toată lumea, în timp ce prietena ei, vulpe de condiţie mult mai modestă, avea parcă şi blana destul de jerpelită — apropierea dintre ele şi emoţia momentului fură atît de puternice, încît şterseră pe loc tot ce le despărţea. Vulpea liberală uită îndată de absolut toţi ceilalţi musafiri şi nici nu voia să-i mai dea drumul din braţele sale prietenei dragi, după atîta timp regăsită, aşa că vorbeau acum doar ele între ele şi făceau ocolul saloanelor braţ la braţ sau treceau printre ceilalţi musafiri, aşezaţi în grupuri, de-a dreptul înlănţuite, cu un aer absent faţă de tot ce se afla in jurul lor şi depănînd mereu amintiri.

— Mai ţii minte cînd am luat lamîndouă cîte un patru la Muzică, fiindcă am cîntat fals şi am fugit de la cor ?...

— Dar cînd am luat amîndouă unu la Purtare,

fiindcă ne-am uitat acasă papucii de gimnastică ?...

— Dar cînd ne-a certat că n-aveam funde albe şi ghiarele destul de frumos tăiate şi guleraşele destul de frumos călcate ?

— Dar cmd ne-a dat afară pe amîndouă de la Istorie, fiindcă am mîncat în clasă şi am rîs toată ora ?

Ai fi zis, ascultîndu-le, că erau, că rămăseseră pînă în clipa de faţă, cele mai copilăroase şi mai nevinovate vulpi din lume. Cel puţin, asta era sigur, aşa se credeau şi se simţeau ele, retrăindu-şi copilăria — în momentul acela.

In cele din urmă se prăbuşiră amîndouă, tot aşa. înlănţuite, pe un colţ de canapea, unde rămaseră în continuare să depene amintiri, în toată liniştea.

Lupul din *Scufiţa Roşie*, văzîndu-se singur, începu să se plimbe cu un aer superior şi puţin trist dintr-un salon într-altul, orbit în prima clipă de numeroa- sale lumini ce străluceau pretutindeni şi aproape asurzit de zumzetul şi de corul de mormăieli groase, formate de glasurile invitaţilor. Aceştia alcătuiau, în marea lor majoritate, o societate de vulpi, de urşi şi de lupi, unii din fabule, alţii din poveşti — aproape toţi de mai mare sau mai mică notorietate. Se aflau de faţă Lupul Moralist şi Vulpoiul Predicator, urşi dintre cei mai importanţi, printre care şi Ursul păcălit de vulpe şi erau aşteptaţi — aşa se auzea cel puţin vorbindu-se, înşişi Lupul Ise- grim şi

Vulpoiul Reinecke, din *Romanul Vulpii*.

Printre lupi se mai aflau *Lupul cu cap de fier* şi *Lupul cu frunte de aramă,* care erau dealtfel nedespărţiţi, şedeau tot timpul unul lîngă celălalt şi vorbeau mereu ei între ei, dînd impresia că aveau să-şi spună atîtea, încît nu vor sfîrşi niciodată, de-ar fi să vorbească între ei o viaţă întreagă.

— Nu-1 văd pe Lupul din *Capra cu trei iezi*, îşi spuse Lupul din *Scufiţa Roşie*, destul de surprins. Păcat, adăugă el în gînd, cu un imens regret, am fi putut sta şi noi unul lîngă celălalt şi ne-am fi putut distra împreună de minune.

Fireşte că mai întîlneai din cînd în cînd printre oaspeţi şi cîte un alt soi de animal, ce părea cu totul nepotrivit, la prima vedere, în acea societate, uneori cîte o pasăre sau cine ştie ce alt animal straniu, venit acolo să însoţească pe cîte un urs, un lup ori o vulpe, de care îi era legat pentru totdeauna destinul. Astfel Vulpea din fabula *Vulpea şi Barza* venise însoţită, cum era poate şi firesc, de Barza din aceeaşi fabulă, de care destinul îi era legat pentru eternitate. Păreau dealtfel să se afle în relaţii dintre cele mai amicale — se vede că se obişnuiseră cu timpul amîndouă, cu acest destin al lor comun. Şedeau tot timpul nedespărţite, una lîngă cealaltă, şi nimeni nu părea să se mire absolut de nimic — se vede că aşa cereau, în societatea urso- lupo-vulpească, normele bunei-cuviinţe — aşa că toată lumea avea aerul să considere prezenţa acolo a

unei berze, rătăcită printre vulpi şi urşi, drept lucrul cel mai firesc din lume. Se mai aflau de faţă, tot aşa, un Castor, o Privighetoare şi o Broască Ţestoasă — veniţi să însoţească, fiecare, cine ştie pe cine. Dar nici în cazul acestora din urmă, nimeni, absolut nimeni dintre cei de faţă nu părea, nici pe departe, să manifeste cea mai mică mirare.

Mai era printre oaspeţii casei şi o bătrînă doamnă Cîrtiţă, numai pe jumătate oarbă, dar în schimb aproape cu totul surdă, despre care se ştia că era rudă chiar cu amfitrioana (o rudă destul de îndepărtată, fireşte) — şi căreia îi era tot timpul prezentat cîte cineva, cu multă pompă, ba cîte o Vulpe tînără şi drăguţă, ba cîte un tînăr urs mai sălbatic, abia intrat în societate. Dar Cîrtiţa le încurca îngrozitor pe toate, confunda Vulpile tinere cu cele bă- trîne, urşii cu vulpile şi vulpile cu lupii, vorbea aproape tot timpul strigînd şi înţelegea anapoda tot ce i se explica. (Bineînţeles, nimeni nu părea să observe absolut nimic din toate acestea...)

Rătăcind cam fără rost printre grupurile de invitaţi, Lupul din *Scufiţa Roşie* schimbă pentru început cîte va scurte şi foarte convenţionale saluturi. Figurile pe care le întîlnea nu păreau cîtuşi de puţin încîntate de apariţia sa acolo, îl ştiau doar toţi cît era de pisălog şi de obositor cu fumurile sale şi cum obişnuia să repete întruna că el era Lupul din *Scufiţa Roşie* — de parcă asta ar fi fost cine ştie ce mare scofală — dar

saluturile erau saluturi şi i se răspundea peste tot cu multă amabilitate.

— Ce mai face Bunica ?... Ce mai face Scufiţa Roşie ?... se interesa cu politeţe aproape toată lumea.

— Ce mai fac Uliul, Pardosul, Lebăda, Bursucul ?... se simţea la rîndul său dator Lupul să se intereseze, la personajele cu care schimba atît de amabile saluturi, de sănătatea celorlalte personaje din aceeaşi fabulă cu ele. Ce mai face Măgarul ?... Ce mai face Maimuţa ?...

Toţi mulţumeau de întrebare cu un aer la fel de politicos şi Lupul trecea mai departe, spre alte şi alte cercuri de cunoscuţi, unde era obligat s-o ia de la început şi să schimbe iarăşi, noi saluturi şi întrebări convenţionale :

— Ce mai face Mierla ?... Cum se mai simte Rîsul ?... Ce mai face Cucul ?... Dar Jderul ?... Dar Elefantul Năsos ?...

— Mulţumim, sînt bine... i se răspundea, la fel de convenţional. Elefantul Năsos nu prea iese din casă... Se vizitează din cînd în cînd, doar cu Bivolul Pieptos...

Cînd Lupul nostru ajunse în dreptul bătrînei doamne Cîrtiţe, car$ le încurca atît de bine pe toate, acesteia îi erau tocmai prezentaţi soţii Corbi. I se dădură fireşte toate explicaţiile necesare, spunîndu-i-se că era vorba de Corbul din fabula

Corbul şi Vulpea.

— Ştiu, ştiu ! Dumneata eşti Vulpea ! spuse nu- maidecît bătrîna Cîrtiţă, uitîndu-se drept spre Corb şi adresîndu-i-se acestuia ca unei vechi cunoştinţe, foarte bucuroasă. Te cunosc foarte bine, te ştiu de cînd erai mică, erai o vulpe tare frumuşică şi isteaţă. Nu-i vorbă, adăugă ea zîmbind graţios, frumoasă şi deşteaptă eşti şi acum ! Iar dumneata, se adresă în sfîrşit Cîrtiţa doamnei Corb, cu aceeaşi graţie, dumneata eşti Motanul, te ştiu foarte bine, eşti Motanul din basmul acela, cum îi zice, sau nu ! Eşti Broasca Rîioasă din povestea cealaltă... sau nu ! Acum ştiu ! Eşti Catîrul din fabula *Catîrul cu clopoţei!*

Lupul din *Scufiţa Roşie* se pregătea tocmai s-o şteargă de la faţa locului, îngrozit la ideea că ar putea fi confundat şi el, doamne fereşte, cine ştie cu cine — dar Cîrtiţa păru tocmai atunci, în mod ciudat, să-l recunoască de departe şi făcîndu-i din labă semne -'amicale şi tot mai insistente, să se apropie, începu deodată să strige din răsputeri, încît o auzi toată lumea :

— Ce mai faci, drăguţă ? Crezi că nu te-am recunoscut ? Iartă-mă ! se corectă ea repede, în timp ce Lupul se apropie, destul de bucuros în sinea sa şi de măgulit că fusese totuşi recunoscut. Iartă-mă ! strigă ea din ce în ce mai tare, te-am confundat cu Şoarecele... vreau să zic, cu Şobolanul ! Dar nu-i nimic, bine că te

recunosc acum ! Vino lîngă mine... Spune-mi cum te mai simţi, drăguţă ? Te mai doare cocoaşa ?

— Care cocoaşă ? se îngrozi Lupul din *Scufiţa Roşie*.

— ...Să pui comprese calde în fiecare seară, continuă Cîrtiţa, foarte grijulie. Şi să faci frecţii, cît mai multe frecţii ! Poţi să pui şi ventuze... Credeai că nu te-am recunoscut ?... îl tachină ea pe Lup, drăgălaşă. Eşti Cămila din basmul acela arab, am uitat cum îi zice... în sfîrşit, cunoscuta Cămilă... Cămila cu două cocoaşe !

Lupul nu mai putu suporta, răbdase şi aşa mult prea multe.

— Sînt Lupul din *Scufiţa Roşie*, doamnă Cîrtiţă ! spuse el pe un ton deosebit de aspru, fără să mai ţină seamă de nici un fel de regulă a bunei-cuviinţe şi de nici un alt fel de considerent, nici măcar de vîrsta foarte înaintată a bătrînei doamne.

Dar Cîrtiţa care din fericire nu auzi, bineînţeles, nimic, nici de data aceasta, continua să-i zîmbească plină de drăgălăşenie şi să-i vorbească grijulie de alte măsuri, foarte recomandabile în îngrijirea cocoaşei.

Un grup de vulpi tinere şi sportive, toate foarte drăguţe, izbucni toomai atunci într-un hohot de rîs sănătos şi dezlănţuit, şi Lupul din *Scufiţa Roşie* avu o clipă impresia că era chiar el subiectul discuţiei, în grupul cel vesel, şi că tinerele vulpi îl urmăreau mai de mult cu privirile lor batjocoritoare şi rîdeau chiar de el.

Dar toate acestea se dovediră a fi simple impresii neîntemeiate. In realitate, vulpile rîdeau de glumele foarte reuşite ale unui Urs extrem de vorbăreţ, aşezat în mijlocul grupului lor, care părea să aibă un sac nesfîrşit de istorioare vesele şi în special de glume urseşti, despre vînători.

— Se cam laudă, spuse neiertătoare o vulpe mai în vîrstă. Trebuie să fie Ursul Flecar, dintr-un vechi basm celtic... Am recitit basmul de curînd...

— Glume urseşti despre vînători... îi răspunse o alta, mai înţeleaptă. Personal, le găsesc destul de plăcute...

Lupul din *Scufiţa Roşie* se îndepărtă mohorît. Avea un aer din ce în ce mai indispus şi se simţea străin de toţi şi de toate. Ca un făcut, întîlnea în cale mereu alţi urşi, care mai de care mai vorbăreţi şi mai simpatizaţi de toţi cei din jur, făcînd să rîdă pe toată lumea şi distrînd întreaga societate cu glumele lor greoaie, urseşti. (Cel puţin, aşa le considera Lupul.)

— Teribil ce mă enervează toţi Urşii ăştia, cu pălăvrăgeala şi cu bonomia lor, îşi spuse el, destul de otrăvit.

Şi adăugă, tot în gînd, ceva mai melancolic :

— Toţi sînt veseli şi se simt bine, ei între ei. Numai eu mă simt părăsit... Sînt singur pe lume !

Abia atunci observă că printre Urşii de faţă se afla şi celebrul Urs-Prinţ-Vrăjit din povestea *Schneeweisschen und Rosenrot*, care aici, în această societate de urşi, de lupi şi de vulpi se prezentase, cum era şi normal, doar sub

înfăţişarea de Urs. (Ur- mînd, desigur, să se prezinte la alte serate cu înfăţişarea de Prinţ.) Ca Urs, era însă atît de blînd, de plăcut la vedere, de bun şi de drăguţ cu toată lumea, încît toţi, absolut toţi cei din jur se simţeau îndemnaţi să-l alinte şi să-l răsfeţe, să-i mîn- gîie blana pe furiş sau să treacă să-l mîngîie uşor pe cap. Ursul din *Schneeweisschen şi Rosenrot* nu se supăra însă, deloc, ba tocmai dimpotrivă. înţelegea îndată întreaga situaţie şi începea să mormăie încetişor, arătîndu-se cît se poate de mulţumit. Puteai să-l tragi şi de urechi, că tot nu se supăra — atît era de inteligent şi de cumsecade. Aşa că mormăia în continuare, foarte înăbuşit, dînd semne de simpatie şi de totală încîntare. Aproape toţi invitaţii treceau rînd pe rînd să-l mîngîie. Două vulpi bătrîne şi foarte şirete se apropiară pe furiş şi-i mîngîiară sfioase cîte o labă. Un Lup dintre cei mai înrăiţi (cel puţin aşa părea după figură) îşi îmblînzi pe loc trăsăturile feţei şi, nemaiputîndu-se nici el stăpîni, îJ mîngîie pe Urs cu multă gingăşie pe cap.

— Cît e de blînd, cît e de blînd ! se minunau, rînd pe rînd, toţi invitaţii.

— Puteţi să mă alintaţi oricît doriţi, — răspundea la rîndul său. Ursul. Sînt într-adevăr foarte blînd, sînt nemaipomenit de drăguţ şi de blînd !

Trecînd în salonul alăturat. Lupul din *Scufiţa Roşie* descoperi însă deodată aici o prezenţă cu totul neaşteptată — ar fi putut spune, de-a

dreptul scandaloasă. In mijlocul unui cerc de vulpi cît se poate de subţiri, de graţioase, de inteligente şi de distinse şedea, comod instalat într-un foarte confortabil fotoliu şi simţindu-se ca la el acasă, un uriaş porc mistreţ, persoană dezagreabilă şi ca aspect şi avînd purtări cu totul necioplite. Apucăturile acestuia puteau apărea cel puţin stranii, într-o societate civilizată, — ca să nu spunem, din cale-afară de neplăcute. Porcul mistreţ vorbea fără încetare şi întrerupea pe toată lumea — încît nici un urs, nici un lup, nici o vulpe nu izbutea, în prezenţa sa, să-şi ducă la capăt cu bine vreo frază, — contrazicea pe absolut oricine şi se manifesta, în general, în chipul cel mai gălăgios şi mai supărător cu putinţă. Vorbea întruna cu gura plină, bătea mereu pe cîte cineva pe umăr şi le împuia tuturor capul cu amintirile şi discursurile sale, nelăsîndu-i pe bieţii nefericiţi din jurul său să răsufle măcar o clipă.

— Cine ar putea fi ?... se întrebă gînditor Lupul din *Scufiţa Roşie.* Trebuie să fie Baucent, din *Romanul Vulpii...* — îşi răspunse tot el, în cele din urmă, — altfel, nu văd cum ar fi ajuns aici... Da, da, Baucent ! El trebuie să fie...

Aşa că o şterse numaidecît de acolo — prefera să ţină el însuşi discursuri şi să le împoaie el însuşi capul altora — şi se întoarse la Ursul din *Schne- eweisschen und Rosenrot,* gîndindu-se să schimbe mai bine cîteva vorbe prieteneşti cu un coleg al său Urs, dintre cei mai celebri.

Din păcate, celebrul Urs avusese nefericita idee de a veni însoţit de Piticul din aceeaşi poveste, piticul acela arţăgos, lacom şi plin de venin, de care soarta îi era fireşte legată, dar care se dovedi şi de data aceasta a fi o persoană cu adevărat imposibilă, arătîndu-se şi aici, în societate, deosebit de antipatic.

— Salutare, colega ! se adresă afabil Lupul din *Scufiţa Roşie* confratelui său Urs, căutînd să-şi compună de bine de rău, cu toată indispoziţia de care se simţea cuprins în acel moment, o atitudine corespunzătoare unui adevărat lup de lume. Ce se mai aude prin fermecătoarea dumneavoastră poveste ?... căută să se arate Lupul din ce în ce mai amabil. O, da, o recitesc mereu, e o poveste cu totul încîntă- toare... Ce mal fac Schneeweisschen şi Rosenrot, fetiţele acelea atît de drăguţe ? Şi ce se mai aude în general, prin poveste ? Ce mai face Mama ? Ce mai face Piticul ?

In zelul său de a se arăta cît mai ceremonios, Lupul din *Scufiţa Roşie* nici nu-1 observase pînă atunci pe Pitic, deşi acesta se afla chiar acolo, lîngă Urs
(şedeau amîndoi în acelaşi fotoliu) şi se interesa prin urmare de el ca de o persoană aflată undeva, departe, la cine ştie ce distanţă...

— Dar sînt aici, vită încălţată ! răspunse arţăgos de la locul său Piticul, pufnind furios şi dînd semne că era peste măsură de scîrbit şi

de indignat. (Şi că puţin îi păsa de bunele maniere şi de întreaga societate, şi de Lupul din *Scufiţa Roşie*, cu tot ceremonialul său şi cu toate fumurile sale.)

— Eu, vită încălţată ? se miră nespus Lupul din *Scufiţa Roşie.* E prima dată cînd aud aşa ceva ! exclamă el, peste măsură de uimit.

Piticul nu păru defel impresionat de toate aceste mofturi.

— Cap de oaie ! Bou încălţat ! Gînsac ce eşti ! continuă el în stilul său obişnuit, părînd într-adevăr să nu-i pese de nimeni şi de nimic. Minte de pasăre ! îşi aminti în grabă să mai strige Piticul — şi toate păsările de faţă, Privighetoarea, Barza, Corbul, doamna Corb, precum şi o Bufniţă mai în vîrstă, persoană cu totul respectabilă, care se afla şi ea acolo, îşi ascunseră repede capul între aripi, acoperindu-şi urechile, îngrozite. Singurul care nici măcar nu se uita la Pitic şi părea dealtfel să nu dea întregii întîmplări nici un fel de atenţie, era Ursul. Acesta îşi vedea înainte de mormăitul său paşnic şi plin de blîndeţe şi continua să se lase alintat şi răsfăţat, mîngîiat pe blană şi tras de urechi cu multă simpatie de toţi invitaţii — şi dădea doar din cap, îngăduitor, din cînd în cînd, vrînd să arate că nu se supăra defel şi că mulţumea, dimpotrivă, pentru omagiile aduse.

Lupul din *Scufiţa Roşie* se pregătea tocmai să-i dea Piticului o lecţie usturătoare, s-o ţină minte toată viaţa (şi care ar fi trebuit inevitabil să înceapă — aşa cum se aşteptau dealtfel toţi cei de faţă — prin cuvintele : ,,Eu sînt Lupul din *Scufiţa Roşie...*),* dar nu mai avu prilejul s-o facă, fiind întrerupt în intenţiile sale de o puternică rumoare ce se stîrnise prin saloane chiar în clipa aceea. Lacheii-iepuri în livrele roşii şi cu ciorapi albi de mătase şi pantofi cu catarama, chiar şi cei care de obicei stăteau ca şi încremeniţi, cîte doi la fiecare uşă începură să alerge fără rost de colo pînă colo, pradă cu toţii unei mari agitaţii. Se porni o forfotă generală şi un fel de freamăt plin de emoţie şi înfrigurare trecu printre invitaţi. Un iepure-lacheu dintre cei mai pudraţi, care se agita şi alerga întruna încolo şi încoace, izbutind cu acest prilej să-i umple de pudră pe toţi cei de faţă (încît mulţi urşi şi multe vulpi începură chiar să tuşească, iar Lupul din *Scufiţa Roşie* şi *Lupul Moralist*, care se aflau tocmai alături, stînd de vorbă, tuşiră şi ei de vreo două ori, împreună) — veni în sfîrşit alergînd în goana mare şi anunţă în dreapta şi în stînga, vorbind foarte grăbit şi aproape în şoaptă :

— Au sosit! Au sosit ! Sosesc amîndoi !

— Au binevoit să sosească ! adăugă îndată un alt lacheu-iepure, tot atît de grăbit, şi care era parcă încă mai emoţionat şi mai speriat decît primul.Cine, cine ? Cine a binevoit să sosească ? se trezi vorbind un Urs mai distrat, pare-se chiar Ursul Flecar din acel vechi basm celtic, care era atît de ocupat cu flecăritul, incit habar n-avea ce se petrecea în jurul său.

Lupul din *Scufiţa Roşie* îi aruncă o privire severă şi la fel făcură şi alţi cîţiva lupi şi alte cîteva vulpi din jur. Nu era deloc greu de ghicit cine urma să sosească şi pentru cine se stîrnise toată acea zarvă

— şi atît Lupul din *Scufiţa Roşie,* cît şi toţi ceilalţi invitaţi acolo de faţă, cu excepţia nefericită a Ursului Flecar, înţeleseseră totul din prima clipă. Era vorba, fireşte, de invitaţii de onoare ai Vulpii liberale, din acea seară. Vulpoiul Renart şi Lupul Ysen- grin, din *Romanul Vulpii.*

In cinstea acestei clipe solemne, amfitrioana se hotărî în sfîrşit să mai lase deoparte depănatul amintirilor, atît de plăcute, din anii de şcoală — şi ieşi ea însăşi în întîmpinarea distinşilor oaspeţi.

— Vei locui un timp la mine, draga mea, îi mai şopti ea, în mare grabă, prietenei sale, Vulpea din *Corbul şi Vulpea,* aşa că vom avea tot timpul, dar tot timpul, să depănăm amintiri.

— Mai ţii minte, cînd ne-am uitat amîndouă planşele acasă, atunci, la Botanică ?... mai apucă să întrebe iubita ei prietenă, dar fu întreruptă de vocea bătrînului majordom-viezure, care anunţă,

de data aceasta, cît de solemn era el în stare :

— Baronul von Reinecke şi baronul von Isegrim !

CAPITOLUL X

Celebrul Vulpoi şi celebrul Lup intrară într-ade- văr în clipa următoare împreună pe uşă, păşind amîndoi cu multă importanţă şi zăngănindu-şi săbiile, foarte mîndri. Auzindu-i însă cum vorbeau între ei în franceza veche, bătrînul majordom-vie- zure îşi corectă îndată greşala de a-i fi anunţat cu numele lor germane (crezuse mai întîi, dintr-o neînţelegere desigur, că urmau să sosească Vulpoiul Reinecke şi Lupul Isegrim din versiunea germană) şi îi mai anunţă încă o dată, în timp ce intrau pe uşă, cu numele lor franţuzeşti, străduindu-se să le pronunţe într-o franceză cît mai corectă :

— Baronul de Renart şi baronul d’Ysengrin ! (Şi trebuie să spunem că pronunţia majordomu-

lui-viezure era într-adevăr ireproşabilă.)

Lupul Ysengrin şi Vulpoiul Renart încuviinţară şi ei îndată din cap, vrînd să arate că acestea erau. într-adevăr, numele lor.

— Noi sîntem baroni, spuse apoi Ysengrin, vorbind ca pentru sine.

— Da, noi sîntem baroni, îl îngînă şi Renart, vorbind tot aşa.

— Sîntem baroni, sîntem baroni... — mai spuseră o dată, amîndoi împreună, ca şi cînd ar fi uitat la un moment dat acest lucru, pe care-1 ştiau de fapt de mult, dintotdeauna, — iar acum se străduiau din răsputeri să şi-l reamintească, şi îl şi repetau, în acest scop, de mai multe ori.

— Et moult fut dure ! Şi mtilt fu aspră ! exclamă Ysengrin în franceza veche, vorbind de data aceasta cu glas ridicat şi arătîndu-1 cu sabia pe Renart, plin de convingere.

— Et moult fut dure ! răspunse îndată şi Renart, scoţîndu-şi sabia la rîndul său şi arătînd spre Ysengrin, cu aceeaşi convingere.

— Şi mult fu aspră ! se simţi numaidecît dator să traducă bătrînul majordom-viezure, care ştia o mulţime de limbi străine şi cunoştea perfect şi franceza veche. Şi mult fu aspră ! repetă el în traducere, căutînd să imite la rîndul său tonul plin de convingere cu care fuseseră rostite cuvintele de către Renart şi Ysengrin, în franceza veche.

— Cei doi baroni, se simţi obligat majordomul-viezure să mai explice, pentru cei de faţă care n-ar fi fost întru totul la curent, cei doi baroni

vorbesc desigur despre îndelungata luptă ce avu loc între ei — şi citează în acest scop chiar celebrele cuvinte din prologul romanului : „...şi mult fu aspră[44].

— Moult ! mai strigă o dată, foarte încîntat, Ysen- grin, plăcîndu-i la nebunie felul straniu în care suna acest cuvînt din franceza veche.

— Moult, moult, moult ! mai strigă la repezeală şi Renart, părînd şi el la fel de încîntat.

— E un cuvînt astăzi dispărut din franceza modernă — se grăbi să explice bătrînul majordom-viezure — şi a cărui rădăcină latină, păstrată întocmai în alte limbi romanice, o regăsim aici doar sub formă de prefix. Se vede — mai adăugă el, vorbind pe un ton confidenţial — că domnilor baroni de Renart şi d'Ysengrin le place în chip deosebit rezonanţa acestui cuvînt din franceza veche.

— Moult ! mai strigă într-adevăr încă o dată Renart, oa o confirmare a celor spuse de majordo- mul-viezure.

— Moult, moult, moult ! adăugă în încheiere Ysengrin, vrînd să arate că într-adevăr, cuvîntul îi plăcea la nebunie.

Apoi cei doi baroni luară loc şi tăcură brusc, amîndoi, părînd să se fi liniştit dintr-o dată cu totul. Fură înconjuraţi numaidecît de lupii, vulpile şi urşii cei mai de vază aflaţi acolo, ca invitaţi de seamă ai Vulpii liberale, precum şi de propria lor suită, destul de numeroasă şi ea, formată din Brichemer- Cerbul, Grimbert-

Bursucul, Brun-Ursul, Platel- Căpriorul, Tybert-Cotoiul, Blanche-Hermina, Cointe- reau-Maimuţa, Baudouin-Măgarul, precum şi toţi prietenii-lupi şi toate rudele lui Ysengrin, de care obişnuia să umble însoţit acesta (şi care îl urmaseră şi la celebrul său proces cu Renart, în ziua înfăţi- sării sale în instanţă) în frunte cu Primaut, propriul său frate şi cu doamna Hersent, multiubita şi tot atît de celebra sa soţie. Făcură cu toţii cerc în jurul celor doi baroni, şi cu privirile aţintite asupra acestora, căutîndu-le din ochi jumătăţile de zîmbet, ori cîte un salut neatent, abia schiţat (cei rămaşi mult mai în spate se înălţară uşor pe vîrful picioarelor, spre a vedea mai bine, iar păsările de faţă se înălţară şi ele puţin în zbor, în acelaşi scop, aşezîndu-se fiecare pe cîte o mobilă mai înaltă) — se adînciră în sfîrşit cu toţii în murmurul continuu al unei conversaţii ceremonioase, pline de eleganţă, politeţe şi demnitate. Numai Renart şi Ysengrin rămaseră în continuare nemişcaţi şi tăcuţi — şedeau amîndoi cu un aer total absent la ce se petrecea în jurul lor, ca şi cînd nici nu s-ar fi aflat şi ei tot acolo, de faţă — părînd din ce în ce mai adînciţi în acea bruscă tăcere ce îi cuprinsese.

— Nu ştiu ce-i cu mine, spuse după un timp Ysengrin, luat ca de un nor de nelinişte şi trecîndu-şi îngrijorat laba peste frunte. Nu-mi amintesc nimic, dar absolut nimic din ce se petrece în *Romanul Vulpii!*

Părea într-adevăr din cale-afară de îngrijorat.

Toţi cei de faţă tăcură îndată respectuoşi, deşi Ysengrin nu i se adresa decît lui Renart.

— Dumneata, Renart, mai ţii minte ceva ? îl întrebă Ysengrin pe acesta, după o nouă tăcere, în care părea să-i fi trecut deodată prin minte tot felul de gînduri îngrijorătoare.

— Nu mare lucru, răspunse Renart tresărind distrat, ca şi cînd întrebarea lui Ysengrin l-ar fi trezit din somn chiar în momentul acela.

Părea în general mult mai puţin îngrijorat decît Ysengrin. S-ar fi zis că era dimpotrivă stăpînit de un fel de linişte şi de o toropeală plăcută. Moţăia pe scaun, cu ochii uşor întredeschişi şi căsca întruna.

— Nu mare lucru, mai răspunse el o dată leneş, căscînd din nou şi moţăind plăcut.

— Dar e îngrozitor ! exclamă Ysengrin, ridicîndu-se deodată în picioare speriat şi trecîndu-şi tot mai îngrijorat laba peste frunte. Să nu mai ţin minte nimic, dar nimic, din tot ce se întîmplă în *Romanul Vulpii !*

— N-are nici o importanţă, dragă Ysengrin, căută să-l liniştească Renart, moţăind liniştit şi căscînd întruna.

— Dar cum e posibil ? se întrebă din ce în ce mai speriat Ysengrin. Mi s-a şters totul, absolut totul din minte !

— Linişteşte-te, dragul meu Ysengrin ! încercă iarăşi să-l potolească Renart, pe care exclamaţiile pline de disperare ale lui Ysengrin păreau să-l

deranjeze din moţăiala sa, atît de plăcută. Linişteşte-te o dată, dragul meu Ysengrin ! Crede-mă, n-are nici un fel de importanţă !

■— Dar nu-mi mai amintesc nici măcar o singură întîmplare din roman ! — izbucni Ysengrin tot mai alarmat. Nici măcar un pasaj ! O frază ! Sau aşa, în mare... Subiectul !

— Of ! zău aşa, dragul meu Ysengrin ! — răspunse tot mai somnoros şi mai plictisit Renart. Nu te înţeleg deloc... Intrucît ne privesc pe noi toate acestea ?...

— Dar e vorba de propria noastră viaţă !... De trecutul nostru comun !... strigă Ysengrin cuprinzîn- du-şi capul între labe cu un aer de disperare.

— Prostii, prostii... spuse căscînd Renart. Ar trebui să fiu nebun să-mi încarc memoria cu astfel de lucruri ! Prostii peste prostii... încheie el discuţia.

— Dar e de neconceput !... încercă să mai spună bietul Ysengrin.

— Lasă asta, iubite Ysengrin... îl întrerupse cu blîndeţe Renart, zîmbind ca din somn. Sînt lucruri lipsite de orice fel de însemnătate, mai adăugă el, cu glas pe jumătate adormit. Am face mult mai bine să tragem un pui de somn, chiar acum, aici, împreună...

Părea să fi uitat cu totul că se află într-o vizită — sau să nu dea nici acestui lucru, nici un fel de importanţă.

Vulpea liberală trecu peste jignirea conţinută

în aceste ultime cuvinte şi se hotărî să intervină în sfîrşit şi ea în discuţie.

— Iubite baroane, spuse ea blînd. adresîndu-se lui Ysengrin, domnul de Renart are, cred, multă dreptate. Ce rost ar avea să ne încărcăm memoria cu faptele şi întîmplările vieţii noastre ? Mai bine să uităm totul... Unde aş ajunge, vă întreb, eu însămi, dacă mi-aş aminti ce am făcut sau am spus în cutare împrejurare ? Dacă mi-aş aminti frînturi de cuvinte, ca de exemplu „Adio, sînt bolnavă... !“ sau „Mi-e rău cit se poate../[4], sau cine ştie ce alte cuvinte şi fraze voi fi rostit, în cine ştie ce altă împrejurare...

Şi Vulpea liberală zîmbi drăgălaş, ca şi cînd ar fi vrut să spună : „Haide, curaj ! Să nu ne lăsăm doborîţi fără rost de cine ştie ce gînduri negre !“...

Lupul Moralist se apropie şi el, cam greoi şi stîn- gaci.

— Ca lup — începu el, destul de timid — o să-mi permit să intervin şi eu în discuţie şi să încerc să spun cîteva cuvinte. Recitesc şi eu din cînd în cînd fabula *Lupul Moralist*, dar lectura ei nu prea îmi face bine. Îmi place desigur să-mi amintesc de unele cuvinte rostite acolo, ca „înălţime-mblănită[44], sau : „Să trăiţi, la mulţi ani, dobitocia voastră !“ şi adresate chiar mie, în versurile fabulei... Dar sînt atî- tea alte lucruri care nu-mi produc decît neplăcere !

— Mai bine să nu ne mai amintim de nimic... conchise înţeleaptă Vulpea liberală, privind cu un

aer blînd-tămăduitor spre lupul Ysengrin, care îşi păstra şi acum, în ciuda tuturor cuvintelor consolatoare ascultate, acelaşi aer nefericit şi adînc abătut.

— Desigur, desigur, e mult mai bine... o îngînară în cor mulţi lupi, multe vulpi şi destul de mulţi urşi dintre cei de faţă, şi dădură cu toţii din cap, în acelaşi timp, cu un aer de aprobare şi de totală înţelegere.

Discuţia ar mai fi ţinut poate cine ştie cît, dar tocmai atunci apăru în uşă bătrînul majordom- vie- zure, care anunţă cu voce solemnă şi plină de rezonanţă : „Masa e servită !“ Uşile sufrageriei vulpeşti se deschiseră larg şi toţi se îndreptară într-acolo, doi cîte doi, în mers ceremonios. Ursul flecar din basmul celtic oferi braţul său bătrînei şi surdei doamne Cîrtiţe, Corbul din *Corbul şi Vulpea,* Berzei din *Vulpea şi Barza,* lupul Ysengrin, Vulpii liberale, Vulpoiul Renart, doamnei Hersent, Lupul din *Scufiţa Roşie,* Vulpii din *Corbul şi Vulpea* şi tot aşa, porniră cu toţii, doi cîte doi, în pas elegant şi demn.

Masa pregătită de Vulpea liberală îi ului pe invitaţi prin somptuozitatea şi stilul ei. Lupul Ysengrin, încă destul de abătut şi îngrijorat şi Vulpoiul Renart, tot nepăsător şi pe jumătate adormit fură aşezaţi după cum se cuvenea, la locurile de cinste, între Vulpoiul Predicator şi Lupul moralist. In faţa lor, ocupîndu-se neobservat, prin diverse porunci nevăzute ce le dădea doar din ochi lacheilor-ie- puri, de

îndatoririle ospitalităţii, — şedea bineînţeles Vulpea liberală, între Ursul Flecar şi Ursul păcălit de vulpe. Lupul cu cap de fier şi Lupul cu frunte de aramă, neputîndu-se despărţi pesemne deloc, şedeau şi de data aceasta, aici, la masă, unul lîngă celălalt, refuzînd categoric să se lase despărţiţi printr-o vulpe, pare-se chiar Vulpea din *Corbul şi Vulpea,* pe care gazda intenţionase s-o aşeze între ei. Din fericire, se constitui pînă la urmă, în- tr-una din extremităţile mesei, un foarte simpatic grup compus, alcătuit din vulpi şi păsări şi reunind la un loc personajele din *Corbul şi Vulpea* cu cele din *Vulpea şi Barza,* care dealtfel se şi împrieteniseră între ele în cursul serii, constatînd că se simţeau şi se înţelegeau cu toatele deosebit de bine împreună.

— E şi normal, remarcă la un moment dat doamna Corb. Sîntem tot vulpi cu păsări, obişnuite să stăm împreună.

Pentru păsări masa era dealtfel aşezată în chip deosebit, ele folosind o veselă specială şi tacîmuri cu totul speciale, asemănătoare într-un fel cu in- strumentele folosite de dentist. Farfuriile lor erau şi ele nişte vase destul de ciudate ca formă, fiind cu <atît mai înalte cu cît pasărea respectivă avea ciocul mai lung — încît Berzei, de exemplu, peştele îi fu servit într-un soi de vază de flori, cu gîtul extrem de înalt şi subţire.

Era dealtfel cu totul şi cu totul uimitoare atenţia de-a dreptul înduioşătoare cu care Vulpea liberală se îngrijise pare-se ea însăşi, de data aceasta, să ţină seama de gusturile şi preferinţele aproape fiecărui oaspete în parte — şi se aflau reunite acolo atîtea şi atîtea gusturi, oare mai de care mai deosebite între ele ! Trebuia să ţină seama de gusturile Urşilor, care nu mai aveau răbdare să aştepte pînă la desert, şi ar fi dorit să le fie servită smeura şi mierea chiar de la început, printre primele feluri ! Şi de atîtea şi de atîtea alte capricii şi gusturi, încît nu numai compoziţia, dar şi ordinea şi succesiunea felurilor de mîncare îi dăduseră Vulpii liberale o întreagă bătaie de cap ! Lupul Primaut, mare amator de dulciuri, îşi avu prăjiturile sale preferate, pe care le mănîncă şi în *Romanul Vulpii*, cu atîta poftă, iar Lupul din povestea *Degeţel*, căruia cozonacul îi plăcea atît de mult, primi un cozonac impunător, făcut special pentru el. Un bucătar umblat prin lume gătise săptămîna întreagă, special pentru bă- trîna doamnă Cîrtiţă, cîteva feluri de mîncare atît de ciudate la vedere, încît era cu neputinţă să-ţi dai seama din ce erau compuse — bucătăria cîrti- ţească fiind într-adevăr cu totul excentrică şi aproape de neînţeles pentru gustul altor animale.

Se afla printre comeseni şi Vulpea din fabula *Vulpea şi strugurii*, pentru care se pregătiseră desigur din vreme soiurile cele mai alese de struguri

iar ea gusta încîntată, pe rînd, din toate. Aşa că din timp în timp, în tot cursul mesei, o puteai auzi declarînd cu satisfacţie uimită : „Sînt dulci ! Sînt dulci !w, sau „Nu sînt acri !... Nu sînt acri !...“, pe măsură ce gusta din fiecare soi de struguri.**CAPITOLUL XI**

V ulpea liberală avea însă o mare durere secretă, care o tulbură în tot timpul mesei şi o ţinu dealtfel, întunecîndu-i bucuria, în tot cursul serii — dar pe care nimeni în afară de ea nu o ştia şi nu o putea nici măcar bănui. Asta fiindcă nimeni nu ştia nimic, absolut nimic despre nemaipomenita surpriză pe care Vulpea liberală se pregătise cu atîta bucurie s-o facă în acea seară invitaţilor ei, — surpriză la care lucrase multă vreme, ţinînd-o în cea mai mare taină. Aici trebuie să spunem că dacă seratele Vulpii liberale se bucurau peste tot de un renume atît de m*are, aceasta se datora — alături de ştiinţa ei specială de a-şi alege invitaţii din floarea înaltei societăţi a poveştilor şi fabulelor (iar necioplitul Ba- ucent

nu făcea nici el excepţie în această privinţă, fiind totuşi, după titlu, mistreţul Baucent din *Romanul Vulpii)* — şi unui anume talent cu totul deosebit, pe care într-adevăr poate că numai ea îl mai avea, de a şti să ofere de fiecare dată invitaţilor ei, cîte o figură cu totul nouă şi foarte interesantă, fie de urs, de lup, ori de alt animal, fie de cine ştie ce alt personaj, mult mai extravagant (cum ar fi fost de exemplu un balaur, o zînă ori un căpcăun) — figură necunoscută pînă atunci obişnuiţilor casei. Aceste apariţii produceau întotdeauna senzaţie şi constituiau adevărate evenimente mondene, îndelung comentate în săptămînile şi lunile următoare de către toată lumea bună din poveşti şi din fabule. Se întîmpla, dacă Vulpea liberală invitase la o seară de-a ei vreun zmeu sau vreun balaur, să se discute apoi săptămîni în şir, peste tot, chestiunea numărului capetelor acestuia, dacă fusese un balaur cu şapte, cu nouă, cu douăsprezece ori cine ştie, poate chiar cu douăzeci şi patru de capete, şi dacă obişnuia, cînd intra pe uşă, să salute doar cu unul singur şi cu care anume dintre ele ? — sau dacă nu cumva obişnuia să salute cu toate şapte, sau nouă, sau cine ştie, poate chiar cu toate cele douăzeci şi patru de capete ale sale ! Şi cum proceda, saluta cu toate odată, în acelaşi timp, vorbind cu ele în cor, sau dimpotrivă, rînd pe rînd, cu fiecare cap în parte ? Şi cît dura, *în cazul acesta, un salut ? Şi cum trebuia să procedeze persoana salutată,

era suficient să răspundă la salut o singură dată, sau era obligată prin etichetă să-i răspundă fiecărui cap în parte, salutînd la rîndul ei, ca şi cînd ar fi fost şi ea balaur, tot aşa, de şapte, ori de nouă, ori poate chiar de douăzeci şi patru de ori ? Şi în ce poziţie trebuia să se afle aceasta, în timp ce răspundea la salut ? Nu cumva era obligată să se rotească încet în jurul balaurului, spre a putea saluta la rîndul ei, cit mai amical, fiecare cap în parte ? Sau avea grijă Balaurul să se rotească din politeţe el însuşi, scutind în felul acesta persoana salutată de un efort mult prea mare ?

Erau atîtea şi atîtea întrebări, pline de interes, care puteau frămînta în astfel de ocazii lumea mondenă.

Odată, cînd Vulpea liberală avusese ideea (considerată în prima clipă de unii, şi nu fără oarecare temei, de-a dreptul trăsnită), de a o aduce în propria ei casă, la o serată, chiar pe Muma Pădurii (cu gîndul, se înţelege, de a le oferi invitaţilor ei un element de mare senzaţie şi prin urmare, ca o fină atenţie la adresa acestora), — evenimentul fusese în urmă îndelung comentat, luni şi luni în şir, cu mare lux de amănunte referitoare la pălăria, rochia, pieptănătura, în fine, toate componentele toaletei arborate cu acel prilej de celebra musafiră. Mulţi afirmară că era o persoană cu totul agreabilă ca aspect general şi ca ţinută ; că, văzută de aproape, era la urma urmei o doamnă foarte

fină ; unii o găsiră de-a dreptul drăguţă, iar alţii merseră pînă la a susţine că era o fiinţă cu totul şi cu totul în- cîntătoare, şi asta, din toate punctele de vedere.

Pentru petrecerea din acea seară, Vulpea liberală făcuse la început o invitaţie de care nu era însă pe deplin satisfăcută, socotind-o ea însăşi, la urma urmei, destul de oarecare : un zmeu, însoţind-o pe mama sa. Era fireşte un zmeu cu trei ochi şi cu douăzeci şi patru de aripi şi otrăvise nu ştiu cîte fîntîni cu suflarea lui şi pîrjolea cu cea mai mare uşurinţă în calea sa, orice — dar toate acestea nu însemnau mare lucru ! Invitaţia fusese expediată cu o săptămînă înainte, dar chiar a doua zi mama zmeului se prezentă ea însăşi, cu o falcă în cer şi cu una în pămînt, la palatul vulpesc, declarînd indignată că ea era de fapt *mama zmeilor* — şi prin urmare înţelegea să fie invitată ori cu toţi fiii ei zmei împreună, ori dacă nu, mai bine deloc ! Drept care rupsese furioasă invitaţia, în mii de bucăţele, chiar acolo, în faţa uşii palatului.

„Cu atît mai bine !“ îşi spusese Vulpea liberală, încîntată de întorsătura pe care o luaseră lucrurile. Abia au fost Balaurul şi Muma Pădurii — ar fi spus lumea că încep să mă repet ! Şi aşa, se vor găsi oricînd răuvoitori care să spună că alunec în monotonie... Şi că dau dovadă în seratele mele de un anumit manierism, şi că de fapt am căzut de mult în banalitate !... Da, da, îşi aminti Vulpea, oftînd cu amărăciune, s-a găsit pînă şi o

ciocănitoare, dintre cele mai pisăloage, care să spună că am căzut brusc în didacticism... Şi asta, numai fiindcă vorbesc destul de limpede şi nu spun bazaconii, ca alte vulpi... (Sau ca unii urşi, mai adăugă ea în gînd, sau ca un lup, care vorbeşte cu totul aiurea, dar treaba lui, pe mine nu mă interesează...)

Noroc că avea o încredere destul de solidă în propria ei fantezie, aşa că nu se lăsa doborâtă de mici cleveteli.

— Mai bine că s-au nimerit lucrurile aşa ! îşi reveni ea în fire, destul de repede. De fapt, nu aveam mare chef de zmeul acela şi de bătrîna lui mamă... Ar trebui să găsesc altceva, nu ştiu nici eu să spun ce, dar altceva, cu totul altceva !...

Or, Vulpea liberală era o cunoscută iubitoare şi foarte sensibilă şi cultivată ascultătoare de muzică. Era o bucurie pentru ea, să poată organiza din cînd în cînd în propria ei casă mici reuniuni muzicale, concerte cu caracter mai intim pentru un cerc de cunoscători mai mult sau mai puţin restrîns. Auditoriul se compunea de obicei din cîteva vulpi, cîţiva urşi, cîţiva lupi dintre propriii săi prieteni, public exigent şi cu gustul cultivat, preferind ansamblurile mai delicate, şi căruia Vulpea era încîntată să-i poată prezenta cîte un quartet mai celebru, ori cîte un recital de orgă ori de clavecin. Ce-i drept, nu se dădea în lături nici de la reprezentaţii cu mult mai zgomotoase şi reunise odată la o petrecere, spre

a-şi distra invitaţii, un ansamblu de o sută cincizeci de vulpi, cîntînd din gură, flaut, harpă, psalterion, dublu oboi şi cornete cu muştiuc. Vreo treizeci de vulpi băteau din tamburină. Fusese un vacarm nemaipomenit şi concertul, departe de a se bucura de o mare preţuire, stîrnise mai degrabă zîmbete răutăcioase.

Dar asta se întîmplase odată, cine ştie cînd şi de ce, foarte de mult...

— Ce-ar fi, îşi spuse deodată Vulpea liberală, lovită ca de-o mare inspiraţie, să invit la serata mea vreun lup, sau vreo vulpe, dintr-o piesă muzicală ? Sau mă rog, vreun urs dacă există — n-aş avea nimic împotrivă ! Mă gîndesc, îşi continuă ea ideea, la Lupul din suita simfonică *Petrică şi Lupul* /... Da ! O să-l invit la masă pe Lup.

Vulpea sări entuziasmată de pe scaun şi începu să bată din palme de bucurie.

— Un lup de sunete ! exclamă ea voioasă, şi începu să sară prin toată casa, tot mai entuziasmată. Un lup de sunete, un lup de sunete ! Făcut din cap şi pînă în vîrful cozii, numai din sunete ! Şi lupul acesta, alcătuit în întregime numai şi numai din sunete, să fie invitat la serata mea !... Ce invitat distins, ce musafir ideal !... izbucni ea, cuprinsă de o adevărată frenezie.

Era convinsă că un oaspete dintr-o plămadă atît de fină nu se mai pomenise niciodată şi nicăieri.

— E lup, se minună ea, dar nu poate fi văzut! In schimb, poate fi perfect auzit ! Dar cum o să-l vedem cînd intră pe uşă ?... In fine, îşi răspunse Vulpea, tot lup e, nu contează că nu poate fi văzut ! La masă, nu e neapărat necesar să-l vedem... E suficient să-l putem auzi ! Trebuie să fie nemaipomenit de plăcut şi de interesant să stai la masă cu un musafir de sunete !

Ideea unui oaspete atît de straniu şi de aerian îi prilejui Vulpii, se înţelege, o serie şi o serie de reflecţii dintre cele mai interesante, dar şi motive de îngrijorare, nelinişti de tot felul, — pe scurt, o întreagă bătaie de cap. începu un lung dialog cu sine însăşi, punîndu-şi fel de fel de întrebări, care mai de care mai năstruşnice şi mai distractive cu privire la natura musafirului şi modul în care trebuia în consecinţă să fie primit — şi răspunzîndu-şi tot ea, din ce în ce mai uimită.

— Habar n-am ce i-aş putea oferi de mlncare... îşi spuse ea derutată. De bună seamă că hrana lui se compune şi ea tot din sunete — nici nu cred să poată mînca altceva decît miei de sunete, iezi de sunete... în sfîrşit, tot felul de mîncăruri făcute din sunete... Da, trebuie să fie nişte mîncăruri nemaipomenit de fine ! ...Dar oare cine să le facă ?... Şi cum să le facă ?...

Vulpea sună şi porunci să vină numaidecît bătrînul majordom-viezure, cu care avu de îndată o foarte importantă întrevedere — bineînţeles, în cea mai mare taină.

— Mda..., răspunse acesta cu multă seriozitate, şi rămase o clipă gînditor, după ce Vulpea îi explică exact despre ce era vorba, anunţîndu-1 ce fel de musafir urmau să aibă la masă. Mda..., repetă el, pe un ton plin de competenţă şi în acelaşi timp cu toată gravitatea, vrînd parcă să arate că problema nu era desigur insolubilă, dar nici nu trebuia considerată dintr-un unghi de vedere prea uşuratic. (Şi aici se referea desigur, în gîndul său, la felul de a gîndi şi acţiona al Vulpii, care avea uneori obiceiul să ia lucrurile cam prea în uşor.)

Aici e dealtfel locul să spunem că ideile tot mai năstruşnice ale Vulpii începuseră de la o vreme să-l cam plictisească pe majordomul ei viezure, şi că acesta încă nu-şi revenise cu totul de pe urma oboselii pricinuite de complicata primire a Balaurului şi a Mumei Pădurii.

— Hm..., mai spuse o dată gînditor majordomul- viezure, dîndu-şi seama că de data aceasta era vorba de un caz infinit mai complicat (primirea unui musafir care nici nu putea fi văzut cînd intra pe uşă şi despre care nu se ştia deloc prea bine nici ce mă- nîncă) — dar care începea să-i şi surîdă în clipa aceea şi să-l atragă, poate tocmai prin dificultăţile cu totul deosebite pe care le prezenta.

— N-am auzit pînă acum decît „mda...“ şi „hm...“, observă destul de nerăbdătoare Vulpea.

— Da ! se hotărî în sfîrşit să spună competentul majordom-viezure. Da, repetă el, cred că se poate

! După cîte ştiu eu, astfel de mîncăruri există...

— Va să zică există ! se bucură îndată Vulpea, care nu mai avea parcă deloc răbdare.

— Da, există... continuă la fel de tacticos majcrr- domul-viezure. Sînt foarte complicate şi foarte fine, dar există !

— Şi pot fi văzute ?... se interesă Vulpea.

— Nu... răspunse dezaprobator bătrînul Viezure, cu oarecare dispreţ pentru prostiile pe care le îndruga Vulpea. Desigur că nu, doamnă Vulpe ! E vorba de mîncăruri nemaipomenit de fine şi care doar se aud, nicidecum nu se văd !

— Dar se mănîncă ?... vru în sfîrşit să afle Vulpea. Lupul, musafirul nostru, le va putea mînca ?...

— E un fel de a zice... încercă Viezurele să-i dea o explicaţie Vulpii, cît mai pe înţelesul ei. Nu e chiar ceea ce numim noi *a mînca*, e altceva... Le va mînca, de îndată ce le va auzi ! Deşi mai corect ar fi poate să spunem că Lupul va aspira mîncărurile, sau le va absorbi... Dar numai şi numai dacă îi vor plăcea ! Altfel, nici nu le va auzi !...

— Atunci, să le facem cît mai gustoase ! porunci îndată Vulpea cu multă energie.

Majordomul-viezure, despre care se ştia că avea, pe lîngă toate celelalte cunoştinţe ale sale, şi o destul de vastă cultură muzicală, îşi permise iarăşi o clipă de gîndire.

— Se poate, răspunse el cu competenţă. Există

mîncăruri foarte uşoare şi în acelaşi timp extrem de savuroase. Servim la început nişte preludii în aspic, foarte simple... (E vorba de un aspic mai special, preparat dintr-un *legato*, precizează Viezurele). Avem apoi celebra salată de sunete pe mai multe voci — una din cele mai gustoase salate din cîte există ! Ca peşte, aş propune o fugă impozantă, garnisită desigur cu fantezie cromatică...

— Şi poate cîteva solfegii, adăugă şi Vulpea, şi nişte game cromatice în oţet...

— Ar merge apoi un staccatto, foarte iute, cu mult piper şi agrementat cu fel de fel de mirodenii, continuă Majordomul-Viezure, sau o toccată, foarte bine papricată — dar mi-e teamă că Lupul nu mănîncă deloc piperat...

— Tocmai, tocmai ! interveni Vulpea. Să nu uităm că musafirul nostru e totuşi lup...

— Şi vreo două sonate la cuptor, cu tomate. Iar ca friptură...

— Da, ca friptură ?... se interesă foarte viu Vulpea. Musafirul fiind lup...

— ...propun bineînţeles o friptură-simfonie, continuă liniştit Majordomul-Viezure. Friptura de aer împănată cu asonanţe e cea mai fragedă friptură din cîte există ! o asigură el pe Vulpe. Şi un sufleu pentru şase suflători, care aproape că se topeşte în gură... Şi fel de fel de sosuri, cu amestecuri de tim- bruri din cele mai rafinate... Mă gîndesc, mai adăugă apoi bătrinul Viezure, că

Lupul obişnuieşte probabil să ia la începutul mesei un uşor *Allegro amabile,* care să-i dea îndată o stare mai plăcută...

— Dar ca desert ?... întrebă Vulpea, cam îngrijorată.

— Iar ca desert, fireşte, un *Rondo cappriccioso !* încheie triumfător majordomul-viezure. Şi poate nişte arpegii, cu ceva sirop... dar să nu-1 îngreuneze pe Lup prea tare !

Urmă o serie întreagă de alte întrebări, dintre cele mai complicate, toate legate de primirea acelui atît de straniu musafir — şi pe care Vulpea le dezbătu îndelung cu majordomul ei viezure.

— Dar cum am putea face să-l invităm numai pe Lup, desprinzîndu-1 de restul suitei ?... se întrebă Vulpea, foarte nedumerită. Fireşte că nu am deloc de gînd să mai invit acum şi miei, sau raţe, sau mai ştiu eu ce alte orătănii ce mai mişună pe-acolo prin suita lui...

— A, nu e greu deloc ! fu de părere savantul viezure. Lupul se compune din două fraze simple, care se pot distinge îndată, cu multă uşurinţă. Şi cum frazele acelea revin de mai multe ori, adăugă el,

Lupul va pleca şi va reveni, de citeva ori la rînd în cursul mesei.

— Deci va pleca aşa, tam-nesam, chiar în mijlocul mesei ? întrebă Vulpea puţin scandalizată.

— Se înţelege, explică Viezurele, nu va avea încotro ! Va fi obligat să plece, ori de cîte ori moti-

vul său dispare... Iar cînd motivul său revine, va reveni şi el...

— In sfîrşit, în sfîrşit! îl întrerupse Vulpea, simţind că i se făcea capul calendar. Vorba e, îl vei recunoaşte cînd va intra pe uşă ?

— Dar se poate, doamnă Vulpe ? o asigură majordomul-viezure. Doar cunosc perfect partitura, îl voi recunoaşte sigur, de îndată ce va intra pe uşă !

— Nu-i vorbă, şi eu ştiu partitura pe dinafară... spuse foarte repede Vulpea, — dar bineînţeles că nimeni n-o crezu.

In urma acestei convorbiri ultra-secrete, satisfăcută în mare de rezultatele ei, Vulpea liberală hotărî să pornească de îndată la a lua toate măsurile practice de cuviinţă, privitoare la întreaga ceremonie a invitării şi primirii, desigur, extrem de complicate a originalului şi atît de distinsului oaspete.

— In ce tonalitate redactăm invitaţia, doamnă Vulpe ? îndrăzni să mai întrebe bătrînul Majordom- Viezure. Porunciţi s-o compunem în major, sau în minor ?

— In major, în major ! răspunse îndată Vulpea, pe un ton categoric. Eu nu sînt o persoană sentimentală, ori plîngăreaţă, nu pot suporta compoziţiile în tonalitate minoră ! Ori indecisă, ori visătoare, ori mai ştiu eu cum... adăugă ea cu oarecare dispreţ. Sînt dimpotrivă energică, veselă, hotărîtă, activă, decisă, întreprinzătoare şi

plină de spirit practic — aşa că invitaţia să fie compusă în Fa Major !

— Am înţeles, doamnă Vulpe, răspunse Majordo- mul-Viezure. Numaidecît în Fa Major ? mai îndrăzni el totuşi să întrebe.

— Numaidecît în Fa Major, spuse Vulpea, şi acesta e ultimul meu cuvînt !

— Să-i invităm şi pe Vînători ?... îşi mai aminti Majordomul-Viezure, gîndindu-se la Vînătorii care apar şi ei la un moment dat în *Petrică şi Lupul*. Sînt cît se poate de distractivi ! Şi bineînţeles, deloc periculoşi, din moment ce sînt făcuţi şi ei tot din sunete ! Şi apoi arta e artă, doamnă Vulpe ! Mă gîndesc că i-ar putea distra chiar şi pe musafirii noştri Lupi... încercă să mai explice bătrinul Viezure.

Vulpea se opuse însă categoric.

— Nu-mi plac vînătorii, nici cînd sînt de sunete ! declară ea sentenţios, mai întîi în vulpeşte, apoi îşi traduse în gînd fraza din vulpeşte în latineşte şi o repetă cu glas tare, şi în latineşte.

Odată cu expedierea invitaţiei către Lup, compusă, aşa cum poruncise Vulpea, în Fa Major şi redactată, bineînţeles, în termenii cei mai graţioşi cu putinţă, fu angajat un bucătar special venit din lumea sunetelor, care gătise întreaga săptămînă cu mult zel, aplecat asupra unui instrument-maşină de gătit dintre cele mai stranii. Era un soi de *cemballo* producător de

mîncăruri de sunete atît de deosebite, de uşoare şi de rare incit nici bătrînul Major- dom-Viezure nu auzise vreodată de ele. Probînd, în timp ce gătea, calitatea bucatelor, originalul bucătar era obligat fireşte să fredoneze tot timpul

— era modul său special de a gusta din mîncăruri — aşa că răsuna întruna, în jurul curioasei sale maşini de gătit, un fel de zumzet extrem de plăcut auzului, care umplu curînd întreaga bucătărie. După cum explică bucătarul de sunete şi traduse apoi pe înţelesul tuturor celorlalţi Majordomul-Viezure, zumzăitul acela atît de plăcut ţinea aici locul mirosului de mîncare, mai bine zis al variatelor mirosuri combinate care ar fi umplut bucătăria, dacă ar fi fost vorba de mîncăruri obişnuite, şi nu de mîncăruri de sunete.

— Mmmm !... Ce zumzăit plăcut de mîncare !... exclamase şi Vulpea, intrînd într-o zi, foarte curioasă, în bucătărie.

— Să deschidem puţin fereastra — propuse bucătarul — să mai iasă puţin din zumzăit...

— Nicidecum ! se opuse Vulpea. De ce să deschidem fereastra ? Găsesc că e un zumzet dintre cele mai agreabile şi mai frumoase !

In realitate, mirosul-zumzăit al mîncărurilor te izbea în primul rînd prin disonanţele sale, fiind compus dintr-o serie întreagă de melodii, mai bine zis din frînturi de melodii suprapuse şi întretăin- du -se de-a valma, fără nici o ordine. Curios însă, disonanţele nu erau supărătoare

urechii, dînd mai degrabă un efect plăcut. Era ceva asemănător cu zumzăitul acela atit de plin de promisiuni şi de plăcut în sine dinaintea unui concert, cînd orches- tranţii îşi acordează în surdină instrumentele, vorbind parcă de-a valma, fiecare pe limba sa.

Cînd totul fu în sfîrşit gata, şeful bucătar îi oferi cu mare ceremonie Vulpii să guste pe rînd din mîncăruri, şi aceasta se strădui să laude îndelung şi cu multe exclamaţii admirative bucatele gustate

— cu toate că, între noi fie vorba, nu prea înţelesese mare lucru din ele. Dar cum era o vulpe inteligentă, cultă şi cu vederi dintre cele mai largi — îşi spuse că vina nu putea fi decît a ei şi nu-i purtă pică bucătarului, cum ar fi făcut poate în locul ei o altă vulpe, mai mărginită.

— Se vede că sînt mîncăruri prea moderne pentru gustul meu, îşi spuse în sinea ei, plină de modestie. Să nu uităm că sînt totuşi o vulpe de formaţie clasică... N-am cum să înţeleg asemenea mîncăruri !

In mare, însă, Vulpea era cum nu se poate mai mulţumită de toate pregătirile făcute pentru pri- mirea distinsului musafir din lumea sunetelor şi aştepta plină de emoţie momentul seratei şi clipa în care avea să intre pe uşă ciudatul lup-melodie, spre marea surpriză şi încîntare a tuturor celorlalţi oaspeţi ai ei. Febra aşteptării şi emoţia bucuriei anticipate pe care o trăia o făceau să

treacă printr-o adevărată stare de vrajă ; devenise în ultimele zile distrată, ea, care era dintotdeauna o fire atît de robustă şi de practică — şi de atita tulburare aproape că îşi schimbase caracterul.

Dar, vai ! o întîmplare neaşteptată îi dădu peste cap toate planurile şi destinul îşi rîse pur şi simplu de visurile exaltate ale Vulpii... In chiar preziua mult aşteptatului eveniment sosi din lumea sunetelor răspunsul celebrului Lup-melodie la atît de graţioasa invitaţie a Vulpii Liberale. Descifrînd pe loc melodia răspunsului, bătrînul Majordom-Viezure fu în măsură să traducă următoarele : Lupul regreta enorm, dar era invitat pentru aceeaşi seară în suita *Carnavalul Animalelor,* care se afla dealtfel situată în apropierea, dacă nu chiar în imediata vecinătate a propriei sale suite — şi apucase mai de mult să accepte această din urmă invitaţie.

Vulpea ceru să i se aducă un pahar cu apă, se prăbuşi tăcută într-un fotoliu şi rămase multă vreme aşa, cu privirile aţintite în gol, fără a fi în stare să mai scoată vreo vorbă.

— Realitatea este, spuse codindu-se bătrînul Majordom-Viezure, care părea să fi auzit cîte ceva şi, în orice caz, să ştie mai multe, realitatea este că domnul Lup din *Petrică şi Lupul* obişnuieşte să meargă aproape seară de seară în suita *Carnavalul Animalelor,* aşa se vorbeşte cel puţin. Pare-se că îl atrage în chip cu totul

deosebit acea întreagă societate veselă pe care o întîlneşte zi de zi acolo... Mai mult, se spune că ambianţa plină de zîmbet, voie bună şi gingăşie din acea suită l-ar face pe Lup să se simtă mai bine şi să-şi mai uite pentru o oră de necazurile, pe care le are acasă, în propria sa suită. Se mai spune apoi că Lupul ar suferi, în ultima vreme mai ales, de un fel de melancolie ciudată, că ar avea momente de tristeţe aproape inexplicabile, în care s-ar părea că nimeni şi nimic nu l-ar mai putea vreodată interesa pe lume... Că în general nici nu mai obişnuieşte de la o vreme să mai iasă în lume şi că refuză sistematic toate invitaţiile primite, continuînd însă în acelaşi timp, în chip absurd, să meargă zilnic în suita *Carnavalul Animalelor*.

— Dar ce anume îl poate atrage pe Lup cu atîta putere într-acolo ? întrebă în sfîrşit Vulpea, care reuşise între timp să-şi mai vină puţin cîte puţin în fire.

— Cine ar putea şti ?... răspunse bătrânul Major- dom-Viezure. Se spune că îl distrează salturile Cangurilor, că pînă şi jocurile în arpegii ale Măgarilor reuşesc de fiecare dată să-i descreţească fruntea... Dar ceea ce se aude că l-ar atrage pe Lup în chip cu totul şi cu totul deosebit e pare-se french-can- canul acela caraghios, al Broaştelor Ţestoase, pe care nu vrea să-l piardă în nici o seară şi care-1 face să

rîdă aproape pînă la lacrimi. Il mai amuză apoi şi dansul Elefantului, cu care obişnuieşte uneori să valseze împreună, în timp ce fredonează amîndoi uşor melodia... Pînă şi exerciţiile plictisitoare ale elevilor-pianişti îl distrează şi-l fac să zîmbească de fiecare dată, cu multă îngăduinţă — într-atît e de încîntat şi de vrăjit de întreaga societate pe care o întîlneşte acolo. Numai Lebăda pare mai degrabă să-l indispună, prezenţa ei tulburîndu-1 din cale- afară, incit o evită cit poate, avînd întotdeauna grijă să se ridice şi să plece, chiar cu o clipă înainte de apariţia ei. Se spune că simplul auz al unui solo de violoncel îl întristează pe loc şi-i face rău — de cînd a cunoscut-o.

Cum se vede, Majordomul-Viezure era destul de bine informat, mult mai bine, în orice caz. decît lăsase în prima clipă să se înţeleagă, în privinţa vieţii sufleteşti a celebrului Lup-de-sunete, fiind întru totul la curent nu numai cu obiceiurile zilnice ale acestuia, dar şi cu secretele cele mai intime ale marelui personaj. Tonul pe care vorbea lăsa dealtfel să se presupună că ştia încă mult mai multe decît spusese, dar că, fie din discreţie, fie din cine ştie ce alte motive, nu avea de gînd să mai adauge vreo vorbă în plus.

— Asta-i viaţa ! îşi spuse Vulpea în cele din urmă, ridicîndu-se cu mare efort din fotoliul în care zăcuse multă vreme prăbuşită.

înţelesese acum pe deplin că, orice ar face şi oricîte invitaţii i-ar trimite ea de aci înainte,

Lupul- de-sunete va continua să meargă seară de seară tot în suita *Carnavalul Animalelor*, unde se simţea el atît de bine şi unde totul îl distra şi-i era pe plac.

— „...Orice solo de violoncel"... „...îl întristează pe loc...“ îi reveneau apoi mereu, dureroase, informaţiile atît de precise ale Majordomului-Viezure. Şi : „...o evită cît poate !“ îşi amintea iarăşi Vulpea, aproape cu deznădejde.

Se retrase îndată în apartamentul ei, lăsînd vorbă că nu era acasă pentru nimeni, şi petrecu întreaga seară singură cu gîndurile sale, cufundată într-o meditaţie plină de resemnare.

îşi spuse mai întîi că între lumea ei şi lumea de sunete era oricum o prăpastie, că în ochii unui Lup atît de aerian, îndrăgostit la rîndul său de o Lebădă alcătuită şi ea toată din sunete, — lumea de cuvinte, în care se mişca ea însăşi şi toţi cei din jurul ei, trebuia să apară ca una greoaie şi butucănoasă. Şi iarăşi, nu putea să nu-şi spună că ultimele ştiri aflate prin bătrînul Majordom-Viezure îl situau din- tr-o dată pe eteratul nostru Lup într-o lumină cu totul nouă, aproape neaşteptat de frivolă, — adăugă în sinea ei, cu surprindere şi nu fără oarecare mîhnire Vulpea.

— Il găsesc la urma urmei destul de simpluţ ! îşi spuse ea deodată cu superioritate. Să se mulţumească într-adevăr cu atît de puţin ?... Să-l distreze cîteva jocuri nevinovate ? Să-l amuze

pînă la lacrimi, cîteva glume uşoare ?
După o scurtă insomnie se hotărî să bea un pahar de lapte şi aţipi în sfîrşit, liniştită şi împăcată. Dormi tun pînă dimineaţa. In ziua următoare se trezi ca de obicei sprintenă şi bine dispusă şi alergă neobosită ore în şir, pînă tîrziu seara, ocupată cum era cu pregătirea seratei şi cu atîtea şi atîtea alte îndatoriri. La Lupul-de-sunete nici nu se mai gîn- dise măcar vreo clipă, ziua întreagă

.Abia cînd oaspeţii începură să sosească unul cîte unul, zîmbitori cu toţii şi pregătindu-se să petreacă împreună o seară cît mai veselă şi mai plăcută, Vulpea simţi cum o pătrunde uşor o undă de tristeţe, iar cînd petrecerea ajunse în toiul ei şi toţi glumeau, vorbeau şi rîdeau pe întrecute, Major- domul-Viezure o zări la un moment dat pe Vulpe ridicîndu-se pe furiş, cu figura răvăşită, şi fu în- tr-adevăr singurul dintre toţi care o surprinse, în timp ce îşi ştergea în grabă cîteva lacrimi.

PARTEA A DOUA **Şoarecele de bibliotecă**

CAPITOLUL XII

A

Intre timp, Bufniţa, care era la rîndul ei o persoană dintre cele mai energice şi mai active (şi asta în ciuda aparenţelor şi a sensibilităţii sale uneori cam exagerate) nu-şi pierduse nici ea deloc vremea degeaba. Am putea spune, tocmai dimpotrivă.

Despărţindu-se de Papagal (care avea pare-se, la acea oră, aşa cum şi anunţase, o întîlnire importantă) şi părăsind în sfîrşit balconul spre a intra în casă, emotiva doamnă Bufniţă, despre care trebuie să adăugăm că avea în plus o fire

dintre cele mai imprevizibile şi mai capricioase, luă în acea clipă o hotărîre cu totul neaşteptată.

— Eu nu mă mai duc azi la Mierlă ! îşi spuse ea brusc, zvîrlind cît colo pălăria pe care tocmai se pregătise s-o probeze în faţa oglinzii. M-am săturat de toate invitaţiile ei !... Şi nu mai probez nici o pălărie, şi nu vreau să fac cunoştinţă cu nici o Privighetoare ! continuă Bufniţa, în acelaşi stil. Şi în definitiv, încheie, plictisită, n-am nici un chef azi să merg în vizită la Mierlă, şi gata ! M-aş duce să mă plimb, m-aş duce oriunde — dar la Mierlă nu am nici un chef să mă duc !

Pentru oricine o cunoştea cît de cît pe Bufniţă, toate aceste cuvinte referitoare la plictiseala ce-o cuprinsese precum şi la dezgustul ei de a merge în vizită la Mierlă — nu puteau decît să prevestească ceva, vreun nou capriciu care-i trecuse prin minte, vreo idee năstruşnică ori vreo nouă hotă- rîre, pe care avea s-o ia dintr-o clipă în alta sau pe care în realitate şi în adîncul sufletului o şi luase poate, cine ştie de cînd...

— O să mă îmbrac cu ce am eu mai frumos şi cu ce o să am eu chef, continuă într-adevăr Bufniţa, şi o să ies la plimbare, o să ies să mă plimb şi eu aşa, aiurea ! Şi poate că în drum, dacă s-o nimeri şi iarăşi dacă o să am chef — trec puţin şi pe la Şoarecele de Bibliotecă...

(Ne amintim desigur respectul plin de emoţie

cu care Bufniţa îi vorbise Papagalului referitor la acel Şoarece, precum şi admiraţia ei cu totul neobişnuită pentru aceeaşi persoană.)

— Simt nevoia să mai respir şi alt aer, nu mai suport de la o vreme deloc — continuă Bufniţa — lumea asta închisă a fabulelor, în care mă învîr- tesc întruna !... Mai bine stau şi eu de vorbă cu un Şoarece inteligent, mai aflu cîte ceva, mă mai luminez şi eu la minte !

Se îmbrăcă la iuţeală, îşi puse o rochie luminoasă de primăvară şi o pălărie care-i plăcea ei mai mult, dintre cele mai cochete, şi ieşi în sfîrşit din casă, elegantă şi mulţumită de sine. Ştia că e o bufniţă dintre cele mai drăguţe şi mai plăcute la vedere, dar gîndul ei principal era întotdeauna la carte, voia mereu să mai înveţe cîte ceva, să se mai instruiască şi să se lumineze.

— E o adevărată bucurie să poţi schimba o vorbă cu un Şoarece atît de luminat, de inteligent şi de cult ! — îşi continuă ea monologul, tot mai avîntată. Are o minte neobişnuită, te uimeşte prin fiecare cuvînt pe care-1 spune ! Cînd mă gîndesc la societatea aceea plicticoasă şi îmbîcsită, de la Mierlă... Ce bine că nu m-am dus acolo, ce bine că mă duc la Şoarece ! Numai de n-ar fi plecat, numai de l-aş găsi acasă pe acest fin şi sclipitor şi admirabil Şoarece !

Se ştia că acasă la Şoarece, în Biblioteca acestuia (care dealtfel devenise cu timpul, aşa

cum vom vedea mai departe, un fel de adevărată bibliotecă publică), se ştia deci că acasă la Şoarece puteai în- tîlni oricînd tot felul de persoane ciudate şi interesante, că Şoarecele întreţinea relaţii întinse cu tot felul de lume necunoscută şi extravagantă, încît te puteai aştepta să-l găseşti stînd de vorbă cu cine ştie ce animale care nici nu s-au mai văzut ori cu cine ştie ce altfel de fiinţe stranii — şi de care persoane ca Bufniţa ori alţii din lumea ei, să nici nu fi auzit vreodată vorbindu-se.

— Sînt o bufniţă care cunosc în definitiv destul de multă lume, şi cu toate acestea aş putea spune că nu cunosc mai pe nimeni, cînd mă gîndesc la lumea care vine în casă la Şoarece... îşi spuse Bufniţa gînditoare, în timp ce se îndrepta spre locuinţa acestuia. Cunoaşte fel de fel de animale fantastice, fel de fel de fiinţe fabuloase, cum nu cunosc desigur nici eu, nici Papagalul, nici Mierla, nici atîţia alţii din lumea noastră de fabule şi de poveşti cla- sice, o lume — conchise Bufniţa — de animale destul de obişnuite. Ursul e urs, lupul e lup, bufniţa — bufniţă, etc., etc... Şoarecele mai cunoaşte şi altfel de lume ! Aud că la Şoarece vine în vizită o doairwnă, al cărui nume se spune că ar fi Ursovulpea, o doamnă care nu e nici vulpe, nici urs pe de-a-ntre- gul — şi dau acum la întîmplare un exemplu care îmi vine chiar în clipa aceasta în minte, dar Şoarecele cunoaşte bineînţeles şi obişnuieşte să

primească vizita a o serie şi o serie întreagă de doamne de acest gen. Da, sînt doamne cu totul originale şi stranii, unele dintre ele de-a dreptul fermecătoare ! Se spune că îl vizitează chiar Struţocămila, aud că Şoarecele o cunoaşte de aproape şi se află în cele mai bune relaţii cu ea... Dar cum o fi arătînd oare Ursovulpea ? Mi-o închipui, nu ştiu de ce, ca pe-o doamnă, nu vreau să zic grasă, nu vreau să zic cît un urs şi o vulpe la un loc, dar în orice caz, o doamnă voluminoasă, şi cu vocea gravă, şi foarte impozantă ! Cred că se mişcă destul de greu...

Să fi fost oare Şoarecele de Bibliotecă, aşa cum ar putea reieşi din aceste gînduri ale Bufniţei, o persoană mondenă, un „şoarece de lume“, ţinîn- du-se de vizite şi preocupat să cultive diverse relaţii ?

Nici pomeneală de aşa ceva ! Vom avea dealtfel ocazia să vedem mai tîrziu că Şoarecele era o persoană cu purtări dintre cele mai naturale, şi care iubea mai ales simplitatea în toate... Şi cu toate acestea, ceea ce spusese Bufniţa nu era neadevărat. Şoarecele cunoştea o mulţime întreagă de astfel de persoane stranii, o cunoştea într-adevăr şi pe Stru- ţocămilă, şi era într-adevăr vizitat de acestea, şi se afla cu ele în relaţiile cele mai amicale. Era prieten, se spunea (el, un biet Şoarece, la urma urmei) cu ursul Baloo şi cu pantera Bagheera şi îl vizitase o dată în Bibliotecă,

însuşi lupul Akela ! Căpcăuni dintre cei mai celebri îi scriau scrisori, îl invitau la castelele lor ori îi cereau cine ştie ce sfaturi, în chestiuni delicate... Se vorbea că Şoarecele întreţine corespondenţă pînă şi cu personaje din cărţi de aventuri, şi uneori, cu personaje din cărţi care nici nu erau încă scrise !

— ...şi se mai vorbeşte, — îşi continuă Bufniţa monologul, spunîndu-şi în acelaşi timp că nu mai avea deloc mult pînă să ajungă la Şoarece şi gră- bindu-se prin urmare să gîndească mai repede, ca şi cînd s-ar fi temut că nu va mai avea timp destul să-şi termine fraza — de o anumită doamnă Buf... Buf... uite că îmi scapă acum numele ei ! O doamnă cu nume foarte curios, care l-ar vizita şi ea pe Şoarece, o doamnă Buf... Buf... ceva, în orice caz, de la Bufniţă, dar mi-e imposibil acum să-mi amintesc exact numele ei, şi dealtfel nu mai e nici timp !

Şi aşa şi era. Tot meditînd, tot luîndu-se cu vorba şi încercînd să-şi amintească, ba de una, ba de alta

,Bufniţa, care străbătuse pînă atunci tot drumul fără măcar să observe pe unde trecea, — atit era de absorbită în gîndurile sale, — se pomeni ajunsă fără să-şi dea seama aproape de capătul pădurii de poveşti şi de fabule — pădure, dealtfel, destul de întinsă şi de vastă. Cum Şoarecele îşi instalase Bi- *blioteca* sa chiar în marginea pădurii, mai bine zis, cum una din laturile *Bibliotecii* sale dădea chiar spre pădurea de poveşti şi de fabule — Bufniţa, care am văzut cît era de distrată şi care umbla în continuare cu gîndul aiurea, mai făcu fără să observe un pas înainte şi...

CAPITOLUL XIII

...se trezi deodată, fără să-şi dea seama cum ajunsese acolo, drept în clădirea Marii Biblioteci a Şoarecelui. Trecuse fără să observe prin zidul cotoarelor de cărţi şi se afla acum de partea cealaltă a zidului, adică în interiorul clădirii, într-o sală de lectură.

Bufniţa privi în jurul ei, uimită şi încîntată. Nu mai fusese niciodată pe aici. Pe Şoarece (care, contrar opiniei obişnuite, nu şedea deloc nemişcat în biblioteca sa, ba s-ar fi putut spune aproape dimpotrivă, era mai mult plecat, de obicei, decît şedea pe acasă) Bufniţa îl întîlnise odată, într-o anumită împrejurare, pare-se

chiar în fabula *Şoarecele şi Pisica*, nu-şi mai aducea acum exact aminte — era în orice caz de faţă şi Chir Pisicovici, motanul din fabula respectivă. Il întîlnise prin urmare de partea cealaltă a zidului de cotoare — în lumea de fabule. Şi cum îi lăsase de pe atunci o impresie de neuitat, ardea de nerăbdare să-l reîntîlnească aici, la locul său de lucru, în mijlocul cărţilor, şi să vadă în sfîrşit şi ea, cu propriii săi ochi, celebra Bibliotecă a Şoarecelui, de care auzise atîta vorbindu-se. Se spunea că Şoarecele avea atîtea cărţi încît îşi făcuse din ele un adevărat castel.

Pînă să-l vadă aşadar la faţă pe Şoarece el însuşi, Bufniţa privi în jurul ei curioasă, uimită, admirativă — plină de-o emoţie respectuoasă.

Era departe de a ghici ce aventuri nemaipomenite o aşteptau din clipa în care pusese piciorul acolo.

Clădirea însăşi în care se afla acum, şi care semăna într-adevăr cu un castel ridicat din cărţi, părea cufundată toată într-un fel de adîncă linişte respectuoasă — încît nu era de mirare că i se transmisese îndată şi Bufniţei acelaşi sentiment. Cele cî- teva persoane, în majoritatea lor pisici, care citeau concentrate în acea sală lungă şi mai ales foarte înaltă în care se trezise Bufniţa, şedeau bineînţeles fără să scoată vreo vorbă şi aproape fără să se mişte

— cufundate şi ele într-o linişte totală. Erau în sală şi vreo doi-trei urşi, foarte concentraţi, aplecaţi cu atenţie asupra unor tomuri groase şi pînă şi cîţiva ursuleţi care respectau şi ei tăcerea deplină. Erau de fapt şi două bufniţe în sală, aşezate amîndouă la o oarecare înălţime, chiar pe lingă rafturi — şi nu mai e nevoie să spunem cît de tăcute şi de liniştite şedeau acestea. Se mai afla printre cititoarele din aceeaşi sală şi o vulpe, care şedea cu un aer resemnat şi obosit şi citea tocmai atunci *Romanul Vulpii*. Părea să-l citească nu atît din curiozitate, cît mai degrabă din obligaţie şi dintr-un fel de simţ al datoriei.

Cele mai concentrate erau fireşte pisicile. Nici nu vedeau, nici nu auzeau ce se petrecea în jurul lor. Şedeau toate ţinînd capul mult aplecat, şi pînă şi graţioasele lor urechi pisiceşti se înclinau adînc asupra cărţii — atît erau de absorbite, de abstrase şi de atente numai şi numai la lectură. Ai fi zis că sînt mioape, văzîndu-le cum urmăreau de aproape fiecare rînd, parcurgîndu-1 atent de la un cap la altul şi cum se aplecau mereu mai adine asupra filei. Unele, care consultau cărţi de mai mari dimensiuni se aşezaseră chiar pe carte, ca să vadă mai bine. Era şi o pisică în sală care consulta un atlas şi urmărea atentă un fluviu cu gheara pe hartă.

Din cînd în cînd în liniştea altfel desăvârşită a sălii de lectură, câte o pisică se trezea deodată torcând... Se ânţelegea că îi plăcuse în chip deosebit vreun pasaj pe care îl întâlnise tocmai atunci in carte şi nimeni nu se supăra pentru atâta lucru, cu toate că unele torceau destul de zgomotos — ân raport direct cu entuziasmul stârnit de impresia lecturii. Doar când se întâmpla ca vreuna să ântreacă într-adevăr măsura, cu câte un tors prea de tot sonor se auzea în sală eîte un „ssst ! ssst!“, dar şi acela plin de înţelegere, de simpatie şi de bunăvoinţă — şi atunci pisica respectivă se străduia şi ea să toarcă pe cît posibil mai înăbuşit şi mai discret.

— Multă pisicime pe-aici prin bibliotecă... trebui Bufniţa să constate, văzînd mai ales că şi domnişoarele funcţionare ale Bibliotecii, care aduceau cărţile în sală erau în majoritatea lor tot pisici.

Observă însă îndată că acestea erau în realitate cît se poate de îndemînatice şi de potrivite pentru această ocupaţie, putînd să ajungă cu mare uşurinţă pînă la cele mai înalte şi îndepărtate rafturi. Mai erau şi vreo două veveriţe şi nenumărate maimuţe avînd în Bibliotecă aceeaşi îndeletnicire, toate la fel de agile, de sprintene şi de bune cătărătoare — dar acestea din urmă erau

parcă mai zgomotoase şi mai lipsite de graţie. De fapt nici nu se puteau compara cu pisicile, nu aveau nici pe departe acea linişte în mişcări, atît de plăcută şi de specific pisicească — o linişte plină de distincţie şi demnitate.

Bufniţa deschise curioasă cîteva uşi la întîmplare şi străbătu aproape în fugă mai multe săli la rînd, dînd peste noi şi noi încăperi, de dimensiuni şi de forme mereu diferite.

Dintr-o sală hexagonală dădu într-una romboidală, apoi descoperi o sală în formă de triunghi, apoi o sală în formă de trapez. Constată că în Bibliotecă se aflau într-adevăr săli dintre cele mai stranii cu putinţă şi pentru cele mai diferite şi mai ciudate categorii de cititori. Străbătu întîi mai multe săli la rînd, în care cititorii erau toţi animale exotice (e drept, nu chiar dintre cele mai fioroase, dar în orice caz destul de ciudate la vedere), ba chiar şi o sală în care cititorii erau numai şi numai animale fantastice. Unora dintre acestea, de tipul caracatiţei ori balaurului, cum ar fi fost de exemplu Hidra din Lerna, care se şi afla dealtfel în sală,
li se aducea cartea în mai multe exemplare — pentru fiecare braţ, ori cap, cum era şi normal, cîte un exemplar în parte...

Hidra din Lema şedea liniştită şi citea,

retrasă într-un colţ al sălii (nimeni nu se arăta dealtfel dornic să-i caute în chip deosebit prietenia ori apropierea) şi părea gînditoare, foarte gînditoare.

— Sînt foarte gînditoare... murmură ea însăşi la un moment dat, destul de tare însă spre a putea fi auzită de toţi cei de faţă. Sînt foarte gînditoare, sînt foarte gînditoare, gînditoare, gînditoare, gînditoare, gînditoare... mai murmură ea ca un ecou, cu fiecare cap în parte. Cine a spus că doar unul din capetele mele, şi anume acela care zace îngropat sub o piatră, mai gîndeşte şi astăzi ?... Sînt gînditoare, gînditoare, gînditoare, gînditoare, cu toate cele şapte capete ale mele !...

Apoi îşi luă deodată, pe fiecare faţă a ei, a fiecărui cap în parte, cîte o expresie nemaipomenit de jignită — şi se adînci din nou în lectură.

Se aflau şi Harpiile în aceeaşi sală, tot ca cititoare, dar erau aproape de nerecunoscut, atît păreau de liniştite şi de potolite. Stăteau cuminţi în aceeaşi bancă şi citeau toate trei din Hesiod. Nici nu se gîndeau să răpească, ori să strice, ori să sfîşie ceva — folosindu-şi în acest scop urîtele lor gheare încîrligate. Nici nu umblau ca de obicei despletite,
— se pieptănaseră toate trei frumos şi îşi periaseră cu grijă părul, ba una dintre ele, mai cochetă, şi-l legase cu două moaţe în frunte.

Se mai afla în calitate de cititor în sală şi squ- onk-ul, animal fabulos dintre cele mai ciudate despre care se afirmă că nu-şi poate stăvili şirul lacrimilor în nici o împrejurare (şi asta, în ciuda cunoscutei sale ferocităţi) — încît nefericitul plîngea întruna, indiferent ce carte i s-ar fi dat să citească ; şi un animal care dimpotrivă, rînjea continuu citind orice carte, oricît de tristă — rînjea mereu, cu gura pînă la urechi. Ii spunea, pare-se, Leucrocotul.

Ca pasăre, Bufniţa fu desigur încîntată să constate că se aflau în sală atît pasărea Fenix, cît şi pasărea Rock. „îmi place cum sîntem reprezentate, îşi spuse, dîndu-şi importanţă. Deşi, la drept vorbind, adăugă ea îndată, trebuie să recunosc că nu am mai nimic comun cu nici una din aceste păsări.[14]

Se mai aflau de faţă un Grifon, un Unicorn, o Salamandră şi se mai afla şi Himera. Grifonul şi Unicornul şedeau chiar împreună, în aceeaşi bancă, şi erau amîndoi deosebit de studioşi — în special Unicornul, a cărui frunte părea înconjurată toată de gînduri. Grifonul era într-un fel mai zburdalnic, mai vorbăreţ şi mai neastîmpărat. Din cînd în cînd se trezea mormăind : „Aş grifona ceva... Aş grifona ceva... Grozav ce aş mai avea chef să grifonez ceva...“ Şi preciză la un moment dat : „Ştiu că folosesc un franţuzism, dar dacă nici eu, Grifonul, n-aş mai avea dreptul să folosesc cuvîntul *a grifona*, atunci cine, cine ar mai

avea dreptul să-l folosească ? Cine ?...“

Cît despre Himeră, aceasta avea într-adevăr cap de leu, trup de capră şi coadă de şarpe, dar încolo, nimic nu i se putea reproşa, nici nu se gîndea să verse foc pe gură ori să sperie lumea — şi în general, se comporta cum nu se putea mai civilizat. Mai mult decît atît, părea aproape terorizată la gîndul că ar putea speria pe cineva cu propria ei înfăţişare, aşa încît se grăbea să se dezmintă pe ea însăşi, spu- nînd : „Nici vorbă !... Aiurea !... Vi se pare !... Vi se năzare !...“ — de îndată ce observa că era privită. „Vorbesc de propria mea imagine.mai explica Himera înainte de a se întoarce definitiv cu spatele.

— Lume civilizată... observă Bufniţa, din ce în ce mai fascinată de tot ce vedea. Uite şi Himera, pare o persoană sensibilă... Şi care în ruptul capului nu suportă să supere pe cineva cu prezenţa ei...

îşi dădu seama deodată că tot oprindu-se mereu să privească în jurul ei şi tot făcînd observaţii aproape că uitase de adevăratul scop al vizitei sale. Se gîndi prin urmare să întrebe pe cineva, cum ar putea ajunge mai repede la domnul director Şoarece de Bibliotecă.

— O să spun că am venit chiar la el, îşi zise Bufniţa, luîndu-şi îndată un aer demn şi energic. Să nu uităm că acesta e de fapt

scopul vizitei mele ! Ţin neapărat, dar neapărat să-l întîlnesc şi să schimb o vorbă cu acest Şoarece atît de inteligent ! Dar să întreb pe cineva... Vreo pisică, ori vreo maimuţă — mi-e indiferent, la urma urmei, pe cine !

Nu se putu opri totuşi de a mai străbate în goană vreo cîteva săli, nu mai puţin încîntătoare ca aspect şi nu mai puţin ciudate. Trecu întîi printr-o sală în care cititoarele erau zebre, gazele şi antilope, apoi într-una compusă exclusiv din cititoare cu blănuri dintre cele mai rare şi preţioase, cititoare hermeline, zibeline şi vulpi albastre. Acestea şedeau adîncite în lectură cu aerul cel mai firesc, părînd cu totul nepăsătoare la frumuseţea şi strălucirea propriilor lor blănuri.

„Şi ce dacă avem blănuri atît de frumoase şi atît de preţioase ? păreau ele să spună. Sîntem ocupate cu cititul şi nici nu ne pasă de blănurile noastre...“

Mult mai caraghioasă era sala de lectură pentru girafe, unde Bufniţa nu putu să nu se oprească, măcar pentru cîteva clipe. Girafele aveau fireşte pe mesele lor, şi aşa foarte înalte, instalaţii special amenajate care să le faciliteze lectura, un fel de scripeţi de înălţimea gîtului lor, cu ajutorul cărora cărţile să le fie aduse mai aproape de vedere. Unele girafe preferau să citească direct din raft, dar nu puteau folosi în felul acesta decît volume din rafturile cele

mai înalte. O girafă cu mers tacticos făcea tocmai atunci înconjurul sălii, trecînd în revistă, fără nici o grabă toate volumele din raftul cel mai sus. Se oprea cîteva clipe în dreptul fiecărei cărţi, şi spunea liniştită : „Pe-asta am citit-o... pe-asta am citit-o... pe-asta am citit-o... şi pe asta... şi pe asta... şi pe asta...[u] In raft se aflau mai mult enciclopedii şi dicţionare de tot felul, dar Girafa declara liniştită şi netulburată că le *citise* pe toate.

Bufniţa mai deschise o ultimă uşă, mascată în- tr-un raft de cărţi, un fel de uşiţă secretă, drăgălaşă şi ademenitoare, care-i atrase numaidecît privirea şi nimeri de data aceasta intr-o încăpere la iei de stranie, dar cu totul diferită de toate celelalte (era cu mult mai mică, mai drăgălaşă şi în acelaşi timp mai luxoasă, plină de canapele, perne, fotolii îmbietoare şi oglinzi) — şi unde dădu iarăşi peste un Motan, cufundat şi el în lectură, şi a cărui ţinută i se păru Bufniţei cu totul şi cu totul impunătoare. Motanul se afla singur în întreaga încăpere, aşezat picior peste picior, într-un fotoliu adînc şi confortabil şi citea liniştit, într-o atitudine senin-meditativă, *Opiniile despre viaţă ale motanului Murr*. Din cînd în cînd ridica ochii de pe carte şi părăsea lectura pentru cîteva clipe, ca şi cînd l-ar fi pus pe gînduri vreun pasaj ori altul, iar uneori îşi făcea grăbit cîte o însemnare, ori schiţa doar

un semn discret cu gheara, pe marginea cărţii.

Bufniţa ieşi din încăpere în vîrful picioarelor, atît era de intimidată de ţinuta înaltă a Motanului.

Ce de pisici... se văzu ea obligată, iarăşi, să constate. Mă întreb, oare Şoarecele... Dar sînt toate pisici de foarte bună condiţie, îşi explică ea singură, mai mult decît civilizate şi lipsite de orice sălbăticie ! Fiindcă aşa, şi eu, ca Bufniţă... voi ea să-şi continue gîndul, dar se întrerupse brusc, dîndu-şi seama că se afla de data aceasta într-un coridor lung, la capătul căruia nădăjduia, nu ştia nici ea prea bine de ce, să-l întîlnească în sfîrşit pe Şoarece el însuşi

— .Dar mai bine să întreb pe cineva, îşi reveni ea pînă la urmă, trecînd la un ton mai realist. Pisică, ori maimuţă — mi-e absolut indiferent, dar să mă lămurească în sfirşit cum ajung la Şoarece !

Zicîndu-şi acestea se pomeni deodată în faţa unei uşi pe care scria ou litere foarte mari : SECRETARA, iar dedesubt, în paranteză, cu litere ceva mai mici, dar de asemenea foarte distinct :

Maimuţa-Pisică.

Bufniţa rămase o clipă derutată şi întrucîtva uimită, dar îşi reveni numaidecît şi intră foarte hotărîtă pe uşă.**CAPITOLUL XIV**

Maimuţa-Pisică se afla intr-adevăr înăuntru, aşezată la un birou cu mai multe telefoane şi avînd în general un aer foarte ocupat, dar se ridică în aceeaşi clipă şi veni numaidecît în întîmpinarea Bufniţei. Era o persoană sprintenă şi voioasă. In plus, se arăta extrem de drăguţă, de amabilă şi de binevoitoare.

„E şi normal, îşi spuse în sinea ei Bufniţa. Din moment ce Şoarecele şi-a ales-o ca secretară...[tt]

Rămase totuşi o clipă uimită de înfăţişarea oarecum neobişnuită a secretarei. Se aşteptase mai degrabă, citindu-i pe uşă numele, ca aceasta să se compună din două animale diferite, o Maimuţă şi o Pisică, despărţite între ele printr-o

linie, dar um- blînd tot timpul împreună. Le şi vedea instalate la birou, amîndouă pe acelaşi scaun.

Dar toate acestea fuseseră simple închipuiri de-a- le Bufniţei.

In realitate, vesela secretară părea să fie în principal maimuţă, o maimuţică sprintenă, energică, voioasă şi extrem de activă, dar avea parcă în acelaşi timp şi un anumit aer de pisică, o graţie în mişcări şi o vagă cochetărie care dădeau înfăţişării sale o notă mai plăcută.

„Parcă ar avea şi urechi de pisică, observă deodată Bufniţa, în timp ce secretara îi zîmbea amabil, înclinîndu-şi cu graţie capul. Da, da, aşa e, are urechi de pisică ! Şi în cazul acesta, ce să ne mai mirăm ? Se ştie doar că oricine are urechi de pisică nu se poate să nu...“

Bufniţa nu consideră necesar să-şi mai încheie gîndul. Se referea desigur la faptul că urechile de pisică nu puteau să nu împrumute persoanei ce le-ar fi purtat un anumit aer de graţie. Şi poate că se gîndea în acea clipă şi la propriile sale urechi...

„Mai lipseşte să aibă şi coadă de pisică, şi atunci... îşi continuă Bufniţa gîndurile sale. Te pomeneşti că mai şi toarce...“ mai adăugă ea în sinea ei, pe un ton sarcastic.

— Vă surprinde înfăţişarea mea ?... întrebă zîm- bind cu multă blîndeţe Maimuţa-Pisică, în timp ce venea în întîmpinarea Bufniţei. Vă

surprinde că sînt de fapt o simplă maimuţică şi că în rest nu am mai nimic pisicesc, în afară de un anumit aer foarte vag, de pisică, pe care trebuie să spun că de fapt nici nu-1 am întotdeauna, ci numai aşa, în anumite momente...

— Deloc, deloc ! se grăbi Bufniţa să protesteze, dealtfel cu multă sinceritate. Să nu uităm că aveţi şi urechi de pisică... — mai preciză ea amabil. Şi apoi, vă găsesc în totul un aer plăcut şi dintre cele mai fireşti...

— Nu-i aşa ?... sări îndată Maimuţa-Pisică. Este exact ceea ce gîndesc şi eu... Unii îşi închipuie, nu ştiu de ce, că aş avea un cap de maimuţă şi unul de pisică, ori, în cazul cel mai fericit, o faţă de maimuţă şi o alta de pisică, orientate în direcţii opuse. Găsesc că ar fi fost dezgustător...

Maimuţa-Pisică îşi arătă dezgustul zburlindu-se toată şi scuturîndu-şi apoi o labă, uşor scîrbită,
— cu un gest dintre cele mai autentic pisiceşti.

— Adevărul e că am o fire dublă, mărturisi ea în continuare, căzînd parcă uşor pe gînduri. Am zile cînd mă simt în primul rînd pisică, da, da, poate că nici n-o să mă credeţi... Dar altfel, în zilele obişnuite şi mai ales în timpul lucrului — explică ea, arătînd spre biroul ei cu mai multe telefoane şi încărcat peste măsură cu hîrtii şi dosare — mi-e aproape imposibil să nu fiu maimuţă, cum altfel aş mai putea oare face faţă la toate aceste îndatoriri ale mele ?... Şi totuşi am zile cînd sînt şi eu pisică... Atunci, aş sta doar întinsă la soare, cu ochii închişi... Aş dormi... Aş

toarce...

— Ştiţi să şi toarceţi ? se interesă Bufniţa nu fără o reală curiozitate.

— Puţin... răspunse cu modestie Maimuţa-Pisică. Am învăţat bineînţeles să torc de mică, dar nu ştiu dacă asta se poate numi propriu-zis a toarce...

Intre felul cum torc eu şi torsul unei pisici adevărate — e o distanţă... Da, e o mare distanţă !...

Maimuţa-Pisică îşi luă dintr-o dată un aer visător. Părea să-şi fi pierdut într-o clipă orice urmă de sprinteneală (aproape că nici nu mai semăna cu

o maimuţă) şi rămase o vreme aşa, nemişcată, dusă pe gînduri. Apoi se întinse leneşă pe o canapea şi căscă prelung... Era acum o adevărată mîţă, o pisică în toată puterea cuvîntului.

— Depinde foarte mult şi de felul meu de hrană... reluă ea după o vreme, continuînd să vorbească tot aşa, visătoare. Faptul de a mă simţi în primul rînd *maimuţă*, ori dimpotrivă, în primul rînd *pisică*, depinde foarte mult, repetă ea pedantă, de modul în care m-am hrănit chiar în ziua respectivă... Fiindcă eu am şi gusturile tot de două feluri ! Uneori am gusturi de maimuţă, alteori am gusturi de pisică, şi niciodată nu pot şti exact dinainte... Uite, chiar azi dimineaţă, continuă ea să vorbească fără nici o grabă, căscînd din nou şi schiţînd un gest leneş cu laba într-o direcţie indefinită, ca şi cînd ar fi vrut să

arate ceva într-acolo, am fost obligată să-mi iau de acasă o geantă întreagă plină de mîncare, pentru toate gusturile mele posibile... Mi-am luat o serie de sandvişuri cu alune, cu banane, cu nuci. cu mere, în sfîrşit, cu cele mai diverse fructe ori legume existente, sandvişuri cu coacăze, cu fragi, cu smeură, cu agrişe, cu varză, cu morcovi, cu păstîrnac, cu sfeclă
— acestea bineînţeles pentru gusturile mele de maimuţă şi prin urmare, de omnivoră — şi în sfîrşit, o a doua serie, de sandvişuri din peşte şi carne crudă. Pentru eventualele mele gusturi de pisică... mai preciză ea scurt, pe un ton altfel plin de modestie.

— E şi normal, spuse Bufniţa politicoasă. Din moment ce sînteţi pe jumătate Pisică...

Maimuţa-Pisică se ridică de pe canapea cu un salt vioi, îşi aprinse o ţigară şi scutură drept răspuns de cîteva ori din cap, energic. Părea să se fi dezmeticit dintr-o dată din scurta reverie pisicească în care căzuse şi să-şi fi recăpătat brusc obişnuita ei sprinteneală de maimuţă.

— O, nu ! Să nu credeţi asta ! răspunse ea în sfîrşit trăgînd din ţigară şi vorbind pe un ton categoric, în timp ce continua să scuture foarte energic din cap. Nu, nu, nu ! De trei ori nu ! Eu sînt in primul şi în primul rînd Maimuţă !

Zicînd acestea se şi aşează îndată la biroul ei de secretară şi se apucă de lucru, cu gesturi pline de importanţă. începu să bată în aceeaşi clipă la ma-

şină, cu mare repeziciune, să răspundă la cîte trei telefoane odată şi să pună pe loc ordine între hîrtii — în timp ce fuma, mînca şi continua să stea de vorbă, politicoasă, cu Bufniţa.

— Nici nu v-am anunţat încă la domnul Şoarece ! îşi aminti ea deodată. Am şi uitat să vă spun : domnul Şoarece vă aşteaptă !...

Se întrerupse iarăşi pentru a răspunde la telefon.

— Un moment, să vorbiţi cu domnul Şoarece de Bibliotecă, spuse ea cuiva în aparat, apoi răspunse îndată la alt telefon, în timp ce forma un număr la un al treilea.

Avea acum cîte un receptor la fiecare ureche tot timpul, dar le înlocuia mereu, cu mare repeziciune, pentru a răspunde la noi şi noi telefoane.

— ...dar domnul Şoarece e deocamdată ocupat, are o discuţie importantă, îşi continuă ea fraza, adresîndu-se acum din nou Bufniţei, pe tonul cel mai firesc şi fără să se încurce, ca şi cînd ar fi conversat în tot timpul acesta numai şi numai cu ea şi n-ar fi vorbit între timp la telefon cu atîtea alte persoane.

— Da, are o discuţie foarte, foarte importantă !... continuă ea să-i explice Bufniţei, în timp ce mînca şi bătea cu mult zel la maşină, dar sperăm că nu va dura prea mult şi...

Telefoanele sunară iarăşi şi Maimuţa-Pisică fu din nou obligată să-şi întrerupă fraza.

— Au mai fost azi dimineaţă pe-aici, se adresă ea din nou Bufniţei, întîi Boul şi Viţelul, apoi Cîinele şi Căţelul...

— Au fost pe-aici Boul şi Viţelul ? se arătă Bufniţa destul de surprinsă.

— Da, răspunse Maimuţa-Pisică. Au fost, şi au plecat chiar adineauri, împreună.

— Şi de venit, au venit tot împreună ? întrebă Bufniţa.

— Tot împreună, răspunse Maimuţa-Pisică.

— Dar Cîinele şi Căţelul ? se interesă Bufniţa.

— La fel, răspunse Maimuţa-Pisică. Au venit împreună şi au plecat împreună. Adică nu ! De venit nu mai ştiu cum au venit, dar de plecat ştiu sigur că au plecat împreună.

Bufniţa nici nu mai avu timp să se mire şi să se întrebe cum de aflase Şoarecele de prezenţa ei acolo şi cum de o aştepta (era dealtfel un secret pe care avea să-l afle mai tîrziu), fiindcă întreaga ei curiozitate era acum vrînd-nevrînd acaparată de convorbirile telefonice, de un extrem interes, pe care le purta întruna Maimuţa-Pisică. Şi cu toate că atît normele bunei-cuviinţe cît şi o discreţie înnăscută o îndemnau firește să fie cît mai puţin atentă la convorbiri al căror conţinut nu o privea şi la care numai întîmplarea o făcuse acum să asiste, cu toate că se străduia să nu reţină pe cît cu putinţă nici un fel de nume de persoane, nici ale celor care vorbeau, nici ale celor despre care se vorbea — nu se putuse totuşi

împiedica să audă fără să vrea şi să reţină din greşeală cîteva nume mai importante de Lupi, de Căpcăuni ori de Vrăjitoare care se aflaseră la telefon, sau nume prea celebre ca acelea ale tigrului Shere Khan, care sunase la un moment dat şi el, sau al Pisicii de Cheshire, care îl căutase şi ea pe Şoarece. E drept că în cîteva rînduri Maimuţa-Pisică i se adresase direct şi o luase drept martoră, secretara avîndu-şi şi ea pesemne, cu toată atitudinea impersonală pe care se străduia de obicei să şi-o impună, simpatiile şi antipatiile ei şi părînd uneori enervată si plictisită din cale-afară de insistenţele fără rost ale anumitor persoane.

— E absolut inutil, doamnă, să mai insistaţi ! Domnul Şoarece nu are astăzi nici un moment liber ! strigă ea la un moment dat cuiva în receptor, pe un ton mai mult decît foarte categoric.

Apoi adresîndu-i-se Bufniţei, explică pe un ton obosit :

— Muma Pădurii era la telefon... E nemaipomenit cit poate fi de pisăloagă, mă sună astăzi pentru a şaptea oară !... Şi Şoarecele nici să nu audă de ea, nu are nici un chef să stea cu ea de vorbă...

Mereu sunau la telefon alţi şi alţi Căpcăuni, unii dintre ei cu nume dintre cele mai fioroase, şi toţi îl căutau şi îl doreau pe domnul Şoarece...

Mai erau şi Căpcăuni cu nume mai vesele şi mai drăgălaşe dar peste măsură de lungi, ca acela al uriaşului Periferigerilerimini, şi biata Maimuţa-Pisică trebuia să facă mari eforturi de atenţie spre a le pronunţa corect şi în întregime, fără a sări cumva din greşeală vreo silabă. Simpla repetare a acestor nume îi lua o mulţime de vreme :

— Da... bună ziua, domnule Căpcăun Periferigerilerimini... Un moment, vă rog, domnule căpcăun Periferigerilerimini, să văd dacă domnul Şoarece... Domnul Şoarece de Bibliotecă ? Domnul căpcăun Periferigerilerimini doreşte să vorbească cu dum- nea voastră... Domnul căpcăun Periferigerilerimini ? Vorbiţi vă rog cu domnul Şoarece de Bibliotecă...

Ajunsă aici, Maimuţa-Pisică răsufla în sfîrşit, uşurată.

Majoritatea Căpcăunilor aveau fireşte voci extrem de răsunătoare, al căror ecou obişnuia desigur, în condiţiile unei convorbiri normale, în mijlocul naturii, să se mai piardă prin aer — dar pe care telefonul nu făcea din păcate decît să le amplifice încă. Era uneori un chin pentru Maimuţa-Pisică să se lase asurzită astfel de vocile lor tunătoare.

— îndată trebuie să dea telefon şi uriaşul Humbaba, i se plînse ea Bufniţei, cel cu unghii de leu, cu coarne de taur şi cu gheare de vultur... Şi cu

trupul acoperit tot de solzi ruginii... Dar în sfîrşit, asta îl priveşte ! continuă Maimuţa-Pisică. Vorba e că îmi sparge urechile cu vocea lui tunătoare şi pe deasupra, mai e şi îngrozitor de pisălog !...

Adevărul era că Maimuţa-Pisică obişnuia să-i cam facă de pisălogi pe mai toţi cei cu care stătea de vorbă la telefon şi că în general, observă Bufniţa în sinea ei, obişnuia să-şi dea cam prea multă importanţă. Ii cam plăcea să se şi laude şi merse la un moment dat pînă acolo încît se apucă să înşire toate limbile străine pe care pretindea să le ştie ori măcar să le fi învăţat vreodată.

— Eu am avut de mică talent la limbi străine, începu ea să se laude, multe le-am învăţat chiar singură, fără profesor. Am învăţat vulpeşte, urseşte, lupeşte... Eu ştiu şi papagaliceşte... Eu ştiu şi bufniţeşte... Cunosc perfect tigreza şi leopardeza!

— Tigreza şi leopardeza ! se minună Bufniţa.

— Şi crocodileza !... adăugă Maimuţa-Pisică. Cro- codileza e o limbă dintre cele mai stranii... Aş spune că nu seamănă cu nimic altceva, aproape că nici nu are gramatică...

— Crocodileza nu are gramatică ?... se miră iarăşi Bufniţa.

— Nu are verbe deloc ! explică Maimuţa-Pisică. Şi nici adverbe, şi nici prepoziţii, şi nici adjective... Doar substantive, enorm de multe substantive...

— Şi cum aţi putut ? Fără gramatică...

— Eu am învăţat singură rinocereşte şi hipopotămeşte ! preciză cu mult înţeles Maimuţa-Pisică, vrînd pesemne să spună că o persoană care a învăţat, şi încă singură, astfel de limbi...

— Tigreza şi leopardeza le-aţi învăţat cu profesor ? se interesă Bufniţa. Aţi avut un profesor Tigru şi un profesor Leopard ?... Şi crocodileza la fel ?... Aţi avut un profesor crocodil ?

— Nu ! răspunse demnă Maimuţa-Pisică. Tigreza şi leopardeza le ştiu din familie. O soră de-a bunicii dinspre mamă s-a măritat cu un leopard... Crocodileza am făcut-o în liceu. Mai tîrziu, la facultate am învăţat girafeza !

Ştiţi alfabetul girafesc ? se miră de data aceasta Bufniţa peste măsură. Dar cum ?... Dar se spune..

.Maimuţa-Pisică îi aruncă o privire severă.

— Cine ştie alfabetul girafesc, explică ea scurt, înseamnă că ştie şi limba girafeză.

Bufniţa încercă apoi s-o mai întrebe cu timiditate cum de nu pierduse cu timpul exerciţiul tuturor acestor limbi pe care le învăţase, dar Maimuţa- Pisică răspunse că obişnuia să călătorească destul de mult şi că avusese ocazia să viziteze ţări ca Hipopotamia şi Rinoceria şi oraşe importante ca Elefantina, Rinocerina, Hipopotamina, şi cîte altele...

CAPITOLUL XV

— Sînt, orice s-ar spune, o maimuţă mai neobişnuită, o maimuţă mai deosebită... — conchise cu modestie Maimuţa-Pisică.

Părea să fi căzut acum iarăşi într-o stare de reverie şi de leneşă mulţumire, încît se ridică de la biroul ei de lucru, căscă prelung, pisiceşte, şi se instală în sfîrşit într-un fotoliu, căutîndu-şi o poziţie cît mai confortabilă. îşi şi luă dealtfel o atitudine visătoare şi meditativă.

— Sigur că există şi maimuţe mai grozave decît mine... recunoscu ea la un moment dat, vorbind tot aşa, gînditoare. Există maimuţe capabile să se transforme într-un molift... Să călătorească pe nori... Să se facă nevăzute... Maimuţe care stau de vorbă cu fel de fel de

zeităţi importante... In sfîrşit, nu mă compar eu cu ele!... Mă refeream, adăugă ea în paranteză, la celebra Maimuţă din cartea unchiului U Ceng-en, sau Wu Ceng-en, cum i se mai spune în unele traduceri.

Bufniţa rămase o clipă descumpănită, crezînd că nu auzise prea bine.

— Vorbiţi cumva, întrebă ea sfioasă, de autorul romanului *Călătorie spre soare-apune ?* Care, după cîte ştiu eu — adăugă Bufniţa — a trăit pe la anul 1500... In secolul al XVI-lea...

— Ei da, spuse pe un ton firesc Maimuţa-Pisică, îmi este ca şi unchi... Cel puţin eu aşa îl consider... Şi mi se pare cu totul normal, cînd ne gîndim pe cine şi-a ales ca erou al cărţii sale... Cine — se întoarse ea deodată către Bufniţa cu un aer demn şi sever, adresîndu-i această întrebare retorică, în timp ce o privea insistent, drept în ochi — cine e eroul principal al acestei mari, al acestei inimitabile cărţi ? Cine, cine ?...

— Bine, asta se ştie... recunoscu pe loc Bufniţa. Asta se ştie, asta ştie oricine... repetă ea de cîteva ori. Eroul cărţii e o Maimuţă... Maimuţa e chiar eroul central al romanului asta se ştie !... repetă ea în continuare, dînd în acelaşi timp energic din cap, de mai multe ori, ca şi cînd ar fi vrut să spună că nu era tocmai ea persoana absurdă care să nege o asemenea evidenţă. Şi că dinspre partea aceasta, Maimuţa-Pisică avea desigur toată dreptatea.

In sinea ei însă îşi spuse : „Curioase concepţii mai are Maimuţa-Pisică... Să-i zică autorului cărţii *unchi,* numai şi numai fiindcă şi-a ales ca erou o maimuţă. Ce-ar fi să-i fac şi eu de *unchi* pe toţi autorii cîţi or fi scris sau s-or fi ocupat de bufniţe? Ce nebunie ! Dar nici nu-mi trece prin minte...“

— Dar ce maimuţă capabilă !... continuă, ca în- tr-un fel de extaz. Maimuţa-Pisică. Ce maimuţă inteligentă şi curajoasă şi cultă ! Şi spirituală, şi entuziastă, şi generoasă, şi veşnic plină de însufleţire... Şi avînd o viaţă interioară dintre cele mai bogate, da, dintre cele mai bogate !... continuă ea, din ce în ce mai emoţionată.

Bufniţa se strădui să intervină şi ea cu o observaţie cit mai politicoasă :

— Intr-un fel, găsesc că între Maimuţa din *Călătorie spre soare-apune* şi maimuţa Hanuman din *Ramayana* e o asemănare izbitoare !

— Găseşti ?... întrebă cu un aer absent Maimuţa- Pisică.

— Mie mi-a plăcut foarte mult în carte, încercă să-şi mai amintească Bufniţa, cum strigă, vorbind din interiorul stîncii, Maimuţa : „Cine-i acolo ? Cine spune versuri care vorbesc despre nelegiuirile mele ?“

— Mmmm... Ce frumos !... o acompanie cu glas stins Maimuţa-Pisică. Şi cînd ia ceaiul cu împăratul Jad... Şi cînd se transformă în

molift, şi toţi o aplaudă...

— Şi mi-a mai plăcut, adăugă cu sobrietate Bufniţa, cînd primeşte numele de Cunoscătorul Neantului.

— Daaaaa... Ce nume frumos pentru o Maimuţă : Cunoscătorul Neantului... o îngînă încîntată Maimuţa-Pisică. Şi cînd stă de vorbă cu Lao-Dzî... Şi cînd se întîlneşte cu Bodhisattva Manjusrî, zeiţa aşezată pe un leu albastru domesticit... Ce zeitate
frumoasă şi ce nume urît ! fu de părere, în paranteză, Maimuţa-Pisică.

— Intr-adevăr... spuse şi Bufniţa, surprinsă şi ea de această neconcordanţă.

— Dar ştii că ai dreptate cu asemănarea de care vorbeai adineauri ?... îşi aminti deodată Maimuţa- Pisică. Dealtfel, tipul acesta al Maimuţei mai apare şi în povestirile *huapăn,* — adăugă ea, cu un aer savant.

— Da ?... se arătă Bufniţa foarte interesată. In povestirile *huapăn ?*

— E vorba de întîmplări petrecute acum nu ştiu cîte mii de *kalpe...* încheie în sfîrşit, neglijent, Maimuţa-Pisică. Şi doar se ştie că o singură *kalpă*, si tot durează o sută douăzeci şi nouă de mii de ani, mai adăugă ea, pe tonul cel mai firesc din lume. Ei, bine, spuse ea întorcîndu-se către Bufniţă, sigur că nu toată lumea cunoaşte lucrurile acestea, eu însă am citit cartea de sute de ori... E romanul meu preferat...

— E normal... spuse Bufniţa politicoasă.

— ...şi nu pot fi de acord în nici un fel cu unchiul Rudyard, continuă Maimuţa-Pisică, trecînd deodată la un ton plin de amărăciune şi adîncă dezamăgire, nu, în nici un fel nu pot fi de acord cu punctul de vedere al unchiului Rudyard şi cu viziunea pe care o dă asupra noastră... Vorbesc bineînţeles de unchiul Rudyard Kipling, explică ea, deşi uneori nici nu-mi vine să-l mai numesc unchi...

„Hm...“, comentă în gîndul ei Bufniţa, dar continuă să asculte într-o tăcere politicoasă.

— ...încă vorbeam zilele trecute cu unchiul Brehm, urmă imperturbabilă Maimuţa-Pisică, da, vorbeam zilele trecute cu unchiul Brehm...

„Să fie oare vorba de autorul *Vieţii animalelor ?“* îşi spuse iarăşi Bufniţa în gîndul ei, destul de surprinsă.

— ...şi unchiul Brehm spunea, continuă Maimuţa-Pisică pe un ton meditativ-nostalgic, făcînd parcă un efort de concentrare spre a-şi aminti cît mai exact şi luîndu-şi în acelaşi timp o figură visătoare, unchiul Brehm spunea cam aşa, dacă îmi amintesc eu bine... Există, fetiţo, îmi spunea unchiul Brehm, fel de fel de maimuţe... Fel de fel de maimuţe, fel de fel de maimuţe... Maimuţe cu nume dintre cele mai drăgălaşe, mai vesele şi mai cochete, ca Maimuţica Argintie, sau Maimuţa cu Moţ Alb, sau

Maimuţa cu Pămătuf Alb, încît te-ai împrietini cu ele de la prima vedere şi îţi devin simpatice numai auzind cum le cheamă... Si altele cu nume desigur mult mai neplăcute, ca Maimuţa Urlătoare Roşie, sau Maimuţa Urlătoare Neagră ! Sau Maimuţa Agăţătoare Neagră cu Barbă, sau Maimuţa Agăţătoare Neagră simplă !... Şi ce să mai vorbim de Maimuţa Spectru, supranumită Fantomă, sau de Maimuţa cu Pîntecele Roşu, sau de Maimuţa cu Ciot... Există apoi maimuţe cu nume caraghioase, ca Maimuţa cu Nas Cîm, poreclită şi Portocalie, sau Maimuţa cu Nasul îngust, sau Maimuţa cu Nasul Lat! Sau Maimuţa-Capuţin, sau cu Botul Albastru... Dar există şi maimuţe cu nume somptuoase, elegante şi cu adevărat impunătoare, ca Maimuţa cu Mantie şi Maimuţa cu Diademă, şi cu Fruntea Aurie... Sau Maimuţa Husar, cu Nasul Alb... Şi mai există şi unele maimuţe cu care e mai bine să nici nu ai nimic de-a face, cum ar fi Maimuţa-Călugăr, ori Maimuţa-Paianjen, ori Maimuţa- Porc !...

Maimuţa-Pisică oftă adine :

— Da, există fel de fel de maimuţe... Fel de fel de maimuţe, mai repetă ea în încheiere, cu un aer gînditor. Fel de fel de maimuţe...

Din păcate, Bufniţa începuse să se cam plictisească. „Nu pot să înţeleg deloc, îşi spuse

ea, persoanele acestea care sînt în stare să vorbească ore şi ore în şir numai despre ele, fără să se întrebe dacă subiectul mai interesează ori nu şi pe altcineva...[44] Se străduise tot timpul să asculte cit mai politicoasă şi căscase de vreo cîteva ori pe furiş, să n-o observe Maimuţa-Pisică, dar simţea de la o vreme cum începe să-şi piardă cu totul răbdarea. „Maimuţa-Pisică e o figură interesantă, nimic de zis, mai observă Bufniţa, dar eu am venit aici să mai cunosc şi altă lume şi să mai stau de vorbă şi cu alţii... Am venit în primul rînd la Şoarece, îşi aminti ea, şi aş vrea apoi să mai cunosc şi lume nouă, persoane ca Struţocămila, Ursovulpea şi acea doamnă Buf... Buf... Uite că iar îmi scapă numele ei !...“

— Doamna Struţocămilă vine des pe la dumneavoastră ? se hotărî ea s-o întrebe pe Maimuţa-Pi- sică. Aş fi grozav de bucuroasă s-o pot cunoaşte...

Dar doamna Ursovulpe ? Aş fi fericită s-o întîl- nesc !

— Dar Struţocămila vine zilnic pe la noi, răs- punse cu un aer surprins Maimuţa-Pisică. Ne- am şi plictisit de ea cit de des vine, eu cel puţin, sublime ea, m-am plictisit de vizitele ei pînă peste cap... Ursovulpea, e adevărat, vine mai rar... Pare-se că se deplasează mai greu !

— ...mai greu !... o îngînă Bufniţa, plină de o

înţelegere respectuoasă.

— Dar Struţocămila trebuie să vină chiar astăzi, o asigură Maimuţa-Pisică. Da, obişnuieşte să vină zilnic... Şi cum eu ştiu fel de fel de limbi străine... Uneori vorbim în struţeşte, alteori în că- mileşte, noi două ne înţelegem perfect în orice limbă ! Facem şi traduceri, tot împreună ! Chiar acum, preciză Maimuţa-Pisică, traduc împreună cu Struţocămila o epopee din cămileşte în struţeşte... E vorba de o vastă epopee cămilească, adăugă ea, fireşte, capodopera literaturii cămileşti şi una din cele mai vechi epopei existente. Din păcate nu s-a păstrat în întregime, iar puţinele fragmente ce ne-au parvenit sînt şi ele destul de trunchiate, dar şi aşa, e vorba de o lucrare vastă, de o lucrare uriaşă...

Bufniţa dădu de nenumărate ori din cap, în semn de respect şi îşi îngădui s-o întrerupă de cî- teva ori pe Maimuţa-Pisică doar spre a o îngîna din loc în loc cu cîte un „struţeşte...[u], „epopee...[tt], „cele mai vechi...[tt], sau „capodoperă cămilească...[u],

— plin de admiraţie.

— Dar doamna aceea cu nume straniu, doamna aceea care are un nume atît de curios... doamna Buf... Buf... Nu mi-1 amintesc acum exact, în tot cazul, ceva de la Bufniţă... — se hotărî ea să întrebe, cînd Maimuţa-Pisică păru să fi încheiat în sfîrşit tot ce avea de spus în legătură cu epopeea cămilească.

Maimuţa-Pisică tresări.

— Vorbiţi cumva de doamna Bufniţa-Papagal ? întrebă ea surprinsă.

— Aşa !... Doamna Bufniţa-Papagal !... îşi aminti in sfîrşit Bufniţa, foarte bucuroasă. Cum de i-am putut uita numele ? Se vede că începe să mă părăsească memoria... Ştiam că e ceva de la Bufniţă, dar mai departe...

Maimuţa-Pisică oftă, îşi înălţă ochii spre cer şi îşi agită zgomotos amîndouă labele prin aer, într-un gest de adîncă implorare.

— Doamna Bufniţă-Papagal !... răspunse ea în sfîrşit, ca o voce teatrală. Cine ar putea şti unde se află în momentul acesta doamna Bufniţă-Papagal ?...

Şi fără să-i mai acorde Bufniţei vreo atenţie, continuă tot aşa, pe acelaşi ton teatral :

— Dar o căutăm atîta vreme ! O caută Şoarecele, o caut eu însămi ! Cine ar putea şti unde se află în clipa aceasta ?... Cine ar putea şti unde se află doamna Bufniţă-Papagal ?...

Bufniţa rămase tăcută, urmărind-o de data aceasta cu un respect real, plin de uimire. Subiectul în discuţie părea s-o intereseze de data aceasta cu adevărat.

— Şi nu putem face nimic, nu putem face un pas fără ea ! încheie Maimuţa-Pisică cu aceeaşi voce disperată, dar ca şi cînd şi-ar fi vorbit chiar sieşi şi chiar despre lucrul care o preocupa în clipa aceea în gradul cel mai

înalt. Cine ar putea şti unde se află ?... Şi nu putem face un pas înainte fără doamna Bufniţă-Papagal !

Maimuţa-Pisică oftă din nou. Cît despre Bufniţă, aproape că nici nu îndrăznea să mai scoată vreo vorbă. „Nici nu credeam, îşi spuse ea, ca doamna aceasta, Bufniţă-Papagal, să fie o persoană chiar atît de importantă ! Şi de ce o fi căutînd-o Şoarecele ? De ce or fi căutînd-o cu toţii ? Auzi, să nu poată face nici unul un pas fără ea !...“

Maimuţa-Pisică mai rămase o bună bucată de vreme în aceeaşi poziţie, cu labele înălţate spre cer, şi cine ştie cît ar mai fi continuat să şadă aşa, dacă zbîrnîitul tot mai insistent al numeroaselor telefoane de pe biroul ei nu ar fi readus-o la realitate, făcînd-o să-şi vină în sfîrşit în fire.

— Vai, unde mi-e capul ? strigă ea deodată, ca şi cînd s-ar fi dezmeticit brusc şi şi-ar fi amintit de toate atribuţiile ei de secretară, pe care părea de la o vreme să le fi uitat. Unde mi-e capul, unde mi-e capul ? Şi telefoanele, care zbirnîie întruna ! Cine ştie cîţi domni Căpcăuni or fi sunat între timp la telefon ! Cîţi temuţi şi fioroşi Căpcăuni m-or fi căutat între timp la telefon — şi eu stau de vorbă !...

Şi, intr-adevăr, în clipa următoare Bufniţa o şi auzi răspunzînd

— :Alo ? Cine ? Domnul Căpcăun Humbaba ? Bună ziua, domnule Căpcăun Humbaba ! Maimuţa- Pisică la telefon... Aţi mai sunat ?... Sunaţi de o oră ?... Dar cum e posibil ?... Numai o clipă, domnule Căpcăun Humbaba, să-mi pun puţină vată în urechi... Nu ştiu ce are telefonul nostru, mă asurzeşte cu totul de la o vreme...

CAPITOLUL XVI

D ar să le mai lăsăm deocamdată pe Bufniţă şi pe Maimuţa-Pisică şi să vedem ce făcea şi cu ce se ocupa în tot acest timp Şoarecele însuşi, admirabilul Şoarece, mult apreciatul Şoarece, mult căutatul Şoarece, — despre care am auzit pînă acum vorbindu-se atîta, dar pe care nici nu-1 cunoaştem încă.

Ei bine, Şoareoelui puţin îi păsa în tot timpul acesta de telefoanele care ^bîrnîiau întruna şi de numărul imens al căpcăunilor, vrăjitoarelor etc., etc. care-1 căutau să-i ceară diverse sfaturi, ori să-l invite cu toată cinstea la castelele lor. Şoarecele,
despre care am mai avut ocazia să spunem că era o persoană cu totul liţ>sită de orice mofturi şi de o simplitate desăvîrşită în gesturi şi în purtări — se afla în acest răstimp într-o încăpere alăturată, unde istătea de vorbă în toată liniştea, glumea şi rîdea, într-o atmosferă destinsă, cu doi

prieteni şi colegi ai săi mai tineri : Cotoiul de Bibliotecă şi Clinele de Bibliotecă. Aceştia din urmă erau în realitate un fel de discipoli ai Şoarecelui, nu atît în virtutea diferenţei de vînstă dintre ei, care nu era dealtfel prea mare, cît mai ales a prestigiului imens de care se bucura Şoarecele de Bibliotecă în ochii lor. Astfel că erau întotdeauna fericiţi să se poată afla în prezenţa sa, îi sorbeau fiecare cuvînt pe care îl rostea acesta şi-i urmăreau ideile cu o atenţie respectuoasă — şi asta chiar şi atujnci cînd se întîmpla, uneori, să nu fie întru totul de părerea sa. E drept că Şoarecele instaurase în relaţiile lor un climat de camaraderie şi egalitate deplină, în care fiecare îşi putea îngădui să discute, să glumească şi să rîdă în toată libertatea. Şi cum Şoarecele se cam pricepea să glumească şi să rîdă, Cotoiul şi Cîinele se distrau din toată inima şi rî- deau de se prăpădeau la glumele sale.

In dimineaţa aceasta, în timp ce Căpcăunii cei mai diverşi îl căutau înnebuniţi la telefon pe Şoarece, spre a-i cere fel de fel de sfaturi şi a-1 consulta în chestiuni dintre cele mai 'delicate, cei trei prieteni ai noştri găsiseră de cuviinţă să se distreze în felul următor, petrecîndu-şi vremea într-o îndeletnicire pentru ei dintre cele mai plăcute : hotărâseră să scrie fiecare dintre ei cîte un sonet închinat celorlalţi doi.

Şoarecele, un sonet pentru Cotoi şi unul pentru Cîine, Cotoiul, un sonet despre Cîine şi unul despre Şoarece şi Cîinele, un sonet despre Cotoi şi unul despre Şoarece. Acum şedeau şi citeau pe rînd cu glas tare toate sonetele compuse şi rîdeau de se prăpădeau şi se distrau cu toţii de minune. înfiinţaseră şi nişte premii, în număr de trei, pentru sonetele ce urmau să fie considerate cele mai bune : *Premiul Şoarecelui*, *Premiul Cotoiului* şi *Premiul Cîinelui.* Din păcate, nu fură decernate decît două dintre acestea, şi anume *Premiul Şoarecelui* şi *Premiul Cîinelui*, primul, pentru sonetul Cîinelui despre Cotoi, iar cel de-al doilea, pentru sonetul Cotoiului închinat Şoarecelui. Şoarecele nu luă nici un premiu, pentru nici una din poeziile sale, iar Cotoiul, care era pare-se mai exigent decît toţi, declară că nu considera nici una dintre lucrările prezentate la concurs, demnă de a fi distinsă cu Premiul Cotoiului.

— *Premiul Cotoiului* nu se dă pentru orice improvizaţie, spuse el, de parcă ar fi fost vorba de nu ştiu ce premiu de veche tradiţie. Nu se dă aşa, cu una cu două...

— De ce să fim atît de severi ? spuse Şoarecele. Ba eu aş zice dimpotrivă, *Premiul Şoarecelui* se acordă pentru lucrări oricît de modeste, dar care aduc într-un fel ceva nou...

— Şi *Premiul Cîinelui* la fel, spuse îndată şi

Cîinele.

— Eu rămîn la părerea mea, repetă încăpăţînat Cotoiul. *Premiul Cotoiului* nu se dă cu una, cu două...

Aşa se face că Şoarecele, care participa la joc cu o bucurie copilărească şi se distra parcă mai bine decît toţi, uitase cu desăvîrşire de mulţimea treburilor ce-1 aşteptau în ziua aceea. Uitase între altele şi de vizita doamnei Bufniţe (care, după cum am avut prilejul să vedem, stătea în timpul acesta de vorbă cu domnişoara Maimuţă-pisică), fiindcă trebuie să spunem că Şoarecele era nu numai la curent cu prezenţa acestei doamne în Biblioteca sa, dar mai mult, doamna Bufniţă se afla acolo, fără măcar s-o ştie, chiar la dorinţa Şoarecelui. (Am văzut cît de surprinsă se arătase ea însăşi ceva mai înainte, aflînd de la Maimuţa-Pisică vestea că Şoarecele o aştepta.)

Dar aici e locul să dăm cititorului unele explicaţii dintre cele mai importante, în lipsa cărora multe dintre cele întîmplate pînă acum ar putea părea de neînţeles — şi pentru a lămuri în parte unele mistere.

Adevărul este că Şoarecele, departe de a fi ceea ce se înţelege în mod obişnuit printr-un „şoarece de bibliotecă[44], era dimpotrivă o persoană plină de viaţă şi cu atenţia permanent trează, atît în afară cît şi înăuntrul său. Aceeaşi atenţie pe care o acorda în mod obişnuit celor

din jurul său, înce- pînd cu domnişoara Maimuţă-Pisică şi cu cei mai apropiaţi colaboratori ai săi, cum ar fi fost Cotoiul şi Clinele de Bibliotecă, şi terminînd cu numeroşii cititori de toate categoriile care frecventau în mod obişnuit Biblioteca, fie că erau cititoare-pisici, ori tineri cititori iepuraşi şi ursuleţi, ori cititoare-gi- rafe, aceeaşi atenţie şi-o îndrepta Şoarecele şi asupra cărţilor pe care le citea, dornic să le cuprindă cu mintea şi să le absoarbă întreaga lor viaţă. Nu obişnuia niciodată să citească absent, cu mintea aiurea.

Or, Şoarecele era înzestrat cu o imaginaţie atît de vie şi obişnuia să citească atît de atent, încît se întîmpla nu o dată ca personajele despre care tocmai citea, într-o carte sau alta, să-i apară cu adevărat înaintea oahilor, înfăţişindu^se pe loc în Biblioteca sa şi prezentînldu-i-se cuminţi, în carne şi oase. Cine ar fi putut spune cum se petrecea acest fapt în realitate ? Era probabil vorba de unul din acele fenomene curioase, pe care ştiinţa nu le-a explicat încă, dar pe care cu siguranţă că le va explica odată şi odată.

— Sînt convins, spunea dealtfel Şoarecele însuşi, că fenomenul acesta trebuie să aibă vreo explicaţie ştiinţifică. Nu o cunoaştem noi deocamdată, dar asta nu are nici o importanţă.

— Şi eu la fel, spunea şi domnişoara

Maimuţă- Pisică, şi eu cred că fenomenul are o explicaţie ştiinţifică. Dar vă rugăm, domnule Şoarece, nu mai citiţi chiar atîta şi nu chiar în halul acesta de atent! Nu vedeţi ce se ipetrece aici ?... Toate personajele despre care citiţi dumneavoastră apar aici cu adevărat, se instalează la noi şi stau pe capul nostru !

— Dar nu e vina mea, încerca Şoarecele să se scuze.

— Mai stăpiniţi-vă, mai odihniţi-vă... îi atrăgea atenţia destul de sever Maimuţa-Pisică. Altminteri, or să ne invadeze personajele... Şi aşa, ştiţi bine, sînt unele care şi-au făcut obiceiul să ne viziteze zilnic, cum ar fi de exemplu doamna Struţocămilă... Şi mai sînt şi altele, şi mai sînt şi altele...

Maimuţa-Pisică îi amintea apoi Şoarecelui, vor- bindu-i pe acelaşi ton sever, că mulţi dintre aceşti vizitatori se simţeau jigniţi, ba unii obişnuiau chiar să se supere foc cînd Şoarecele nu le întorcea mai devreme ori mai tîrziu vizita, primind să fie oaspetele lor dacă nu pentru un timp mai îndelungat, măcar pentru o seară, ori pentru o după-amiază... Incît Şoarecele se vedea obligat de a fi mereu pus pe drumuri şi de a pierde o mulţime de timp cu vizitele, ori dacă nu, aflat în situaţia dificilă de a refuza invitaţii peste invitaţii, ceea ce era de asemenea, extrem de neplăcut... Cum în ultima

vreme Şoarecele se arătase extrem de interesat de tema Căpcăunilor, ocupîndu-se de ea în chip deosebit şi consultînd sumedenie de texte referitoare la aceştia, Căpcăunii de toate categoriile posibile începuseră literalmente să-l asalteze. Fiind Căpcăuni, se considerau însă, în majoritatea lor (şi asta, fireşte, mai ales din prostie) persoane mult prea importante pentru a se deplasa ele însele, venind să se înfăţişeze la Şoarece. Astfel că zbîr- nîiau întruna la telefon, invitîndu-1 cu mari insistenţe pe Şoarece să-i viziteze la castelele lor, stăruind rugători pe lîngă domnişoara Maimuţă-Pisică şi punîndu-se ei înşişi în situaţiile cele mai pe-nibile.

In dimineaţa aceleiaşi zile, se întâmplase ca Şoarecele să scoată la un moment dat din raft o carte de *Fabule*. O răsfoise la început mai mult distrat, apoi privirea îi căzu în mod deosebit peste cîteva fabule, ,pe care se apucă să le recitească plin de entuziasm şi simţindu-se din ce în ce -mai cucerit. Citise întîi *Boul şi Viţelul*, apoi *Clinele şi Căţelul*, pe urmă privirea îi alunecase peste fabula *Mierla şi Bufniţa*, pe care, fără să o considere, fireşte, de aceeaşi talie cu celelalte, o citi însă, după obiceiul său, cu un ochi plin de simpatie şi extrem de atent. Cînd mai tîrziu domnişoara Maimuţă-Pisică deschise la un moment dat uşa, spre a comunica ori a întreba ceva, Şoarecele, care

ajunsese între timp la fabula *Vulpea liberală*, se afla într-o stare de vădită exaltare. Citea şi zîmbea, de-a dreptul topit.

— Auăleu ! se luă îndată cu labele de cap Mai- muţa-Pisică, speriată de-a binelea de noua lectură a Şoarecelui. Şi ce fabule aţi mai citit astăzi, domnule Şoarece ?... Va să zică, aşteptăm să sosească acuim Boul şi Viţelul, Cîinele şi Căţelul, doamna Bufniţă, poate şi doamna Vulpe liberală... Măcar opriţi-vă aici, pentru azi ajunge! Altfel...

Şoarecele zîmbi drăguţ domnişoarei Maimuţe-Pi- sică şi îi făgădui că într-adevăr aşa va face : se va opri la fabula *Vulpea liberală.* Dacă se ţinuse ori nu de promisiune, nu ştim încă... Fapt este, că foarte scurt timp după momentul lecturii — să fi trecut cam o oră, o oră şi ceva — se prezentară la Bibliotecă, întîi Boul şi Viţelul, venind împreună, apoi Cîinele şi Căţelul, tot împreună.

— Au venit Boul şi Viţelul, domnule Şoarece, anunţă cu politeţe reţinută Maimuţa-Pisică.

(Cine o cunoştea mai bine, înţelegea însă îndată că Maimuţa-Pisică vorbea în realitate pe un ton destul de sarcastic.)

Şoarecele sări entuziasmat de pe scaun.

Să intre! Să intre numaidecît ! strigă el bucuros, ieşindu-le imediat în întîmpinare.

CAPITOLUL XVII

Boul şi Viţelul intrară pe uşă extrem de sfioşi, dar avînd pe faţă, amîndoi, un aer de nesfîrşită încîntare. O strălucire nouă părea să-i fi învăluit pe neaşteptate. Păreau să fi reîntinerit brusc, amîndoi.

— Va să zică voi siînteţi Boul şi Viţelul ! le spuse Şoarecele cu infinită dragoste, ieşindu-le în întîmpinare emoţionat.

Boul şi Viţelul luară loc tăcuţi, în cîte un fo-

toliu confortabil, păstrîndu-şi în continuare acelaşi aer de încîntare nesfîrşită. Păreau amîndoi atît de sfioşi, încît era aproape de la sine înţeles că nu puteau vorbi, în momentul acela, şi că nu aveau să scoată probabil nici unul vreo vorbă, pînă la sfîrşitul vizitei.

Aici e însă locul să amintim următoarele.

Boul şi Viţelul, care nu se mai văzuseră nici ei între ei de multă, foarte multă vreme, se întîlniseră în oraş cu totul întîmplător, în aceeaşi dimineaţă. Lucrurile se petrecuseră astfel. Boul umbla mai degrabă distrat, se plimba aiurea şi vorbea de unul singur, recitîndu-şi radios, cu glas tare, primele două versuri, şi mai cu seamă primul vers din fabulă, acela care-1 şi caracteriza : „Un bou ca toţi boii, puţin la simţire.Astfel că Boul mergea pe stradă cu mîinile la spate, vorbind singur şi repe- tînd întruna, cu vizibilă satisfacţie :

> „Un bou ca toţi boii, puţin la
> "simţire eţetera, eţetera, eţetera,
> eţetera...“

— aşa spunea Boul, plăcîndu-i pare-se în chip cu totul special cuvîntul *eţetera* — cînd dădu pe neaşteptate nas în nas cu Viţelul care se nimerise să treacă pe-acolo tocmai atunci, venind din direcţie opusă.

Acesta părea însă mult, mult mai trist. Umbla şi el pe stradă cu gîndul aiurea şi recita la rîndul său o parte din fabulă, care-1 privea mai

direct pe el
— dar umbla cu pas trist şi recita şi mai trist, partea din fabulă ce-1 afectase mai tare :

„Dar unchiu se scoală, pleacă la plimbare,
Pe lîngă el trece făr-a se uita...“

Cu ochii în lacrimi, Viţelul relua mereu, tulburat, cînd unul, cînd celălalt din aceste versuri, schimbîndu-le mereu ordinea şi repetîndu-le pe fiecare de cîte două ori. Repeta întruna, tot mai răvăşit, cînd : „Dar unchiu se scoală, pleacă la plimbare, dar unchiu se scoală, pleacă la plimbăreţ cînd : „Pe lîngă el trece făr-a se uita... pe lîngă el trece făr-a se uita...[44], apoi iarăşi : „Dar unchiu se scoală, pleacă la plimbare...[44], ca şi cînd şi l-ar fi reamintit brusc pe acesta, cu o durere nouă, sau ar fi vrut să sublinieze că acest vers din urmă avea pentru el o rezonanţă poate încă mai dureroasă de- cît celălalt. Dar aceste două versuri mai alternau din cînd în cînd cu altele două, de o rezonanţă, dacă acest lucru se poate închipui, încă mult mai dureroasă pentru Viţel. Erau versurile : „Făr-a pierde vremea, viţelul porneşte / Ajunge la unchiu, cearcă a intra[44] — şi pe acestea din urmă Viţelul le repeta de-a dreptul plîngînd în hohote, le repeta în neştire, ca o retrăire la infinit a speranţei deşarte. Spunea întruna, cînd : „Făr-a pierde vremea, viţelul porneşte, făr-a pierde vremea, viţelul porneşte...[44] cînd :

„Ajunge la unchiu, cearcă a intra[44], apoi iarăşi se întorcea la „Făr-a pierde vremea, viţelul porneşte[44] — izbucnind în hohote de plîns mereu noi.

Boul şi Viţelul (aflîndu-se, cum am putut vedea, în stări de spirit cu totul diferite) erau gata-gata să treacă unul pe lingă celălalt fără măcar să se observe, atîta erau de absorbiţi amîndoi în gîndu- rile lor.

Ce se petrecu exact în secunda aceea, nimeni nu ştie. Se pare că în clipa în care dădură pe neaşteptate nas în nas şi Boul îl revăzu pe Viţel, umblînd pe străzi în neştire şi plîngînd în hohote, în timp ce rostea tocmai cuvintele „cearcă a intra...[44], acesta avu deodată ca un fel de tresărire şi ca o strălumi- nare a întregii sale fiinţe. Vechea sa nesimţire se risipi ca prin farmec, încît, izbucnind amîndoi în acelaşi plîns, Boul şi Viţelul uitară de toate şi se aruncară unul în braţele celuilalt.

Pe urmă plecară amîndoi de braţ, într-o lungă plimbare, fericiţi să se fi regăsit unul pe celălalt după atîta vreme, şi era acum rîndul Boului să repete la nesfiîrşit, plîngînd în hohote, versurile care-i stîrneau cele mai amare remuşcări : „Boierule, zise, aşteaptă afară / Ruda dumitale, al doamnei vaci fiu[44]... Şi repeta mereu, mereu, ultimul vers, în timp ce se plimbau amîndoi de braţ, visători : „Ruda dumitale, al doamnei vaci fiu[44], „Ruda

dumitale, al doamnei vaci fiu...[44]

Astfel se plimbară Boul şi Viţelul ceasuri întregi de braţ prin oraş şi păreau să nici nu mai aibă nevoie de nimic, atît se simţeau de fericiţi împreună.

Mai tîrziu intrară veseli împreună la cinematograf şi văzură o comedie la care se distrară şi rî- seră amîndoi, pe întrecute. După film, se duseră tot împreună la cofetărie şi mîncară fiecare cîte o îngheţată şi cîte o prăjitură.

Astfel încît, atunci cînd ajunseră într-un tîrziu şi la Şoarecele de Bibliotecă, Boul şi Viţelul (care nu ştiau prea exact cum nimeriseră acolo) se aflau de mult împăcaţi între ei. Erau împăcaţi şi hiper- împăcaţi.

— Noi ne-am împăcat, o anunţară ei dealtfel şi pe domnişoara Maimuţă-Pisică, de cum intrară în Bibliotecă, — dînd amîndoi din cap în acelaşi timp, în semn că erau pe deplin de acord unul cu celălalt.

— Foarte bine, foarte bine ! îi lăudă zgomotos domnişoara Maimuţă-Pisică. Nici nu vă închipuiţi cît sînt de bucuroasă că v-aţi împăcat în sfîrşit... îmi pare extrem de bine pentru voi !

Boul şi Viţelul zîmbiră fericiţi. Cum am văzut, se arătaseră ceva mai dezgheţaţi în faţa domnişoarei Maimuţe-Pisică. decît mai tîrziu, cînd intrară la Şoarece şi se văzură dintr-o dată amîndoi absolut incapabili de a scoate vreo

vorbă.

— Va să zică voi sînteţi Boul şi Viţelul, le spuse Şoarecele, adresîndu-li-se cu o deosebită blîndeţe şi simţindu-se el însuşi foarte emoţionat.

— Ei, da, interveni domnişoara Maimuţă-Pisică, cu intenţia de a aduce discuţia pe un teren ceva mai realist, dumnealor sînt Boul şi Viţelul ! Şi e foarte bine că s-au împăcat în sfîrşit între ei, îi mai încurajă ea în faţa Şoarecelui, de mult ar fi fost timpul să facă pasul acesta ! Dar în sfîrşit. niciodată nu e prea tîrziu, şi ce a fost a fost ! încheie Maimuţa-Pisică.

Zicînd acestea se şi retrase imediat în biroul ei, unde telefoanele zbîrnîiau mai de mult şi unde o aşteptau oricum o mulţime de treburi, iar Boul şi Viţelul rămaseră faţă în faţă cu Şoarecele care, văzîndu-i atît de sfioşi, se strădui îndată să se poarte cît mai drăguţ cu putinţă, glumind cu ei şi încercînd să-i facă să se simtă ca la ei acasă. Le arătă şi cîteva albume de artă care ar fi putut să-i

intereseze, apoi îi prezentă cu mult fast colaboratorilor săi apropiaţi, Cotoiul şi Cîinele de Bibliotecă, a căror prezenţă acolo vizitatorii nici nu o bănui- seră pînă atunci şi care lucrau liniştiţi şi tăcuţi într-o mică încăpere alăturată.

Nu trecu însă mult şi domnişoara Maimuţă-Pisică apăru iarăşi.

Au sosit Cîinele şi Căţelul, domnule Şoarece, anunţă ea, de data aceasta pe un ton cu mult mai sever şi mai sarcastic.

CAPITOLUL XVIII

Şoarecele sări iarăşi de pe scaun, cu o bucurie nouă. Era de-a dreptul copleşit de vestea pe care i-o aducea Maimuţa-Pisică.

— Să intre ! strigă el numaidecît. Să intre Clinele şi Căţelul!

Şi cum Cotoiul şi Clinele de Bibliotecă se aflau şi ei de faţă, le spuse îndată şi lor :

— Rămîneţi şi voi, rămîneţi negreşit! Sînt sigur că vizita celor doi Clini ar putea să vă intereseze...

— Pe mine mai puţin, spuse Cotoiul, care îşi avea cum am văzut încăpăţînările sale.

— Pe mine m-ar interesa intr-o oarecare măsură mai mult figura căţelului Samurache, spuse şi Clinele destul de rezervat, ca să facă şi el pe grozavul şi să se afle şi el în

treabă.

— Vai, dar latră foarte tare ! strigă deodată Maimuţa-Pisică, ţinîndu-se scandalizată cu labele de urechi. Latră foarte tare, latră foarte tare !

— Latră foarte tare ? repetă gînditor Cîinele de Bibliotecă, făclrud parcă un efort să-şi amintească ceva. Latră foarte tare... Cine, îşi aminti el, Samson ?

— Samson, dulău de curte ! spuse repede Mai- muţa-Pisică. Latră foarte tare !

— *Latră ?* sublinie pedant şi oarecum neîncrezător Cîinele. Latră foarte tare... Latră, ori *lătra ?*

— Lătra, lătra, lătra ! admise cu un aer destul de plictisit Maimuţa-Pisică. Dar uite că mai latră şi acum, şi nu numai Samson... Latră amîndoi de mă asurzesc !

Şoarecele începu să-şi piardă răbdarea.

— Să amînăm această discuţie... îi rugă el politicos. Să intre odată Cîinele şi Căţelul !

Toţi cei de faţă îşi îndreptară privirile spre uşă, aşteptînd în tăcere sosirea noilor vizitatori. Boul şi Viţelul, care şedeau şi acum la fel de stingheriţi la locurile lor, priviră şi ei cu oarecare curiozitate.

Gîinele şi Căţelul intrară în sfîrşit pe uşă cu un vacarm îngrozitor, polemizând între ei şi lătrînd zgomotos. Vorbeau amîndoi în acelaşi timp şi lătrau pe întrecute.

— Eu nu am *capriţii deşarte,* repeta foarte mîn- dru Samson, în timp ce intra cu pas sigur, primul pe uşă. Nici pomeneală !

Mergea cu paşi mari şi striga tare, fără să se uite la interlocutorul său.

— Aşa credeam şi eu ! strigă din urmă, ţinîn- du-se cu greu după el, căţelul Samurache. Dar uite că...

— Eu n-am avut şi nu am *capriţii deşarte !* repetă categoric Samson. Şi asta indiferent de faptul că dumneata ţi-ai schimbat ori nu între timp părerea !

— Eu nu am de gînd să mai stau la o parte, ca *simplu privitor!* strigă la rîndul său căţelul Sa- murache.

— Eu nu-mi amintesc să fi spus vreodată cuvintele „Noi, fraţii tăi, potaie ![u] strigă şi mai tare Samson.

— Atunci cine a spus cuvintele „Noi, fraţii tăi, potaie[44] ? se răsti Samurache.

— Cu dumneata nu vorbesc ! încheie Samson. Dumneata şedeai la o parte, ca *simplu privitor*.

Zicînd acestea, Samson se şi întoarse cu spatele şi începu să fluiere o melodie sprintenă, pe un ton de veselă superficialitate. După care începu să şi cînte, pe aceeaşi melodie :

„Cît îmi sînt de urîte unele dobitoace.
Cum lupii, urşii, leii şi alte cîteva,

Care cred despre sine că preţuiesc ceva ![44]

Cînd se plictisi şi de acest cîntec trecu la un altul, parcă şi mai vesel, şi mai sprinten decît primul, pe care îl fredona doar aşa, fără cuvinte, spunîndu-i din cînd în cînd numai refrenul :

„Dar nu pentru căţei, dar nu pentru căţei...[44]

Căţelul Samurache începu să latre pe loc, cu mult zgomot.

Vizita Cîinelui şi a Căţelului fu atît de obositoare încît pînă şi Şoarecele, cu toată nesfîrşita bunăvoinţă de care era capabil şi cu toată simpatia de care se simţea animat, abia aştepta să-i vadă plecaţi mai repede.

Cea mai revoltată era însă fireşte domnişoara Maimuţă-Pisică.

— Dar cum e posibil ? Dar cine a mai pomenit ? se agita ea din ce în ce mai indignată. Am învăţat şi eu la şcoală fabula *dinele şi Căţelul*, dar aşa ceva, spun drept, n-am mai văzut... Vedeţi ? se adresă ea Şoarecelui, pe un ton mustrător. Vedeţi ce faceţi, domnule Şoarece ?

— Dar e pentru prima oară... se scuză Şoarecele. De obicei, personajele despre care citesc eu în cărţi şi care vin apoi la noi în vizită se comportă mult mai civilizat... Pînă şi Muma Pădurii, să recunoaştem domnişoară

Maimuţă-Pisică, a fost destul de drăguţă...

— Hm !... protestă înnăbuşit Maimuţa-Pisică. Şi cînd mă gândesc, domnule Şoarece, îşi mai aminti ea, că sîntem abia la începutul zilei, şi că aţi mai citit o serie şi o serie de lucruri azi dimineaţă, aşa că mai aşteptăm o serie şi o serie întreagă de oaspeţi... Numai din fabule, doamna Bufniţă, te pomeneşti că şi doamna Mierlă...

— Nu cred să vină Mierla... spuse neîncrezător Şoarecele.

— Apoi, nu uitaţi, îi mai aminti Maimuţa-Pisică, de doamna Struţocămilă şi mai ales de doamna
Bufniţă-Papagal, pe care, ştiţi bine, o căutăm cu disperare !...

— Da, da ! admise Şoarecele numaidecît. Pe doamna Bufniţă-Papagal o căutăm cu disperare... Asta nici vorbă...

(Cititorul va afla desigur la locul şi la timpul potrivit — ceea ce se va întîmpla dealtfel nu peste multă vreme — cine era această celebră doamnă Bufniţă-Papagal şi de ce era ea căutată cu atîta disperare. Am ţine de asemenea să precizăm tot aici următoarele, pentru eventualii cititori care ar fi înţeles că doamna Bufniţă a noastră, pe care am lăsat-o într-adevăr ultima dată în biroul-secretariat al Maimuţei-Pisică, ar fi rămas în tot timpul acesta să aştepte în continuare acolo, făcînd anticameră la

Şoarece : nu, nici pomeneală de aşa ceva! E o simplă confuzie rezultată din caracterul destul de încîlcit al relatării, greşeală pe care vrem s-o şi reparăm, limpezind lucrurile aici, pe loc ! Doamna Bufniţă nu putea fireşte aştepta afară, şi asta •pentru simplul motiv că în realitate nu sosise încă... In realitate, atît Boul şi Viţelul, cît şi Cîinele şi Căţelul ajunseseră la Şoarece cu mult înainte de sosirea doamnei Bufniţe, aşa că doamna Bufniţă nici nu se afla acolo şi urma, în realitate, abia să sosească.)

— Ei, doamna Bufniţă-Papagal... mai spuse Şoarecele încă o dată, oftînd gînditor. De-am şti unde e !... De-am reuşi s-o găsim pe doamna Bufniţă- Papagal...

— Şi îmi permit să vă mai amintesc, spuse Mai- muţa-Pisică severă, că mai aveţi pentru ziua de astăzi o serie şi o serie de alte treburi. Citeaţi azi dimineaţă basmul acela vechi chinezesc, ştiţi, despre calul care mînca numai căpşuni... înseamnă că la ora asta calul trebuie să se şi afle de mult în drum, şi poate să şi sosească, dintr-o clipă în alta...

— N-aş prea crede... protestă Şoarecele. Nu l-am citit chiar cu atîta atenţie...

— Eu în orice caz am făcut rost de căpşuni ! continuă severă domnişoara Maimuţă-Pisică. Şi îmi permit să vă mai amintesc, continuă ea, şi mai severă, că aţi promis în sfîrşit să-i

răspundeţi astăzi domnului Căpcăun Papanaş !

Aici Şoarecele plecă ochii, cu un aer de adîncă vinovăţie.

— Da, oftă el, Căpcăunul Papanaş... Singurul Căpcăun la care ţin cu adevărat şi care-mi este realmente simpatic ! Trebuie să-i răspund în sfîrşit la scrisoare... Da, se hotărî Şoarecele, o să-i răspund negreşit! Trebuie să-i răspund chiar astăzi la scrisoare !

— Tocmai ! sublinie Maimuţa-Pisică, Ştiu cît ţineţi dumneavoastră la domnul Căpcăun Papanaş... Altfel, nici nu mi-aş fi îngăduit să vă atrag atenţia, dar ştiu că ţineţi enorm la domnul Căpcăun Papanaş !

(Dar cine era de fapt Căpcăunul Papanaş şi de ce îl stima atîta şi ţinea atît de mult la el Şoarecele

— e o altă întrebare, la care cititorul va primi răspuns la locul şi la timpul potrivit. Pare-se destul de curînd.)

Pînă la urmă, atît Boul şi Viţelul, cît şi Clinele şi Căţelul se simţiră excelent şi petrecură admirabil la Şoarece. Cum ziua era destul de călduroasă, domnişoara Maimuţă-Pisică aduse îndată băuturi răcoritoare dintre cele mai plăcute pentru toată lumea (pregătise şi o băutură specială din căpşuni, pentru calul din vechiul basm chinezesc, care nu obişnuia să mănînce altceva în afară de căpşuni, dar acesta, din cine ştie ce motive, nu mai ajunsese pînă la

urmă acolo), iar cum vizita urma după toate aparenţele să se prelungească, Şoarecele, care parele atîta aştepta, propuse numaidecît să ia cu toţii masa împreună.

Cel mai încîntat dintre toţi rămase Căţelul. Acesta se dovedi pînă la urmă cît se poate de drăguţ şi de politicos. Era, spre deosebire de Cîine, cu totul lipsit de orice fel de ţîfne şi declara pe faţă, în gura mare, că se simţea atît de bine în acea societate, încît dorinţa lui era să se poarte cît mai cuviincios, pentru a mai fi şi altădată invitat la domnul Şoarece şi a mai putea veni astfel şi altădată acolo.

— Dar ori de cîte ori vei dori, Căţelule dragă ! spuse numaidecît Şoarecele, urmat de Maimuţa-Pi- sică însăşi, care se grăbi să dea şi ea din cap.

— îmi sînteţi cu toţii atît de simpatici ! spuse cu emoţie Căţelul, uitîndu-se pe rînd de la unul la celălalt. Şi dumneavoastră, domnule Cîine de Bibliotecă !... Şi dumneavoastră, domnule Cotoi de
Bibliotecă !... Şi dumneavoastră, domnişoară Mai- muţă-Pisică !...

La plecare, Căţelul îşi luă rămas bun cu atîta fast de la fiecare în parte şi părea atît de întristat că trebuie să plece, încît Şoarecele simţi numaidecît nevoia să-i spună :

— Dar te aşteptăm chiar mîine dimineaţă, Căţe- lule dragă, de ce să ne despărţim atît de

ceremonios ?... Vino chiar mîine, vino negreşit !

„Şi Cîinele ?“ vru să întrebe Căţelul, destul de stînjenit şi cu un aer brusc încurcat, dar Şoarecele i-o luă numaidecît înainte :

— Să vină şi Cîinele ! Veniţi împreună... Nu sînteţi voi Cîinele şi Căţelul ?

Era un adevăr pe care toată lumea trebuia să-l recunoască. Toţi cei de faţă, inclusiv Cîinele (Sam- son) zîmbiră cu înţelegere şi dădură din cap. Cîinele de Bibliotecă zîmbi şi el şi dădu şi el din cap, cu multă competenţă. Lucra tocmai atunci la o vastă *Antologie a Cîinelui* — lucru pe care îl ştia toată lumea — unde fireşte Cîinele şi Căţelul îşi aveau locul lor, împreună, — un loc, pare-se, destul de important.

Deodată însă telefonul începu să zbîrnîie cu o insistenţă cu totul neobişnuită. Domnişoara Mai- muţă-Pisică, rugată de Şoarece să răspundă, se întoarse după un moment cu un aer destul de speriat :

E domnul Căpcăun Hîrşti-Hîrşti la telefon, domnule Şoarece..

— .Hîrşti-Hîrşti ?... se posomori Şoarecele. Ce mai doreşte şi Hîrşti-Hîrşti ?...

Un aer de uşoară indispoziţie cuprinse numaide- cît pe toţi cei de faţă. „Auzi, e Hîrşti-Hîrşti la telefon...[44] şopteau unii, care îl cunoşteau mai bine, şi pînă şi cei care nu-1 cunoşteau deloc îşi spuseră îndată că numele de Hîrşti-Hîrşti nu părea să prevestească ceva prea bun.

— Insistă foarte mult, doreşte numaidecât să vă vorbească, domnule Şoarece, spunea tot mai speriată Maimuţa-Pisică. întreabă mereu cînd îl vizitaţi...

— Cîrud îl vizitez eu pe Hîrşti-Hîrşti ?... La Paştele Cailor ! anunţă deodată foarte vesel şi triumfător Şoarecele.

Inutil să mai spunem că gluma Şoarecelui făcu să se descreţească îndată toate frunţile. Şoarecele însuşi părea încîntat de ea, se înseninase pe loc şi izbucnise într-un rîs vesel. Toţi rîdeau şi strigau pe întrecute : „La Paştele Cailor ! La Paştele Cailor ?“, iar Căţelul, care avea un deosebit simţ al umorului, rîse şi se distră mai mult decît toţi.

CAPITOLUL XIX

— ... şi cum vă spuneam, dragă doamnă Bufniţă, îşi continuă tacticos Maimuţa-Pisică o

frază începută ceva mai înainte şi întreruptă brusc de o nouă convorbire telefonică, pare-se chiar cu Căpcăunul Hîrşti-Hîrşti (care, în treacăt fie spus, murea de ciudă că Şoarecele nu voia să-l viziteze şi înnebunise parcă de tot în ultimele zile, încît dădea acum telefoane aproape din cinci în cinci minute) şi cum vă explicam ceva mai înainte, continuă Mai- muţa-Pisică, aprinzîndu-şi cu multă importanţă o nouă ţigară, doamna Bufniţă-Papagal îşi are desigur defectele ei, şi care nu sînt puţine la număr, o consider înainte de toate mult prea îngîmfată, dar e, orice s-ar spune, o persoană inteligentă şi extrem de plăcută... In fine, o persoană cu care poţi schimba o vorbă, oricînd... In schimb, Struţocămila...

— E mai puţin inteligentă ?... se interesă Bufniţa.

— O, e o persoană insuportabilă ! spuse Maimuţa-Pisică. Şi pisăloagă, şi urîtă, şi lipsită de inteligenţă... Ce se mai zic ? O adevărată pacoste...

Maimuţa-Pisică mai trase o dată din ţigară şi se pregătea tocmai să ofteze şi să-şi dea ochii peste cap, cum cerea în mod normal sfîrşitul frazei sale, cînd uşa se deschise şi în prag apărură, cu un aer dealtfel foarte plictisit, un Struţ şi o Cămilă, care după toate semnele veniseră să anunţe ceva şi care şi anunţară peste o clipă, la fel de plictisiţi şi căs- cînd

amîndoi :

— Vine doamna Struţocămilă...

— A şi venit ?... întrebă Maimuţa-Pisică.

Struţul şi Cămila confirmară din cap.

— A şih... venhit..., mai căscară ei, a şih... venhit... doamna Struhuţoh... cămhi...lă...

După care se retraseră amîndoi tăcuţi, căscînd în continuare, pe întrecute. Voiau parcă să arate că pentru ei, cel puţin, momentul venirii doamnei Struţocămile nu putea avea cine ştie ce importanţă, şi poate că nici măcar existenţa în lume a acestei doamne... S-au mai văzut şi struţi, s-au mai văzut şi cămile... Şi uite că venea acum şi doamna Struţocămilă — dar ce putea fi la urma urmei atît de grozav ?

„Prea exagerează şi ăştia cu plictiseala lor, îşi spuse Bufniţa în gîndul ei, oarecum revoltată. Tot cască şi cască întruna... Tare nu-mi plac mie fiinţele acestea veşnic plictisite... Eu una mor de curiozitate s-o văd mai repede pe doamna Struţocămilă ! Abia aştept să văd şi eu cum e îmbrăcată, şi aşa, în general, cum arată şi cum se poartă şi cum...“

Dar nu avu timp să-şi mai încheie fraza, fiindcă în clipa următoare uşa se şi deschise şi doamna Struţocămilă intră.

Purta o pălărie mare, neagră, din pene de struţ şi părea să fie în totul — şi asta, în ciuda aspectului său, altfel destul de disgraţios — o doamnă elegantă şi foarte distinsă.

„Se întîmplă şi aşa, îşi spuse Bufniţa. Vezi

uneori cîte o persoană atît de disgraţioasă la vedere, încît nici n-ai zice că în realitate e o doamnă foarte distinsă.

Struţocămilă se prăbuşi numaidecât într-un fotoliu, cu un aer dezolat. Rămase o vreme aşa, tăcută, cu ochii aţintiţi in gol, apoi îşi scoase pălăria din pene de struţ şi o asvîrli şi pe ea cît colo...

— Vă scoateţi şi cocoaşa de cămilă ? întrebă amabilă Maimuţa-Pisică.

— Oh, nu, draga mea, răspunse cu acelaşi aer dezolat Struţocămilă, din păcate acest lucru e imposibil !

Rămase multă vreme iarăşi tăcută şi cu privirile pierdute în gol, apoi, cînd nimeni nu părea să se mai aştepte la aşa ceva, începu deodată să vorbească, foarte meditativă :

— De înmulţit, spuse ea, mă înmulţesc prin ouă... Şi cu toate acestea, am o cocoaşă de cămilă, şi bot de cămilă, şi copite de cămilă... Sînt fără îndoială o fiinţă stranie... Dar ce spun eu ? Sînt o fiinţă ridicolă... Sânt cea mai penibilă fiinţă de pe lume !

Aici Struţocămila izbucni literalmente în lacrimi, părînd să nu-i mai pese de nimeni şi de nimic.

— Dobitoc cu patru picioare nu sînt, reluă ea, de astă dată plîngînd în hohote, pasăre zburătoare nu sînt, cămilă nu sînt, struţ nu sînt, de aer nu sînt, de apă nu sînt !

— Nefericita ! îi şopti Bufniţei Maimuţa-Pisică.

Pare leşinată de foame... Nu mănîncă zile întregi nimic altceva decît pilitură de fier...

— Da... îi răspunse ca un ecou Struţocămila vorbind ca în transă. Eu zile întregi nu mă hrănesc cu nimic altceva decît cu pilitură de fier... Dar asta o ştie toată lumea, mai adăugă ea. Asta o ştie azi o lume întreagă...

Maimuţa-Pisică trimise repede după un pahar cu apă, iar Bufniţa scotoci în poşetă după un calmant, cînd Struţocămila păru deodată să-şi fi revenit, ca printr-o minune, cu totul în fire :

— Trebuie să pice dintr-o clipă în alta şi Hameleonul, spuse ea, vorbind deodată pe tonul cel mai firesc. Spunea că o să treacă şi el pe-aicea...

— Hameleonul ? ! ! ! se îngrozi Maimuţa-Pisică.

Era cît pe-aci să adauge : „Asta mai lipsea...[4]*, dar se stăpînise din fericire la vreme.

„Şi doar i-am spuse Şoarecelui, gîndi ea înciudată, doar de atîtea ori i-am atras atenţia !...“

Ii atrăsese într-adevăr Şoarecelui atenţia, şi nu o dată, să se oprească măcar la *Hameleon*, atunci cînd lua în mînă *Istoria Ieroglifică* şi să se stăpî- nească de a mai înainta în lectură, de îndată ce ajungea la portretul acestuia. „Cunoaştem cu toţii, îi amintise Maimuţa-Pisică, şi cunoaşteţi şi dumneavoastră, domnule Şoarece, foarte bine, consecinţele imediate ale lecturii dumneavoastră atente... Cu Struţocămila ne-am mai obişnuit, ce să facem ? Dar Hameleonul ? ! Gîndiţi-vă, domnule Şoarece..."

— Dar Hameleonul e o persoană foarte bine, spuse pe un ton paşnic Struţocămila, vorbind foarte liniştită de la locul ei. Nu înţeleg ce vă supără la el... Vă deranjează cumva amănuntul că nu are deloc păr şi nici piele şi că trupul îi este acoperit în întregime cu solzi mărunţei şi ascuţiţi în vîrf ?... Pe mine, una, nu mă deranjează — încheie ea pe acelaşi ton potolit.

— Brrrr... făcu încet de tot Bufniţa, străduindu-se din toate puterile să nu se observe.

— Hm... hm... spuse la rîndul ei Maimuţa-Pisică, mai curajoasă. Părea să fie nu atît speriată, cît mai degrabă supărată şi indignată.

— ...sau vă deranjează cumva, continuă pe acelaşi ton liniştit şi potolit Struţocămila, că în jurul pupilei, adică în locul unde ar trebui să se afle în mod normal albul ochiului, Hameleonul are iarăşi solzişori, aşa cum are şi pe tot restul trupului, numai că, bineînţeles, mult mai mărunţei ?... Sau că ochii îi are în formă de moviliţe, ieşiţi în afară, iar atunci cînd priveşte într-o parte ori în alta, nu întoarce capul, ci îşi roteşte în toate părţile doar melcii ochilor ?

— Au, au !... mai spuse stins Bufniţa, pe care o ştim cît era de nevricoasă.

— ...sau că are spinarea de la cap pînă la coadă grebănoasă ca a porcului şi gîrbovă ? continuă imperturbabilă Struţocămila. Sau că are gura mult spintecată şi ajungîndu-i pînă la umeri — întrucît, după cum se ştie. nu are nici

gît ?... Găsesc că ar fi absurd — conchise ea — să ne scandalizăm pentru atîta lucru !

Bufniţa suspină uşor.

— Mai aveţi ceva de completat ? întrebă Mai- muţa-Pisică, adresîndu-se Struţocămilei.

— A, da ! îşi aminti aceasta. Pe unii, nu ştiu de ce, îi deranjează la Hameleon lungimea neobişnuită a limbii sale... Dar dacă îmi permiteţi, citez chiar din carte : „Limba nu mai scurtă decît coada îi este, încă poate şi mai lungă să-i fie“, cită într-adevăr corect Struţocămila. Dar nu pot înţelege nici în ruptul capului de ce ar fi lucrul acesta supărător ! Şi ce dacă are limba de aceeaşi lungime cu coada, ori poate şi mai lungă ? Nu putem avea toţi aceeaşi lungime de limbă !

Aici Struţocămila îşi luă un aer de-a dreptul jignit.

— E vorba de limba mea ?... se auzi chiar atunci un glas foarte vesel. (Şi se văzu într-adevăr ceva foarte colorat intrînd pe uşă.) Cine vorbeşte atît de frumos despre limba mea ?

— E Hameleonul ! Dragul de el ! I-am recunoscut de departe vocea ! se bucură îndată Struţocămila.

— Cine vorbeşte aşa frumos despre limba mea ?... Despre limba mea, pe care o pot scurta ori lungi după voie — mai completă Hameleonul, pe un ton
amabil şi plin de voie bună — şi pe care natura mi-a înzestrat-o în vîrf cu un fel de fire,

prevăzute cu un fel de clei ori vîsc ?...

Părea nemaipomenit de bine dispus, de drăguţ şi de binevoitor la adresa tuturor celor de faţă.

— Aduceţi-mi o oglindă ! ceru de îndată Hameleonul. Nu că m-ar interesa să văd cum arăt, — ştiu cît sînt de drăguţ, de gingaş şi de plăcut la vedere ! — dar aş fi curios să constat în ce dispoziţie sufletească mă aflu astăzi... Şi asta — adăugă el — o pot vedea numai şi numai după culoare !

Hameleonul aruncă asupra sa o privire mulţumită în oglindă. Văzîndu-se, izbucni pe loc în aplauze şi sări de bucurie de mai multe ori drept în sus, ca mingea :

— Sînt portocaliu, sînt portocaliu ! strigă el vesel. înseamnă că sînt cît se poate de bine dispus ! înseamnă că mă aflu într-o dispoziţie excelentă !

— Ce vrea să spună ?... se interesă Bufniţa, destul de mirată.

— Aşa scrie în carte, explică Struţocămila. Aşa scrie despre Hameleon în carte... Daţi-mi voie să citez din memorie...

Şi Struţocămila cită într-adevăr pasajul respectiv corect şi fără să se fi uitat deloc pe carte :

— „Deci, cînd să mînie să face verde, cînd să întristă să face negru, iară cînd să veseleşte roşiu cu galbăn amestecat să face“.

— Sînt portocaliu, sînt portocaliu ! Bravo mie, bravo mie ! striga în timpul acesta nemaipomenit

de încîntat Hameleonul.

Intre timp Struţocămila îşi reluase pe neaşteptate aerul ei obişnuit de tristeţe şi de adâncă dezolare. Zăcea prăbuşită în fotoliul ei şi ofta întruna :

— Numai eu sînt tristă, numai eu sînt urîtă... Uite şi Hameleonul cît e de drăguţ şi de vesel... Toată lumea se uită la el şi-l admiră... Numai la mine nu se uită nimeni...

— Dar vă asigur, îi şopti Maimuţa-Pisică, încercând din toate puterile s-o liniştească, dar vă asigur, doamnă Struţocămilă, că sînteţi oricum de sute de ori mai drăguţă şi mai plăcută la vedere decît Hameleonul ! Asta, oricum, asta o pot susţine ori- cînd...

— Numai eu sînt urîtă... continua Struţocămila să susţină întruna, numai de mine fug toţi, numai pe mine nu mă admiră nimeni... „Pasăre dobitocită" şi „vită păsărită" — cită ea din carte — asta sînt eu, asta sînt eu... Pasăre dobitocită şi vită păsărită, asta sînt şi nimic mai mult!...

— Of, of, of ! se luă cu labele de cap Maimuţa-Pisică.

— Mare pisăloagă, intr-adevăr... trebui să recunoască şi Bufniţa.

— Da !... E cea mai mare pisăloagă pe care o cunosc, spuse aproape cu respect Maimuţa-Pisică. Şi cîţi nu sînt...

— Ei, vorba vine... se amestecă în discuţie Struţocămila însăşi, care prindea numaidecît de veste, prin cine ştie ce simţ al ei, misterios, ori

de cîte ori se vorbea despre dînsa, la orice distanţă şi oricît s-ar fi vorbit de încet. (Fiindcă, se înţelege, Bufniţa şi
Maimuţa-Pisică vorbiseră ele între ele, cu glas foarte scăzut, aproape în şoaptă şi la destul de mare distanţă de Struţocămilă — şi numai după ce aceasta închisese ochii şi căzuse, tot lamentîndu-se, aşa, într-un fel de semi-leşin.) Vorba vine că aş fi cea mai mare pisăloagă... spuse Struţocămilă vorbind cu ochii închişi şi din adîncul leşinului ei. Eu în carte sînt altfel, eu în carte nu apar ca o doamnă pisăloagă... Dar vezi că nu întotdeauna sîntem aşa cum sîntem... mai filosofă din leşinul ei Struţo- cămila. Uneori sîntem aşa cum ne văd ceilalţi, mai bine zis, cum vor să ne vadă... Vreau să spun, cum ne oglindim în ochii lor...

— Are dreptate, săraca... spuse Maimuţa-Pisică. Te pomeneşti că aşa o fi văzut-o Şoarecele în timpul lecturii, şi de aceea... Şoarecele are o imaginaţie mult prea vie... Şi doar i-am spus de atîtea ori : vedeţi ce faceţi, domnule Şoarece ! Doar i-am atras atenţia de atîtea ori !...

Intre timp Struţocămilă se trezise din leşin şi părea să nu mai ştie nimic din tot ce se vorbise înainte şi nici măcar din ce spusese ori filosofase ea însăşi.

— Mi s-a făcut somn... spuse ea deodată. Şi parcă mi-e şi foame, şi parcă mi-e şi sete... Să mergem, dragul meu ! se adresă ea

Hameleonului, care stătea şi aştepta, dealtfel gata îmbrăcat, la uşă. Dar ce-i cu dumneata ? Eşti cam negru la faţă...

— înseamnă că sînt trist, spuse Hameleonul. înseamnă că sînt foarte, foarte trist.....şi nu uitaţi — îi mai rugă, în uşă, Maimuţa- Pisică — salutaţi din partea mea pe Liliac, pe Bît- lan şi pe Ciacal !

— In primul rînd pe Ciacal ! ţinu să sublinieze numaidecît Struţocămila. Ciacalul e o fiinţă cu totul deosebită... Eu una ţin enorm de mult la Ciacal ! Uneori, mă gîndesc cu emoţie la faptul că există, că undeva, pe lume, trăieşte şi respiră Ciacalul...

Struţocămila şi Hameleonul ieşiră în sfîrşit pe uşă, promiţînd încă o dată că vor saluta negreşit pe Liliac, pe Bîtlan şi mai ales pe Ciacal.

Dar Bufniţa şi Maimuţa-Pisică nici nu mai apucară, după plecarea lor, să mai schimbe între ele, cum ar fi simţit nevoia desigur, vreo impresie, fiindcă evenimentele se precipitară deodată vertiginos şi în minutele următoare se petrecură atîtea lucruri noi şi neaşteptate — încît nu mai era timp chiar de nimic, şi cu atît mai puţin, de ordonat impresii.

CAPITOLUL XX

Nici nu ieşiseră bine Hameleonul şi Struţocămila cînd se auzi deodată, dinspre camera de lucru a Şoarecelui, zgomot de voci însufleţite, rîsete şi exclamaţii de bucurie şi în clipa următoare uşa se deschise cu un gest brusc

şi apăru însuşi Şoarecele, extrem de bine dispus, însoţit de colaboratorii săi apropiaţi, Cotoiul şi Cîinele de Bibliotecă — toţi trei foarte veseli şi vorbind în acelaşi timp.

— Plecăm chiar astăzi cu toţii la Căpcăunul Papanaş ! anunţă într-adevăr Şoarecele de cum intră pe uşă, cu un aer voios şi plin de însufleţire. Papanaş ne aşteaptă negreşit şi i-am promis că venim — aşa că bine ar fi să nu mai întîrziem nici o clipă ! E un lucru foarte serios la mijloc şi Papanaş e extrem de nerăbdător... Dar o să vă explic desigur totul pe drum, în amănunt, adăugă repede Şoarecele, acum nu e vreme, am întîrziat şi aşa foarte mult! Te rog, domnişoară Maimuţa-Pisică
— se adresă el acesteia — să iei personal de îndată toate măsurile cuvenite... Ţi-aş rămîne foarte îndatorat, adăugă Şoarecele, dacă te-ai ocupa tot dumneata şi de bagaje şi de tot ce mai trebuie... Ştii cît de nepriceput sînt în astfel de lucruri...

— Dar e o adevărată nebunie, domnule Şoarece ! izbucni domnişoara Maimuţă-Pisică. Să plecaţi aşa, să lăsaţi totul baltă ?... Dar studiul dumneavoastră despre Căpcăuni, a cărui documentaţie, ştiţi bine, însumează mii şi mii de note ? Şi pe care ar însemna, astfel, să-l abandonaţi în mod fatal — ori în cel mai bun caz să-l întrerupeţi, şi încă cine ştie pentru cîtă vreme ?... Dar micile dumneavoastră obligaţii curente, de tot felul, şi care fie vorba între noi,

nu sînt deloc puţine ?... Dar articolul pentru Revista Cangurilor, pe care încă nu l-aţi scris ? Dar interviul pe care încă nu l-aţi dat — promis şi el de atîta vreme ? Dar corespondenţa care aşteaptă de atîta timp nerezolvată, şi care zace în teancuri pe masa dumneavoastră de lucru ? Şi încă toate acestea ar fi mărunţişuri... Dar mă mir, domnule Şoarece, adăugă Maimuţa-Pisică. de astă dată, pe un ton nu numai plin de severitate, dar, într-un fel, de-a dreptul scandalizată, mă mir, domnule Şoarece, cum de nu vă gîndiţi la atît de importantul dumneavoastră studiu (cum s-ar zice, mai preciză ea. *Estetica* dumneavoastră), intitulat *Poetica pisicească* sau *Introducere în Teoria Torsului ? Estetică* pe care nu numai noi, cei din jurul dumneavoastră, dar aş putea spune pisicile de pretutindeni o aşteaptă cu nerăbdare şi cu cel mai mare interes, de atîta vreme... Şi la care ar însemna, plecînd, să intrempeţi lucrul, ori dacă nu, ştiţi bine, să căraţi după dumneavoastră sute şi mii de volume, o întreagă bibliotecă de literatură pisicească de specialitate !...

(Aici, în privinţa numărului existent de volume de literatură pisicească de specialitate, desigur că Maimuţa-Pisică exagera într-o oarecare măsură — deşi, trebuie s-o spunem, nu foarte mult.)

— *Estetica* dumneavoastră, îşi aminti să mai adauge repede Maimuţa-Pisică, după care vor învăţa generaţii şi generaţii în şir de elevi şi de studenţi — pisici, ca şi alte feline — şi al cărei

studiu, introdus şi în manualele şcolare, va deveni de aci înainte obligatoriu pentru aproape oricine !...

La aceste din urmă cuvinte, discipolii Şoarecelui, Cotoiul şi Cîinele de Bibliotecă, rămaseră şi ei o clipă tăcuţi, aprobînd într-un fel, prin chiar tăcerea lor îngîndurată, poziţia severă şi vrednică de luat în seamă prin seriozitatea şi gravitatea sa, a domnişoarei Maimuţe-Pisică. Cit despre Bufniţă, care, aşa cum ştim, se afla şi ea de faţă şi asistase şi ea la întreaga scenă, trebuie să spunem că era atît de impresionată de importantele lucrări ale Şoarecelui (ale căror titluri le auzea dealtfel pentru întîia oară) şi atît de emoţionată de tot ce auzea şi vedea, încît aproape că nici nu mai îndrăznea să răsufle.

Hotărîrea Şoarecelui era însă luată şi nimic şi nimeni nu părea s-o mai poată clinti. Se vedea cît de colo că Şoarecele era mai mult decît entuziasmat de ea şi că se simţea, în plus, senin, vesel şi lipsit de orice umbră de îngrijorare.

— Ce de copilării, dragă domnişoară Maimuţă-Pisică, spuse el încercînd s-o liniştească pe aceasta, cu un accent plin de bunătate şi fără să ia deloc în seamă tonul de importanţă şi gravitate, pe care secretara îl folosise vorbindu-i de propriile sale lucrări. Ştii bine că nu obişnuiesc, scumpă domnişoară Maimuţă-Pisică, să umblu după mine cu note şi fişe... Asta nu înseamnă că nu-mi voi continua, oricum şi în orice condiţii, lucrul la studiul meu despre

Căpcăuni ! Interviul poate să mai aştepte, nu e nici o grabă, iar cit priveşte *Poetica pisicească şi teoria torsului,* sau, cum îi spuneai, *Estetica* mea, tare mi-e teamă, dragi prieteni, spuse Şoarecele, că voi lucra şi voi tot lucra la ea o viaţă întreagă... Şi că o singură viaţă, din păcate, nici nu-mi va ajunge ! E un subiect la care să tot meditezi, să meditezi ani în şir, zi şi noapte, întruna... Şi despre care îmi şi spun dealtfel, din ce în ce mai des, că depăşeşte într-un fel cu mult puterile mele şi că ar fi poate bine...

— Puterile dumneavoastră ?... Să le depăşească ?... Dar cum puteţi vorbi astfel, domnule Şoarece ? se scandalizâ iarăşi domnişoara Maimuţă-Pisică. Uneori parcă sînteţi copil, zău aşa ! Să staţi să vă jucaţi o dimineaţă întreagă, compunînd sonete ! Cînd persoane importante, cum ar fi de exemplu Căpcăunul Hîrşti-Hîrşti, vă caută disperate şi zbîmîie întruna la telefon !... Şi acum, poftim, altă idee : să plecăm îndată la Căpcăunul Papanaş şi să lăsăm...

Dar Şoarecele era acum atît de puţin atent (obsedat cum se afla de ideea plecării) la observaţiile de tot felul pe care i le adresa domnişoara Maimuţă- Pisică, incit părea aproape nici să nu le mai audă, necum să le ia în serios ori să ţină într-un fel sau altul seamă de ele. Era acum atît de puţin atent la cuvintele sale. încît el, de obicei atît de politicos, de drăguţ şi de prevenitor cu oricare dintre colaboratorii săi,

nici nu o lăsă pe domnişoara Maimuţă- Pisică să-şi mai încheie fraza începută.

— ...şi să nu-mi uit cumva acasă ochelarii, continuă Şoarecele, ca şi cînd nu s-ar mai fi gîndit acum la nimic altceva decît la pregătirile de plecare. Asta ar fi destul de neplăcut... Şi să luăm cu noi cît mai puţin bagaj, ştii doar cît îmi sînt de urîte bagajele, dragă domnişoară Maimuţă-Pisică... In ce mă priveşte, mă mulţumesc cu o pijama şi cu o cămaşă curată, în carouri... Restul sînt fleacuri... Şi s-o găsim urgent, urgent, pe doamna Bufniţă-Papa- gal, te îngrijeşti personal de asta, domnişoară Mai- muţă-Pisică !

— Pe doamna Bufniţă-Papagal ! izbucni, de data aceasta indignată de-a binelea, Maimuţa-Pisică. Dar cine o poate găsi vreodată pe doamna Bufniţă-Papagal ? Cine ar putea şti vreodată pe unde umblă ?... Iar cît priveşte ochelarii, cred şi eu ! mai bodogăni Maimuţa-Pisică. Ştiţi doar şi dumneavoastră, domnule Şoarece, îi aminti ea necruţătoare acestuia, cîte s-au întîmplat numai ultima dată, cînd v-aţi uitat iarăşi ochelarii acasă... (Ca în atîtea alte rîn- duri dealtfel, preciză ea în paranteză, cînd nu m-am ocupat tot eu personal şi de amănuntul acesta...)

Şi cînd l-aţi confundat întîi pe domnul Cîine cu domnul Cotoi, apoi pe domnul Cotoi cu Muma Pădurii, sau cu doamna Struţocămilă, nu mai ţin nici eu bine minte cu cine, iar pe mine, cu doamna Bufniţă-Papagal !

— ...Iar dumneata, continuă cu acelaşi calm şi aceeaşi seninătate şi bună dispoziţie Şoarecele (care îşi vedea înainte de pregătirile sale de plecare şi de preocupările legate de aceasta), iar dumneata, continuă el, adresîndu-i-se de data aceasta tînărului său colaborator, Cotoiul de Bibliotecă, vei putea să-ţi urmezi în linişte şi netulburat de nimeni lucrul la *Antologia* dumitale, muncă a cărei importanţă o preţuim desigur cu toţii, încît ar fi păcat şi aproape neîngăduit s-o întrerupi...

(Era vorba de o mare *Antologie a Pisicii*, operă monumentală, la care Cotoiul de Bibliotecă lucra în ultima vreme zi şi noapte, cu un devotament şi o sîrguinţă pline de modestie — fireşte, sub directa supraveghere a Şoarecelui, care nu-1 lipsea niciodată de generosul său ajutor — şi la care Cotoiul mai avea desigur încă mult de lucru, şi de aci înainte. Intre noi fie vorba, considera şi el, ca şi Şoarecele în privinţa *Esteticii* sale, că va lucra la *Antologia* sa pisicească o viaţă întreagă.)

— Dealtfel, continuă Şoarecele, i-am şi vorbit în ultima scrisoare lui Papanaş de *Antologia* dumitale... Papanaş se va arăta cu siguranţă extrem de interesat de ea şi se va strădui de îndată să-ţi asigure cele mai bune condiţii de lucru... Iţi va pune la dispoziţie o cameră liniştită şi răcoroasă, într-o aripă cit mai retrasă a Castelului său, precum şi propria sa Bibliotecă, unde vei putea de asemenea lucra oricînd vei dori, te vei putea concentra, vei putea toarce, studia şi scrie în linişte,

nestingherit de nimeni... Cît priveşte manuscrisul Motanului...

(Era vorba de însuşi manuscrisul Motanului Murr. descoperit nu demult, mai bine zis de o filă din manuscrisul numit, filă pe care Cotoiul de Bibliotecă o studia de cîtva timp cu o extremă pietate şi al cărei facsimil ţinea să-l reproducă negreşit în *Antologia* sa.)

— ...Cît priveşte manuscrisul Motanului şi problema autenticităţii sale, continuă Şoarecele, vom avea desigur acolo răgazul necesar de a ne ocupa şi de el, în toată liniştea.

— In ce mă priveşte, vă asigur că nu am nici cea mai mică îndoială, domnule Şoarece, sări îndată Cotoiul de Bibliotecă, plin de însufleţire. Am făcut toate comparaţiile posibile, am studiat manuscrisul din toate unghiurile de vedere... Şi apoi, mă întemeiez pe caracterizarea, pe cît de admirabilă pe atît de exactă, mai adăugă Cotoiul, pe care o face într-un loc Murr însuşi, scrisului său. E vorba în primul rînd de strălucitele pagini în care povesteşte cum a învăţat să scrie, întîmpinînd la început mari dificultăţi, mai ales cînd muia pana în cerneală. „Nu reuşeam deloc — povesteşte Murr — să-mi feresc în timpul acestei operaţii lăbuţa, care nimerea mereu în călimară, ceea ce a avut ca rezultat inevitabil că primele litere, trase mai mult cu laba
decît cu pana, ieşeau cam groase şi lăbărţate.[4']
Se pare de aceea că în perioada începuturilor sale, cel puţin, Murr obişnuia să cam mînjească

din această pricină întreg manuscrisul, întrucît nu ştia nici el pe vremea aceea, prea bine, ce-ar trebui să facă şi cum să procedeze... Manuscrisul nostru, continuă Cotoiul de Bibliotecă, pare să aparţină însă mai degrabă unei perioade ulterioare, cînd stilul îi devenise şi el mai curgător, cîştigînd în acelaşi timp şi în eleganţă. Dar cine nu cunoaşte, se pregăti iarăşi să citeze Cotoiul, aceste memorabile cuvinte ale sale ?... „Pe măsură — ne relatează Murr — ce învăţam să ţin mai bine pana şi lăbuţa nu mai mi-era mînjită de cerneală, stilul îmi devenea şi el, fireşte, mai atrăgător, mai elegant şi mai clar.[44]

— Ei, cine nu cunoaşte aceste memorabile cuvinte ale lui Murr ? se amestecă în vorbă şi Mai- muţa-Pisică. Eu, cartea unchiului Hoffman o ştiu pe dinafară, şi nu numai partea scrisă de Motan, eu ştiu şi biografia capelmaistrului Johannes Kreis- ler, se lăudă ea.

— Apoi e vorba, continuă Cotoiul de Bibliotecă să explice, de foile acelea cam ferfeniţite din cartea găsită de Murr pe masa de lucru a stăpînului său, şi de interpolările făcute de Motan în textul aceleiaşi cărţi... Fiindcă, după cum ne informează Editorul, „aşternîndu-şi părerile pe hîrtie, motanul Murr făcuse ferfeniţă, fără să-i pese, o carte pe care o găsise la stăpînul său şi ale cărei file le folosise, cu toată candoarea, în parte ca sugativă, în parte punîndu-le ca sprijin sub

foile proprii[44]. In orice
caz, continuă Cotoiul de Bibliotecă, e sigur că manuscrisul nostru nu aparţine nici romanului filosofic al lui Murr, intitulat *Gîndire şi intuiţie sau Motanul şi Clinele*, nici studiului său *Cursele de şoareci şi influenţa lor asupra concepţiilor şi activităţii pisicimii* şi nici tragediei sale de mare inspiraţie, *Kawdallor*, *regele şobolaiiilor*.

— Apropo de *Antologia* dumneavoastră, domnule Cotoi, îşi aminti deodată Maimuţa-Pisică. Şi apropo de pisici, aşa, în general, mai adăugă ea, am uitat să vă spun că a telefonat chiar adineauri Pisica de Cheshire.

— Pisica de Cheshire ? tresări Cotoiul de Bibliotecă, nu numai foarte interesat dar şi cuprins, la auzul unui nume atît de important, de o emoţie plină de timiditate. Pisica de Cheshire ? A telefonat chiar ea ?

— Ce mai zicea Pisica de Cheshire ?... se interesă însuşi Şoarecele, cu o căldură şi o simpatie pline de deferenţă.

— Nu ştiu ce voia, spuse Maimuţa-Pisică, vorbea cam aiurea... M-a făcut de nebună ! Spunea întruna : .,Şi eu sînt nebună, şi tu eşti nebună.

Şoarecele, Cotoiul şi chiar şi Cîinele izbucniră în rîs.

— Dar sînt celebrele cuvinte din carte ale Pisicii de Cheshire ! spuse Şoarecele, foarte amuzat. După mine, e una din cele mai încîntătoare replici ale Pisicii. Să ne-o închipuim

puţin vorbind din copac şi spunînd : „Aici, toţi sîntem cam nebuni... Şi eu sînt nebună, şi tu eşti nebună.[44]

— Eu am şi trecut-o bineînţeles cu această replică în *Antologia* mea, spuse foarte mîndru Cotoiul.

Aici Bufniţa, a cărei prezenţă aproape că trecuse pînă atunci neobservată — atît era de copleşită de importanţa conversaţiei la care asista acum fără să vrea. ca şi de evenimentele a cărei martoră se nimerise, printr-o întîmplare fericită, considera Bufniţa. să fie — aici Bufniţa îndrăzni şi ea să se amestece pentru prima dată în discuţie, vorbind cu glas scăzut, plin de sfială şi adresîndu-se Cotoiului cu o întrebare timidă şi respectuoasă.

— Aş îndrăzni să-l întreb pe domnul Cotoi de Bibliotecă, spuse Bufniţa, cu un glas atît de firav încît abia putea fi auzită, dacă s-a gîndit cumva să-l treacă în *Antologia* dumnealui (printre atîtea şi atîtea alte figuri de pisici de care ştiu că se ocupă şi cărora le acordă atenţia dumisale, mai preciză foarte respectuoasă Bufniţa, în paranteză), dacă s-a gîndit cumva să-l treacă în *Antologia* dumnealui şi pe vecinul meu de fabulă, cotoiul Chir Pisicovici, din cunoscuta fabulă *Şoarecele şi Pisica* (o fabulă vecină cu *Mierla şi Bufniţa)* a cărui figură o găsesc, personal, destul de reuşită şi al cărui nume, cel puţin, mi se pare de-a dreptul fermecător.

Ideea Bufniţei fu primită cu exclamaţii de apro-

bare. Cotoiul de Bibliotecă şi-o notă de îndată în carneţelul său — cu trei sublinieri şi cu un semn mare, pe margine, — şi toţi cei de faţă începură numaidecît să ţopăie încîntaţi şi să strige, bătînd din palme : Chir Pisicovici ! Chir Pisicovici ! Trăiască motanul Chir Pisicovici ! Pare-se că le plăcea tuturor la nebunie, înainte de toate, numele atît de curios şi de nostim al motanului. Şoarecele, care nu schimbase pînă atunci cu Bufniţa (preocupat cum era, se înţelege, de ideea plecării sale la Papanaş) decît un salut amical şi două-trei propozi- ţiuni politicoase dar strict convenţionale, pe care Le rostise dealtfel grăbit şi fără să le acorde vreo atenţie, Şoarecele, deci, îşi aminti cu acest prilej de Bufniţă şi de împrejurările în care se întîlniseră prima dată. (Ne amintim că se văzuseră într-adevăr, mai de mult, pare-se chiar în casa lui Chir Pisico- vici, cu ocazia unei expediţii întreprinse de Şoarece odată într-un şir de fabule, — una din nenumăratele sale escapade de acest fel.)

— Dar noi ne-am cunoscut chiar în casa lui Chir Pisicovici ! se bucură Şoarecele, şi fiindcă Bufniţa era într-adevăr o persoană dintre cele mai simpatice, de care îşi aducea acum aminte cu multă plăcere, şi fiindcă avea în felul acesta ocazia de a mai pronunţa încă o dată numele atît de nostim şi de încîntător al lui Chir Pisicovici.

— La Chir Pisicovici ? se grăbiră să întrebe îndată într-un glas atît Cîinele cît şi Cotoiul de Bibliotecă, prinzînd şi ei repede ocazia de a mai re-

peta astfel o dată numele lui Pisicovici.
Ce mai face Chir Pisicovici ? se interesă foarte viu Şoarecele. Cum o mai duce cu sănătatea ? Pisicovici, mai adăugă el, adresîndu-se de data aceasta colaboratorilor săi, ca şi cînd le-ar fi fost dator această explicaţie. Pisicovici e dealtfel unul din vechii şi bunii mei amici, la care ţin şi pe care

oricînd... Nici nu se face ca Pisicovici să nu figureze şi el în *Antologie...*

Toţi vorbeau acum despre cotoiul din fabulă, nu- mindu-1 pe scurt *Pisicovici,* de parcă s-ar fi referit la un cunoscut al lor comun, sau, şi mai mult, la un obişnuit al casei, iar un cititor-ursuleţ care venise tocmai atunci cu intenţia să restituie o carte şi se nimerise astfel şi el acolo, asistînd fără să vrea la o parte din convorbire, înţelesese chiar că era vorba de medicul curant al Şoarecelui, *Pisicovici,* părîn- du-i-se ursuleţului un nume destul de potrivit pentru un doctor. Aşa că ursuleţul respectiv făcu îndată stînga-mprejur şi o zbughi repede pe uşă afară, gîndindu-se poate că doctorul Pisicovici ar fi putut apărea şi el acolo, dintr-o clipă în alta, gata să le facă tuturor celor de faţă cîte o injecţie fără întîrziere.

Domnişoara Maimuţă-Pisică începuse tocmai să dea semne de nerăbdare (o cam plictiseau, ce-i drept, discuţiile prea lungi şi prea savante, ca aceea referitoare la tot felul de pisici importante şi celebre, la care asistase acum, după cum o mai plictiseau, ca să spunem tot adevărul, în general orice fel de convorbiri lipsite de un suport mai imediat şi mai practic) domnişoara Maimuţă-Pisică începuse, prin urmare, să dea unele semne de nerăbdare şi se pregătea tocmai să caşte, cînd, deodată...

Deodată, uşa se deschise brusc şi pe uşă intră, în chip spectaculos, — cine credeţi ?...

Ei bine, pe uşă intră însăşi, însăşi...

Însăşi doamna Bufniţă-Paoagal!

PARTEA A TREIA

Doamna Bufniţă-Papagal

CAPITOLUL XXI

— Doamna Bufniţă-Papagal ! exclamară în aceeaşi clipă, într-un glas, toţi cei de faţă, pe cit de surprinşi, pe atît de bucuroşi.

Cine s-ar fi aşteptat, intr-adevăr, s-o vadă apă- rînd aşa, deodată, neanunţată, pe însăşi doamna Bufniţă-Papagal ?

— Ei bine, eu, Bufniţa-Papagal ! răspunse din uşă, triumfătoare şi încîntată, doamna Bufniţă-Papagal. Ei bine, iată-mă în sfîrşit aici ! Da, sint chiar eu. Bufniţa-Papagal !

— Dumneavoastră, doamnă Bufniţă-Papagal ? Dar nici nu-mi vine a-mi crede ochilor !... exclamă Maimuţa-Pisică, izbucnind aproape în plîns şi arun- cîndu-se de îndată în braţele primitoare ale doamnei Bufniţe-Papagal.

— Da, eu, ei*! Da, dragă domnişoară Maimuţă- Pisică, şi iubite Şoarece şi scumpii mei domni Cotoi si Cîine de Bibliotecă, şi în general, mai adăugă Bufniţa-Papagal. dragi prieteni şi admiratori ai mei,

care vă mai aflaţi de faţă ! Da, sînt chiar eu, Buf-

niţa-Papagal !... Nu sînt o simplă nălucire a voastră... Bine că am venit în sfîrşit !... Bine că mă vedeţi în sfîrşit printre voi !...

— Dar cum ?... Dar ce fel ? Dar noi vă...

— Ce importanţă mai au acum toate acestea, din moment ce mă vedeţi în sfîrşit aici ! întrerupse doamna Bufniţă-Papagal, cu un gest de protest energic, avalanşa de exclamaţii bucuroase şi întrebări de tot felul, ce i se adresau acum din toate direcţiile. Ce importanţă mai au toate acestea ?... Ci'nd mă aşteptaţi cu toţii, de atîta vreme !... Cînd mă căutaţi peste tot, cum e şi normal — mai adăugă ea — cu atîta disperare !

— Dar vă căutam într-adevăr dispe... — încercă să mai spună Maimuţa-Pisică.

— Ştiu, ştiu ! o întrerupse energic doamna Buf- niţă-Papagal. Ştiu cu cîtă disperare mă căutaţi cu toţii ! Şi dumneata, iubite Şoarece ! Şi dumneata, domnişoară Maimuţă-Pisică !...

— Dumneavoastră, doamnă Bufniţă-Papagal, aşa, singură ?... încercă iarăşi să se mai mire Maimuţa- Pisică.

Dar doamna Bufniţă-Papagal o întrerupse din nou :

— Nu, fireşte că nu sînt singură... Fireşte că sînt urmată în drumul meu, ca peste tot unde mă duc, dealtfel, şi ca întotdeauna, mai adăugă ea, de un întreg cortegiu de admiratori, care aşteaptă cu toţii afară şi care m-ar aştepta fireşte ori cînd şi oriunde...

— Şi oricît !... mai adăugă Maimuţa-Pisică.

— Şi oricît, fireşte ! Oricît ar fi nevoie !... Dar nici asta, conchise iarăşi Bufniţa-Papagal, nici asta, zău că n-are nici o importanţă !

— Ce mult îmi place că v-aţi îmbrăcat azi toată în albastru ! mai apucă să exclame, încântată, Mai- muţa-Pisică. îmi place şi cînd vă îmbrăcaţi toată în roşu. dar şi cum sînteţi astăzi, îmbrăcată toată numai în albastru I

Aici fireşte că e în sfîrşit locul (şi timpul) să ne oprim cîteva clipe asupra înfăţişării, ţinutei şi aspectului exterior general, al doamnei Bufniţe-Papagal.

Se înţelege de la sine că doamna Bufniţă-Papagal era departe de a fi o persoană ştearsă ca înfăţişare, de un aspect oarecare, şi a cărei prezenţă să poată trece la nevoie neobservată. Nu, departe de aşa ceva ! Doamna Bufniţă-Papagal era, dimpotrivă, o prezenţă dintre cele mai frapante şi în acelaşi timp, mai impunătoare, încît puteai fi sigur nu numai că n-ar fi trecut neobservată în nici o împrejurare dar că. dimpotrivă, ar fi atras numaidecît asupra sa, oriunde ar fi apărut, privirile absolut tuturor celor de faţă.

întreaga înfăţişare a doamnei Bufniţe-Papagal exprima înainte de toate atîta energie şi atîta prestanţă, încît polariza numaidecît atenţia şi capta interesul întregii asistenţe, oriunde s-ar fi aflat, — şi asta, încă din prima clipă, mai bine zis, de cum intra pe uşă.

Ca bufniţă (fiindcă trebuie să spunem că doamna Bufniţă-Papagal se considera şi era, efectiv, în primul rînd bufniţă), ca bufniţă, deci, doamna Bufniţă- Papagal avea fireşte un enorm şi impunător cap de bufniţă şi, cum era şi normal dealtfel, doi nu mai puţini enormi ochi de bufniţă. Aceştia ieşeau în evidenţă mai ales atunci cînd obişnuia să-şi mai scoată de pe nas ochelarii — fiindcă am uitat să vă spun că doamna Bufniţă-Papagal purta şi ochelari. In schimb, ca papagal (fiindcă orice s-ar spune, era într-o măsură, mai mică ori mai mare, şi papagal), doamna Bufniţă-Papagal avea fireşte un enorm nas (ori cioc, cum vreţi să-i spuneţi) de papagal, pe cît de mare, pe atît de coroiat, şi care dădea numaidecît înfăţişării sale, şi aşa impunătoare, ceva în plus — o oarecare extravaganţă şi o notă de originalitate. In plus, îi plăcea, — de astă dată, probabil, iarăşi ca papagal — să se îmbrace cît mai colorat posibil. Se îmbrăca de preferinţă, din cap pînă în picioare, în roşu aprins, în galben ori în verde... In ziua aceea însă, cum am mai auzit, doamna Bufniţă-Papagal era îmbrăcată toată, din cap pînă în picioare, numai în albastru !

— Da, draga mea, se adresă ea domnişoarei Mai- muţe-Pisică, zîmbindu-i extrem de binevoitoare. Ca papagal, m-am gîndit să mă îmbrac azi toată în albastru ! îmi plac uneori papagalii albaştri... Au ceva deosebit, al lor, sînt

parcă mai distinşi... Alteori, însă, îi prefer pe cei roşii — şi atunci, se ştie, mă îmbrac toată în roşu ! Dar azi sînt îmbrăcată toată în albastru... Pălărie albastră, rochie albastră... Poşetă albastră, mănuşi albastre...

— Pantofi albaştri... adăugă cu respect Maimuţa- Pisică.

— Vă place enorma mea pălărie albastră ? mai întrebă foarte încîntată doamna Bufniţă-Papagal.

Toată lumea o felicită bineînţeles pentru superba sa pălărie şi doamna Bufniţă-Papagal se instală în sfîrşit într-un fotoliu comod şi încăpător şi începu pe loc să-şi facă vînt cu un graţios evantai albastru.

— E cineva de faţă, întrebă ea apoi, care încă nu mă cunoaşte ? Vreau să zic, care nu mă cunoaşte personal, se corectă ea îndată, — fiindcă de auzit, e aproape imposibil să nu fi auzit de mine !

Toţi îşi amintiră atunci de doamna Bufniţă (care, de atîta emoţie şi tulburare, aproape că nici nu mai putea deschide gura) şi Şoarecele făcu în grabă prezentările, cerîndu-şi scuze pentru zăpăceala sa :

— Am şi uitat că nu vă cunoaşteţi... Doamna Bufniţă, doamna Bufniţă-Papagal...

— O simplă bufniţă ? exclamă surprinsă doamna Bufniţă-Papagal. Eu sînt o bufniţă-papagal ! Incîn- tată, încîntată, încîntată... spuse apoi de trei ori în şir doamna Bufniţă-Papagal,

adresîndu-i-se Bufniţei cu un zîmbet dintre cele mai amabile. Sînt foarte bucuroasă, adăugă ea, că se află cineva de faţă care nu mă cunoaşte încă, fiindcă îmi face oricînd plăcere să mai pot explica o dată de ce nu sînt eu o bufniţă obişnuită, de ce sînt eu o bufniţă-papagal, şi în sfîrşit, o serie şi o serie întreagă de amănunte referitoare la această personalitate a mea, cu totul deosebită !

Aici, doamna Bufniţă-Papagal ceru mai întîi o ţigară, pe care şi-o aprinse pe îndelete şi din care trase, gînditoare, vreo două-trei fumuri. Apoi, după o scurtă clipă de tăcere, în care păru să se concentreze şi să-şi adune amintirile, începu în sfîrşit să vorbească :

— Pe vremuri, spuse ea, în tinereţe, eram o bufniţă ca toate celelalte. Eram tot timpul *numai bufniţă.* Copilăria mi-am petrecut-o într-o familie de bufniţe... Aveam bineînţeles părinţi-bufniţe, bunici- bufniţe, fraţi-surori, unchi-mătuşi, veri, cumnaţi

— toţi bufniţe. Primele clase le-am urmat la o şcoală elementară de bufniţe, apoi părinţii m-au dat la Liceul de Bufniţe. Am avut o copilărie destul de tristă... Şi cu toate acestea, eram încă de mică o fire veselă ! Eu nu sînt o bufniţă ca toate celelalte, îmi spuneam mereu, eu nu sînt o bufniţă ca toate celelalte... Şi într-o bună zi, m-am hotărît ! Eu nu sînt o bufniţă ca toate celelalte, mi-am spus deodată, eu nu sînt tot

timpul *numai bufniţă !* Eu sînt o bufniţă-papagal !

Doamna Bufniţă-Papagal oftă adînc, apoi, faţa luminîndu-i-se iarăşi, adresă un zîmbet amabil şi plin de bunăvoinţă întregii asistenţe, care o urmărise bineînţeles tot timpul într-o tăcere mai mult decît emoţionată.

— Asta e tot, încheie brusc doamna Bufniţă-Pa- pagal, adresîndu-i-se Bufniţei.

Bufniţa înclină uşor din cap, zîmbind graţios.

— La urma urmei, dragii mei, continuă, meditînd cu glas tare doamna Bufniţă-Papagal, la urma urmei, dragii mei, de ce să fiu eu o bufniţă neplăcută, o bufniţă tristă, retrasă, mohorîtă, o bufniţă înspăimântătoare, o bufniţă sinistră ?... Nu e mult mai bine şi mai plăcut, pentru noi toţi, că sînt, dimpotrivă, o bufniţă veselă, simpatică, drăguţă ? O bufniţă veşnic bine dispusă ? O bufniţă nostimă şi plină de haz ? O bufniţă de-a dreptul reconfortantă ?...

— Şi totuşi, vă consideraţi în primul rînd bufniţă ! sublinie, în interesul discuţiei, Maimuţa-Pisică. Reiese chiar din cuvintele dumneavoastră...

— Mai mult noaptea, răspunse Bufniţa-Papagal. Noaptea, pe întuneric, mă simt uneori bufniţă... In schimb, ziua, pot fi perfect papagal ! Cînd sînt bufniţă, mă numesc Brahmaputra, nu mă deranjează că e nume de fluviu... Iar cînd sînt papagal, Assurbanipal...

— Dar sînteţi cunoscută mai ales ca doamna Buf- niţă-Papagal ! preciză Maimuţa-Pisică.

— Da, răspunse doamna Bufniţă-Papagal, zîmbind mulţumită. Aşa sînt eu cunoscută... Sînt cunoscută mai ales sub numele de Bufniţă-Papagal !

— Singură v-aţi ales numele acesta ? întrebă Bufniţa, respectuoasă.

Da... răspunse la fel de mulţumită doamna Bufniţă-Papagal. Uneori, poate mi-ar fi plăcut şi mie să fiu cîntăreaţă de Operă... Sau împărăteasa Ecaterina a Il-a... Sau Maria-Tereza. Sau împăratul Franz-Iosef, îşi mai aminti ea... Dar cel mai mult şi mai mult îmi place să fiu doamna Bufniţă-Pa- pagal

— !Povestiţi-ne pe unde aţi mai fost, ce aţi mai văzut... Vă rugăm, doamnă Bufniţă-Papagal ! insistă în mod deosebit Maimuţa-Pisică.

— Pe unde am mai fost, ce am mai văzut... repetă cu un aer de mare încîntare doamna Bufniţă- Papagal.

Şi cum se afla acum de faţă o mulţime de lume. numeroşi cititori-ursuleţi şi cititori-iepuraşi, dar şi un număr de alţi cititori şi cititoare, de cele mai felurite categorii posibile, cititoare-antilope şi citi- toare-gazele, cititoare-hermeline şi cititoare-zibeline, cîteva cititoare-animale fabuloase ba chiar şi vreo două cititoare foarte înalte, girafe, — care nici nu încăpuseră pe uşă, aşa că ascultau, respectuoase, de afară — cum se afla acum de faţă o mulţime de lume care, aflînd de sosirea acolo a doamnei Bufniţe-Papagal venise îndată s-o vadă şi s-o asculte, aceasta răspunse în sfîrşit insistenţelor domnişoarei Maimuţe-Pisică, fără să se mai lase rugată, insistenţelor Cîinelui şi Cotoiului de Bibliotecă, insistenţelor tuturor celor de faţă, insistenţelor Şoarecelui de Bibliotecă, el însuşi — şi începu în felul următor :

— Pe unde am mai fost, ce am mai văzut... Ei bine, dragii mei, sosesc chiar acum din Ţara Violet !

CAPITOLUL XXII

Declaraţia doamnei Bufniţe-Papagal stîrni îndată o mare senzaţie în sală. Nimeni nu auzise vorbin- du-se vreodată despre o astfel de ţară... Nimeni nu auzise pînă atunci de Ţara Violet!

— Eu n-am auzit în viaţa mea de Ţara Violet, şopti de unde se afla ea, din uşă, o Girafă şi ştiţi doar cîte enciclopedii mi-a fost dat să consult, tot uitindu-mă zilnic prin rafturile de sus ale Bibliotecii.

— Nici noi n-am auzit de Ţara Violet, şoptiră citeva bufniţe ale Bibliotecii, care şedeau de obicei cocoţate mai mult printre rafturi, şi mai ales printre enciclopedii.

— Dacă nici noi, animale fabuloase, şi n-am auzit în viaţa noastră de Ţara Violet, adăugară sarcastic Harpiile, care se aflau şi ele de faţă. Şi doar am zburat şi noi. prin fel de fel de locuri ...Şi doar l-am citit şi pe Hesiod, din scoarţă în scoarţă...

— Nici eu n-am auzit de Ţara Violet, şopti, ceva mai încet, ca pentru ea, domnişoara Maimuţă-Pisică

— şi asta mai mult aşa, ca să se afle în treabă. (Fiindcă, între noi fie vorba, de multe nu auzise vorbindu-se domnişoara Maimuţă-Pisică.)

— Dar poate că unii dintre dumneavoastră nici n-au auzit pînă astăzi de Ţara Violet, continuă doamna Bufniţă-Papagal, căreia şoaptele şi rumoarea din sală începuseră să-i ajungă între timp la ureche. Ei bine, e una dintre cele mai

stranii ţări din cîte se află pe lume... Fireşte că flora şi fauna sînt în întregime violet ! Caii sînt violet, vacile sînt violet... Iarba e violet, oile sînt violet, caprele sînt violet... Vezi peste tot purcei violet, iepuri violet, raţe violet... Am văzut cîini violet şi pisici violet... Lupi violet, urşi violet, vulpi violete, bineînţeles... Intr-o zi, în pădure, m-am şi întîlnit întîmplător cu un urs violet şi cu un lup violet... Mergeau amîndoi aşa, fără ţintă... Aveau amîndoi un aer foarte abătut. „E cam trist pe la noi, doamnă Bufniţă-Papagal, îmi spuseră ei, intrînd în vorbă cu mine, e cam trist pe la noi, doamnă Bufniţă-Papagal, repetară ei, dînd amîndoi din cap... Fiindcă orice s-ar spune, adăugară ei, dînd iarăşi din cap, violetul e o culoare dezolantă... E o culoare profund dezolantă..." „Dar de ce să vorbiţi chiar aşa, dom-nule Urs, domnule Lup, le-am răspuns îndată, ui-tîndu-mă cînd la unul, cînd la celălalt, — cum să vorbiţi chiar aşa ? Se poate, domnule Urs ? Se poate, domnule Lup ?“ Dar ei continuau să clatine din cap. „Uitaţi-vă puţin în jurul dumneavoastră, doamnă
Bufniţă-Papagal, spuseră ei. Frunzele sînt violet, varza e violet, spanacul e violet... Brazii sînt violet, paltinii violet... Munţii sînt violet... Tot peisajul e violet !“ „Dar se poate, domnule Urs?... Se poate, domnule Lup ?...“ am încercat eu să-i mai încurajez
— dar totul a fost zadarnic.

Locuitorii ţării au cu toţii, de la mic la mare,

părul violet. Unii dintre ei au şi nasul violet. Majoritatea se ocupă, dealtfel, fie cu creşterea şi cultivarea violetelor de Parma, fie cu fabricarea cernelii violete, fie cu exersatul la violă şi violoncel. Am vizitat oraşul Viola di Gamba, unul din principalele oraşe ale ţării, port la Marea Violetă şi considerat în acelaşi timp ca un fel de a doua capitală. Aici, locuitorii exersează cu toţii, zi şi noapte, la violă şi violoncel. Pînă şi cîinii. pînă şi pisicile exersează cu toţii la violă şi violoncel.

„Tot timpul exersăm, doamnă Bufniţă-Papagal, mi-a şi spus un Cîine cu care intrasem într-o zi în vorbă. Tot timpul exersăm la violă şi violoncel ! Nu avem un minut liber...[46]. „Dar la alte instrumente, domnule Cîine, l-am întrebat eu, la alte instrumente nu exersează nimeni ?“ „Exersează, mi-a răspuns scurt Cîinele, puţin îndoit. Există în oraş un Cîine care cîntă din flaut.“ „Dar pisici, domnule Cîine ?... — l-am mai întrebat eu, curioasă — pisici care să cînte la alte instrumente nu se află în oraşul dumneavoastră ?“ „Se află, mi-a răspuns iarăşi Cîinele, după ce îşi acordase în prealabil o clipă de gîndire. Se află în oraşul nostru trei domnişoare Pisici care cîntă din harfă.“ „Dar limbi străine
învăţaţi, domnule Cîine ?“ l-am mai întrebat eu, însă Cîinele păru în primul moment să nu fi înţeles prea bine întrebarea. „Engleza, franceza, domnule C î i n e . . a m precizat eu,

dar Cîinele începu deodată să rîdă. „Există în oraşul nostru, doamnă Bufniţă- Papagal, îmi spuse el, Cîini care vorbesc *numai engleza*, *numai engleza !“* Tocmai atunci se apropia de noi un alt Cîine. „Ei bine, doamnă Bufniţă-Papagal, spuse acesta, adresîndu-mi-se, chiar eu sînt un astfel de Cîine ! Sînt un cîine care vorbeşte *numai engleza ! Numai engleza 1“*

In aceeaşi clipă se îndrepta spre noi, venind din direcţia opusă, un grup format din trei încîntătoare pisici de culoare violet. Aveau toate trei superbe blănuri violet, enorme şi somptuoase cozi, bineînţeles, tot violet, lungi, nesfîrşite mustăţi violet, în sfîrşit, labe de catifea violet şi ghiare violet. „Iar noi. spuseră ele apropiindu-se şi intrînd în convorbire, sîntem trei superbe pisici violet şi vorbim suedeza, numai suedeza !“ Şi repetară gînditoare, dînd din cap, toate trei : „*Numai* suedeza, *numai* suedeza !“

Pe urmă cele trei pisici violet se depărtară tăcute, cu mersul lor uşor dispreţuitor, şi dispărură tăcute, aşa cum apăruseră. Le-am mai zărit o dată în depărtare clătinînd gînditoare din cap, toate trei, ca atunci cînd spuseseră : „Numai suedeza, *numai* suedeza apoi le-am mai auzit într-adevăr o dată, de foarte departe, repetînd : „...suedeza, *numai* sue- deza“, cu aceeaşi intonaţie gînditoare, — după care cele trei superbe pisici violet dispărură definitiv.

„Dar vă asigur, doamnă Bufniţă-Papagal, îl auzeam în acelaşi timp pe Cîine spunîndu-mi (nu Cîinele care vorbea numai engleza, ci primul Cîine, interlocutorul meu), dar vă asigur, doamnă Bufniţă-Papagal, îmi spunea Cîinele, că nu e vorba de un caz rar ! Cunoşteam o capră care vorbeşte finlandeza, numai finlandeza ! Cunosc o găină care vorbeşte portugheza... O bufniţă, ca şi dumneavoastră, care vorbeşte catalana, nu e o bufniţă-papagal, fireşte, e o simplă bufniţă, dar vorbeşte catalana ! Un cîine, ca şi mine, care ştie latina ! Un altul care studiază greaca veche ! Şi atîtea şi atîtea alte cazuri..." „Un altul, care studiază *copta* veche..." se amestecă în vorbă celălalt cîine, Cîinele care vorbea numai engleza, dorind, pesemne, să aducă şi el o completare în discuţie. „Trebuie să fie extrem de interesant să studiezi copta veche", am spus eu atunci, adresîndu-mă politicoasă celuilalt Cîine. „Credeţi ? doamnă Bufniţă-Papagal, m-a întrebat el, destul de surprins. După mine, judec desigur în calitate de Cîine, mai preciză el, e o limbă dintre cele mai triste din cîte există. O limbă în care totul, absolut totul e copt ! Merele sînt coapte, pîinea e coaptă, cartofii sînt copţi şi aşa, la fel, cu toate celelalte ! Nimic nu e crud ! Totul e copt!"

Aici, doamna Bufniţă-Papagal se opri şi aşteptă cîteva clipe în tăcere, ca şi cînd ar fi vrut să vadă dacă nu erau cumva de faţă persoane care ar fi dorit să pună întrebări.

— Aş dori s-o întreb pe doamna Bufniţă-

Papagal, spuse într-adevăr un cititor-ursuleţ mai dezgheţat, aş dori s-o întreb pe doamna Bufniţă-Papagal dacă poate să ne spună pe unde se întinde Ţara Violetă.

— Şi ce alte ciudăţenii a mai întîlnit dumneaei pe acolo, mai adăugă la întrebare un cititor-iepuraş.

Doamna Bufniţă-Papagal îşi notă cu atenţie întrebările puse. pe o imensă foaie de hîrtie, pregătită şi ea din vreme.

— ...pe unde se întinde Ţara Violetă, repetă ea într-un fel de mormăit, în timp ce îşi nota întrebările în ordinea pusă. ...Şi ce alte ciudăţenii am mai întîlnit eu pe acolo, mai mormăi ea în continuare, cu mult respect.

Aici se întîmplă deodată un lucru destul de curios. Dar ca să înţelegem mai exact despre ce era vorba trebuie să precizăm întîi următoarele. Doamna Bufniţă-Papagal (ca dealtfel orice fiinţă într-adevăr vie, după părerea noastră) nu arăta tot timpul şi în orice moment, chiar în acelaşi fel. Uneori semăna mai mult a Papagal, alteori, dimpotrivă, părea în primul rînd Bufniţă — şi trebuie să spunem că între aceste două stări fundamentale ale sale, înfăţişarea doamnei Bufniţe-Papagal mai trecea adeseori printr-o gamă întreagă de nuanţe intermediare, potrivit, desigur, stării sufleteşti deosebite în care se afla chiar atunci, potrivit dispoziţiei şi gîndurilor sale, dintr-un moment sau altul.

Ei bine, aici se întîmplă deodată un lucru foarte curios. Doamna Bufniţă-Papagal, care fusese pînă în acea clipă în special papagal — cel puţin aşa o arătase înfăţişarea sa exterioară — luă în mînă o riglă şi în timp ce spunea cu glas tare : „Ia să vedem noi, pe unde se întinde Ţara Violetă...[44], se preschimbă subit, întîi din papagal în bufniţă, apoi din bufniţă, direct în profesoară de geografie. Şi începu în aceeaşi clipă să şi explice, în timp ce arăta tot ce spunea, foarte energic, cu rigla pe hartă :

— Ţara Violet (sau Ţara Violetă, cum i se mai spune) se mărgineşte la Răsărit, cum ştim cu toţii, cu Ţara Albastră, de care se desparte prin Munţii Mov şi Fluviul Indigo. La sud şi sud-est se mărgineşte cu Ţara Indigo şi cu Marea Violetă, la vest şi nord-vest cu Oceanul Violetic, iar la Nord, cu Ţara Ultravioletă, de care se desparte printr-un hotar convenţional, prin Munţii Mov şi prin Marea Indigo.

Cititorul-ursuleţ şi cititorul-iepuraş mulţumiră respectuos doamnei Bufniţe-Papagal pentru explicaţiile date. Apoi profesoara de geografie se transformă înapoi în Bufniţă, Bufniţa înapoi în Papagal, iar Papagalul se transformă la loc în Bufniţă- Papagal, devenind astfel iarăşi doamna Bufniţă- Papagal.

CAPITOLUL XXIII

— **Am** uitat să vă mai spun, continuă doamna Bufniţă-Papagal, încercînd să răspundă de data aceasta şi la întrebarea „Ce alte ciudăţenii a mai întîlnit dumneaei în Ţara V i o l e t ă . . . c ă basmul cel mai cunoscut pe care l-am întîlnit acolo şi care e într-un fel echivalentul basmului nostru *Scufiţa Roşie,* e basmul intitulat *Scufiţa Violetă.* Mai bine zis, basmul *Scufiţa Roşie* se numeşte la ei *Scufiţa Violetă.*

— Şi încolo, întrebă foarte curios un alt cititor-ursuleţ din sală, încolo totul e neschimbat ? încolo basmul e exact aşa cum îl ştim şi noi ?

— încolo basmul e exact aşa cum îl ştim şi noi, confirmă într-adevăr doamna Bufniţă-Papagal. încolo, totul se întîmplă exact ca şi în basmul nostru *Scufiţa Roşie*, doar că Scufiţa Roşie poartă, în loc de scufiţă roşie, o scufiţă violetă. Şi toţi o cunosc sub numele de Scufiţa Violetă.

— Dar nu cumva basmul devine în felul acesta întrucîtva mai trist ? mai întrebă acelaşi cititor-iepuraş din sală.

— Intr-adevăr, confirmă doamna Bufniţă-Papagal, după ce se gîndi o clipă. Scufiţa Violetă, ca persoană, e parcă întrucîtva mai tristă decît Scufiţa Roşie... Bunica devine şi ea întrucîtva mai tristă, pînă şi Lupul devine şi el întrucîtva mai trist...

— Dar oare Scufiţa Roşie a noastră, mai întrebă un alt cititor-iepuraş, o fi auzit vreodată vorbin- du-se de Scufiţa Violetă ? Dar Bunica din

ScujUci Roşie o fi auzit de Bunica din *Scufiţa Violetă ?* Dar Lupul din *Scufiţa Roşie o* fi auzit vorbindu-se de Lupul din *Scufiţa Violetă ?*

— Toţi au auzit unii de ceilalţi, aici nu încape nici un fel de îndoială, răspunse doamna Bufniţă-Papagal, şi au intrat de fapt de mult în corespondenţă, unii cu ceilalţi. Scufiţa Roşie poartă corespondenţă cu Scufiţa Violetă, Lupul din *Scufiţa Roşie* poartă şi el corespondenţă cu Lupul din *Scufiţa Violetă*... Uneori, vorbesc chiar la telefon ! Cît despre Bunici, pot să vă spun că se cunosc personal şi că s-au vizitat pînă acum de nenumărate ori între ele ! In timp ce mă aflam eu însămi în Ţara Violet, Bunica din *Scufiţa Roşie* se afla şi ea tocmai în vizită acolo, la Bunica din *Scufiţa Violetă.* Fireşte că cele două Bunici se înţeleg admirabil ele între ele şi că se simt amîndouă excelent, petre- cînd tot timpul împreună, mergînd la cinematograf împreună, făcînd excursii împreună, în sfîrşit, stînd de vorbă şi tricotînd amîndouă împreună, să/ptă- mîni în şir, zile şi nopţi la rînd...

Se întîmpla adeseori ca Bunica din *Scufiţa Violetă*, fiind prin însăşi firea ei întrucîtva mai tristă, să cadă brusc într-o stare de melancolie, aproape inexplicabilă pentru orice străin de Ţara Violetă... Se înţelege că Bunica din *Scufiţa Roşie* făcea atunci îndată tot ce îi stătea în putinţă spre a-i reda într-un fel sau altul buna dispoziţie, sestrăduia

s-o mai încurajeze, s-o înveselească în orice chip, încerca numaidecît s-o ducăla teatru, la cinematograf ori la circ. Vă asigur că făcea tot posibilul în această direcţie ! Uneori căuta s-o încurajeze şi pe Scufiţa Violetă însăşi, cînd se întîmpla s-o vadă şi pe ea mai tristă... Uneori îl încuraja pînă şi pe Luip, cînd îl vedea din cale-afară de abătut...

Ce e sigur, încheie doamna Bufniţă-Papagal, e că în raport cu Bunica din *Scufiţa Violetă* (pe care, fie vorba între noi, o găsesc destul de fandosită), Bunica din *Scufiţa Roşie* e incomparabil mai veselă, e o natură la urma urmei fericită, robustă şi echilibrată.

Considerîndu-se de data aceasta pe deplin mulţumită de felul în care răspunsese la întrebarea : „Ce alte ciudăţenii a mai întîlnit dumneaei în Ţara Violetă... ?“, doamna Bufniţă-Papagal bău încîntată un pahar mare de apă şi aşteptă în linişte să i se pună şi alte întrebări, la care să răspundă cu aceeaşi bucurie.

— Am vrea s-o rugăm pe doamna Bufniţă-Papagal, i se ceru într-adevăr, de data aceasta, din partea unui grup întreg de cititori-iepuraşi, am vrea s-o rugăm pe doamna Bufniţă-Papagal să ne răspundă la întrebarea următoare : „Ce ţări mai cunoaşte, ca profesoară de geografie ? Şi în general, ce ţări a mai vizitat ?“

întrebarea aceasta păru să-i producă o deosebită plăcere doamnei Bufniţă-Papagal. Ca dovadă, o şi repetă de vreo două ori cu glas

scăzut, ca pentru sine, încercînd să se concentreze şi să mediteze o clipă asupra ei. Repetă cu glas scăzut pînă şi formula de politeţe pe care i-o adresaseră iepuraşii : „Am vrea s-o rugăm pe doamna Bufniţă-Papagal, repetă ea cu multă plăcere, să ne spună. Ce mai ! Doamna Bufniţă-Papagal era de-a dreptul încîn- tată. Repetă apoi rar şi întrebarea propriu-zisă, oprindu-se cu atenţie asupra fiecărui cuvînt : „Ce ţări mai cunosc eu, ca profesoară de geografie... Şi în general, ce ţări am mai vizitat...“

Doamna Bufniţă-Papagal mai bău un pahar de apă şi se hotărî în sfîrşit să răspundă :

— In primul rînd, dragii mei iepuraşi, începu ea, adresîndu-se pe un ton extrem de amabil, în primul rînd, dragii mei iepuraşi, eu nu sînt numai profesoară de geografie ! Eu sînt şi profesoară de chimie, eu sînt şi profesoară de istorie... Am predat şi muzica, am predat şi desenul...

— Predaţi şi Ştiinţele naturale ? întrebă un iepuraş. Sînteţi şi profesoară de Ştiinţe naturale ?

— Am fost, răspunse ferm Bufniţa-Papagal, am fost şi profesoară de Ştiinţe naturale !

— Şi unde predaţi ? întrebă alt iepuraş.

Bufniţa-Papagal rămase o clipă ,pe ginduri.

— Depinde foarte mult de materia pe care o predam, răspunse ea. Cînd predam despre Urşi, predam la Şcoli de Urşi. Cînd predam despre Lupi, predam la Şcoli de Lupi.

— La şcoli de animale mai mici n-aţi predat ? se interesară cititorii-iepuraşi. De exemplu, la

Şcoli de Iepuraşi sau la Şcoli de Pisici ?...

— Am predat şi predau cu plăcere şi la animale mici, răspunse amabil Bufniţa-Papagal. îmi amintesc că aveam intr-o vreme o mulţime de elevi-can- guri, serii întregi de clase de canguri... Erau toţi foarte capabili la învăţătură... Am avut şi clase de pinguini...

— Erau capabili la învăţătură ? întrebară îndată iepuraşii.

— Foarte capabili ! răspunse Bufniţa-Papagal. Am avut clase de morse şi foarte multe clase de foci ! Şi ele erau foarte bune la învăţătură !

— Toate ? întrebară Iepuraşii.

— Absolut toate ! replică foarte categoric doamna Bufniţă-Papagal.

— Clase de fiare sălbatice aţi avut ? întrebară Iepuraşii. Aţi avut şi eleve-pantere sau elevi-leo parzi ?

— Pot să vă spun, răspunse blînd Bufniţa-Papagal, că am avut multe, foarte multe serii de ele- ve-antilope. îmi amintesc cu plăcere şi acum felul în care erau trecute elevele mele antilope în catalogul clasei... (Şi Bufniţa-Papagal închise o clipă ochii şi încercă, zîmbind, să-şi rememoreze catalo-
gul.) Da, spuse ea şi începu îndată să recite, tot aşa, zîmbind, şi tot cu ochii închişi, numele antilopelor trecute în catalog : „Antilopa
albastră, Antilopa
cu călcîiele negre, Antilopa cu patru coarne...[u]
Acestea, spuse ea foarte repede, întrerupînd

pentru o clipă înşiruirea, erau toate trei eleve eminente ! Antilopa cu călcîiele negre, în special, ca şi antilopa cu patru coarne erau an de an premiantele clasei!

— Antilopa albastră nu era ? întrebară dezamăgiţi Iepuraşii.

— Ba da! răspunse foarte repede Bufniţa, ca şi cînd s-ar fi temut din tot sufletul să nu comită vreo nedreptate. Ba da ! Ba da ! repetă ea de cîteva ori. Cum de nu ? Dar Antilopa albastră era bineînţeles premianta şcolii !

— Aşa, se dumiriră Iepuraşii, va să zică Antilopa albastră era chiar premianta şcolii!

— Se înţelege! spuse Bufniţa-Papagal. Dar să continui să vă recit catalogul clasei : Antilopa ogar, continuă ea zîmbind, Antilopa gnu, Antilopa liră, Antilopa semilună... Acestea, explică ea, erau eleve bunicele... Urma în sfîrşit Antilopa uriaşă cu moţ !

— Era elevă bună ? întrebară Iepuraşii.

Bufniţa-Papagal păru uimită de întrebare :

— Antilopele cu moţ şi Antilopele vaci, răspunse ea pe un ton categoric, erau absolut toate strălucite la învăţătură ! Dar eu am predat şi la clasa de batracieni, îşi aminti ea în continuare, foarte mulţumită, eu am predat şi la clasa de reptile...

— La şerpi ? se speriară Iepuraşii.Da, la şerpi... îşi aminti doamna Bufniţă-Papagal, pe un ton oarecum visător, ca şi aînd ar fi fost vorba de un lucru extrem de frumos şi de plă-cut. Şarpele cu clopoţei şi Şarpele cu ochelari au fost, amîndoi, elevii mei. La fel Şarpele cu cap de cîine, Şarpele cu privirea sfioasă, Şarpele-leopard, Şarpele-tigru... toţi, toţi au fost elevii mei !

— Şi nu vă era frică ? întrebară Iepuraşii.

— Da' de unde ! răspunse doamna Bufniţă-Fa- pagal foarte voioasă. îmi amintesc perfect : în banca întîi şedeau întotdeauna Şarpele cu negi şi Şarpele ou ochii saşii. Ei erau elevii mei cei mai cuminţi...

— Şarpele cu ochelari nu şedea şi el în banca întîi ? Mă gîndesc că dacă purta ochelari, îşi spuse un Iepuraş, nu vedea tocmai bine la tablă...

Ba vedea foarte bine ! îl contrazise doamna Bufniţă-Papagal. Tocmai de asta şi purta ochelari, ca să-şi corecteze în felul acesta vederea.**CAPITOLUL XXIV**

Clnd Şoarecele găsi în sfi'rşit momentul priel- nio şi îi vorbi doamnei Bufniţe-Papagal (la început, e drept, cu oarecare reţinere, căci nu era deloc prea sigur de rezultatul demersurilor sale) despre marele său proiect

de a pleca împreună cu aceasta, şi cît mai repede posibil, la Căpcăunul Papanaş (care, aşa cum am mai avut ocazia să auzim, îl aştepta dealtfel încă foarte de mult şi trebuia să fi ajuns, în acest moment, în culmea nerăbdării), cînd Şoarecele îndrăzni deci să-i vorbească în sfîr- şit doamnei Bufniţe-Papagal despre proiectul său, aceasta se ridică în aceeaşi clipă de la locul ei, între- rupîndu-1 energic încă de la primele sale cuvinte :

— Dar crede-mă, dragul meu Şoarece, scumpe Şoarece, că nu e deloc necesar să-ţi mai continui fraza ! Dar Papanaş e bineînţeles o persoană cu adevărat încîntătoare! Dar este cel mai luminat Căpcăun din cîţi există, ca să nu zicem singurul, iar ca persoană, cum spuneam, îl găsesc într-adevăr
plin de farmec, încît ar fi şi o lipsă de sensibilitate din parte-mi...

— Pot deci spera, doamnă Bufniţă-Papagal, mai adăugă timid Şoarecele, că veţi accepta să plecaţi şi dumneavoastră împreună cu noi ?

— Dar bine dragul meu Şoarece, iubite Şoarece... ! izbucni iarăşi doamna Bufniţă-Papagal, lan- sîndu-se în mii de proteste. Dar ar însemna altminteri, scumpe Şoarece şi dragul meu prieten, să fiu lipsită de orice suflet, în sfîrşit, să dau dovadă de opacitate...

— Eram sigură, doamnă Bufniţă-Papagal, că o să acceptaţi să veniţi cu noi! exclamă extrem de bucuroasă domnişoara Maimuţă-Pisică.

— Dar se putea, domnişoară Maimuţă-Pisică ?... protestă iarăşi doamna Bufniţă-Papagal, care era incontestabil, orice s-ar fi spus despre ea, o ,prietenă devotată şi o persoană cu adevărat inimoasă.

Şoarecele îi mai ceru în sfîrşit doamnei Bufniţe-Papagal îngăduinţa de a pleca în cazul acesta cu toţii fără întîrziere şi dacă se putea, de îndată, urmînd să-i explice mai tîrziu, în drum, motivul graţioasei invitaţii ce le-o făcuse tuturor Papanaş, ca şi al insistenţelor sale, de data aceasta, cu totul deosebite.

— Dar îmi vei explica bineînţeles totul pe drum, scumpe Şoarece, îl întrerupse iarăşi, protestînd, doamna Bufniţă-Papagal. Dar nu mă îndoiesc nici o clipă de temeiul şi seriozitatea motivului dumi- tale, de a răspunde cu atîta grabă invitaţiei lui Papanaş.

— Eram absolut sigură, doamnă Bufniţă-Papagal. că nu ne veţi face dificultăţi nici în această privinţă, adăugă iarăşi Maimuţa-Pisică.

Şoarecele îi promise doamnei Bufniţe-Papagal să-i şi arate scrisoarea prin care Papanaş îşi formula graţioasa invitaţie, scrisoare pe care i-o lăudă atît pentru ideile generoase şi pentru gîndirea luminată de care Căpcăunul dădea dovadă, cît şi pentru frumuseţea în sine şi eleganţa cu totul deosebită a stilului său.

— Papanaş e un adevărat căpcăun-filosof şi în orice caz un spirit de o mare distincţie, conchise

Şoarecele. Şi asta cînd majoritatea Căpcăunilor — trebuie s-o spunem — habar nu au nici de ortografie...

— Căpcăunul Humbaba scrie *într-o* şi *m-am* într-un cuvînt, i-am văzut eu scrisorile ! adeveri şi Maimuţa-Pisică. Iar Căpcăunul Periferilerigerimini obişnuieşte să mănînce literele... E drept că are un nume destul de complicat, dar cînd semnează mă- nîncă uneori silabe întregi din propriul său nume ! Uneori semnează *Periferigeri*, alteori *Periferimini,* iar cînd e grăbit, semnează doar *Perimini,* gîndin- duse că oricum îl cunoaşte toată lumea! Odată l-a mîncat şi pe *mi* şi a semnat doar *Perini*, aşa că mi-am bătut capul o zi întreagă să aflu de la cine era scrisoarea, pînă să-mi dau în sfîrşit seama că era tot semnătura domnului Căpcăun Periferilerigerimini, doar că lipseau din ea cam vreo şaseşapte silabe...

— Dar majoritatea Căpcăunilor sînt nişte semianalfabeţi... spuse şi doamna Bufniţă-Papagal. Nu respectă nici regulile de gramatică cele mai elementare, asta se ştie ! In privinţa aceasta Papanaş e o excepţie absolută !

— Ce să mai spunem de Căpcăunul Hîrşti-Hîrşti, mai adăugă Maimuţa-Pisică. Lasă că e total analfabet, dar nu e în stare să-şi pronunţe nici propriul său nume şi spune *Hrîşti-Hrîşti,* in loc de *Hîrşti-Hîrşti!*

Toţi erau acum pregătiţi. Şoarecele, în

pantaloni de doc şi cămaşă în carouri era bineînţeles de mult gata de plecare, tinerii săi colaboratori, Cotoiul şi Cîinele de Bibliotecă stăteau şi ei frumos aliniaţi, amîndoi pregătiţi de plecare. Doamna Bufniţă, extrem de emoţionată, şedea şi ea cu pălăria pe cap, gata de plecare, doamna Bufniţă-Papagal, nu mai puţin emoţionată cu tot aerul său energic aştepta şi ea, de mult pregătită, momentul plecării. Cînd deodată domnişoara Maimuţă-Pisică, ocupată pînă peste cap, cum era şi firesc, dealtfel, să fie într-o astfel de împrejurare — şi ţinînd seamă atît de calitatea sa de secretară, cît poate, încă mai mult, de propria sa fire, exagerat de febrilă şi mult prea agitată, — cînd deodată, deci, domnişoara Maimuţă-Pisică se bătu cu laba pe frunte (chiar în timp ce împacheta cu mare grijă o parte din notele Şoarecelui la *Poetica pisicească şi teoria torsului*, de care era sigură că acesta va avea, in ciuda declaraţiilor sale, în curînd nevoie) şi exclamă, surprinsă peste măsură, în tim^p ce privea întrebătoare la toţi cei din jur :

— Dar bine, domnule Şoarece, domnule Cotoi, domnule Cîine... Dar bine, doamnă Bufniţă, continuă Maimuţa-Pisică, dar bine, dragă doamnă Bufniţă-Papagal, — spuse ea în sfîrşit — s-a îngrijit cineva de bilete ?...

— Exact, domnule Şoarece ! se treziră atunci şi colaboratorii Şoarecelui, Cotoiul şi Cîinele. Cu ce plecăm ?... Şi cum se ajunge în definitiv la

Căpcăunul Papanaş ?...

Toţi se uitară surprinşi unii la ceilalţi.

— Eu cred că la Papanaş se merge cu trenul, spuse unul.

— Eu cred că la Papanaş se ajunge cu diligenţa, îşi dădu cu părerea altul. Mi se pare, într-un fel, mai potrivit...

— Eu cred că se ajunge cu avionul...

— Ba eu cred că se merge cu racheta, îşi dădu cu părerea, cînd unul, cînd altul.

Singura care tăcea şi nici nu se gîndea să se amestece, deocamdată, în discuţie, era doamna Buf- niţă-Papagal.

— Prostii, spuse aceasta în cele din urmă, după ce îi lăsase întii cîteva clipe bune să vorbească şi să se ciorovăiască astfel între ei. Prostii, prostii şi iar prostii ! Stau şi mă uit la voi şi mă întreb ce v-aţi face fără mine... Noroc de mine, Bufniţa- Papagal!

— Chiar, doamnă Bufniţă-Papagal, spuse îndată şi Maimuţa-Pisică, noroc de dumneavoastră ! Ce ne-am face noi, mai adăugă ea, fără doamna Bufniţă-Papagal ! Vă rugăm, doamnă Bufniţă-Papagal ! Salvaţi-ne şi de data aceasta...

Urmă o clipă de tăcere înfrigurată, în care toate privirile se îndreptară, firește, cu emoţie întrebătoare, spre doamna Bufniţă-Papagal. Aceasta închise ochii şi rămase o vreme destul de lungă aşa, tăcută, ca şi cînd s-ar fi gîndit la ceva şi ar fi vrut să se concentreze mai bine. In sfîrşit,

redeschizînd ochii (şi punîndu-şi în acelaşi timp şi ochelarii, pe care îi scosese pentru o clipă, pare-se tot în scopul de a se concentra şi a gîndi mai bine) spuse cu multă linişte :

— La Căpcăunul Pa<panaş nu se merge nici cu trenul şi nici cu diligenţa !

— Dar cu ce ?... întrebară toţi, nemaiputînd suporta tensiunea aşteptării.

— ...şi nici cu racheta ! continuă imperturbabilă doamna Bufniţă-Papagal. Că doar n-o fi locuind pe altă planetă... Auzi, mai pufni ea, Papanaş — fiinţă extraterestră !

Aici toată lumea se destinse şi toţi izbucniră bineînţeles în rîs.

— Papanaş, fiinţă extraterestră ! Nu, că m-aţi făcut să rîd, doamnă Bufniţă-Papagal, spuse şi Mai- muţa-Pisică.

— Dar cu ce se ajunge la Căpcăunul Papanaş ? întrebară toţi, în culmea curiozităţii.

Urmă iarăşi o clipă de tăcere şi de mare tensiune, destul de lungă.

— E foarte simplu, răspunse în sfîrşit doamna Bufniţă-Papagal. O să luăm avionul superfantastic.

Toţi priviră destul de miraţi unul spre celălalt.

— V-am ruga, dacă binevoiţi, să repetaţi, doamnă Bufniţă-Papagal, spuse cu timiditate cineva dintre cei de faţă. Poate n-am înţeles noi prea bine...

— N-am prea auzit pînă astăzi de avioane

super- fantastice... Ce tip de avion o mai fi şi acesta ?

Pînă şi Şoarecele avea un aer întrucîtva nedumerit. Părea însă, spre deosebire de ceilalţi, mai degrabă amuzat, decît intrigat ori neliniştit.

Doamna Bufniţă-Papagal îi lăsă pe toţi să vorbească. Ii lăsă frumos în pace să spună fiecare ce avea de spus şi să întrebe fiecare ce avea de întrebat şi stătea In acest timp foarte liniştită, aşteptînd tăcută să se încheie discuţiile şi ,privindu-i pe toţi cu un zîmbet îngăduitor.

— Mă uit la voi şi zîmbesc cu îngăduinţă, spuse ea însăşi, în cele din urmă. Stau, vă ascult şi mă minunez... Ce v-aţi fi făcut fără mine ! Sînt obligată acum tot eu, Bufniţa-Papagal, să vă explic ce e avionul superfantastic!

— Vă rugăm, explicaţi-ne, doamnă Bufniţă-Papagal ! interveniră atunci şi cîţiva cititori-iepuraşi, ursuleţi, pinguini, canguri, delfini şi cîteva citi- toare-pisici, maimuţe, hermeline şi zibeline, — care se aflau de asemenea întîmplător *de faţă. Vă rugăm, doamnă Bufniţă-Papagal, vă implorăm aproape !

Doamna Bufniţă-Papagal închise iarăşi ochii, încercînd să se concentreze. Apoi răspunse pe un glas cît se poate de firesc şi vorbind cît se poate de liniştită :

— Avionul superfantastic, acţionat, cum se ştie, prin biocurenţi, mai preciză ea în paranteză, privind spre asistenţă deasupra

ochelarilor, e fireşte ultimul tip de avion pe care îl cunoaştem ! E bineînţeles cel mai modern, e bineînţeles cel mai perfect tip de avion care există şi care ar putea exista vreodată !

— Cu cîte motoare e ? întrebă repede un cititor- ursuleţ, foarte interesat de tehnică.

— Dar cu cîte vrem noi, dragi ursuleţi şi dragi iepuraşi ! răspunse voioasă doamna Bufniţă-Papa- gal. Cu cîte vrem noi, dragi pinguini, iubiţi canguri şi dragi delfini, continuă ea, şi dragi herme- line şi dragi zibeline, şi dragi foci şi dragi morse, încheie ea în sfîrşit, foarte încîntată, deşi nu erau de faţă nici foci şi nici morse. Există avioane superfantastice cu apt, cu douăsprezece şi cu douăzeci şi patru de motoare! Avionul superfantastic are exact atîtea motoare cîte vrem noi să aibă şi e exact aşa cum ni-1 închipuim noi şi cum vrem noi să fie !

— Cu ce viteză merge ? întrebă foarte repede aJt ursuleţ, de asemenea mare iubitor de tehnică.

— Dar bineînţeles cu viteza gîndului! răspunse îndată doamna Bufniţă-Papagal. Avionul superfantastic merge chiar cu viteza gîndului nostru ! Şi ajunge la destinaţie chiar cînd ne-am încheiat noi gîndul !

— Adică aproape fulgerător ? mai întrebă un ci- titor-pinguin.

— Aproape fulgerător, dragi prieteni, confirmă doamna Bufniţă-Papagal, dar depinde de felul nostru de gîndire. Cînd avem uneori o gîndire mai greoaie, avionul se mişcă şi el mult mai greu.

Toţi rămaseră, cum era şi firesc, oarecum pe gîn- duri.

— Şi de unde luăm noi avionul superfantastic, doamnă Bufniţă-Papagal, se interesară cîţiva, printre care doamna Bufniţă, Cîinele şi Cotoiul de Bibliotecă Unde aţi văzut dumneavoastră avionul acesta ?

— Dar îl inventez chiar eu, dragii mei, răspunse la fel de voioasă şi de încîntată doamna Bufniţă- Papagal, îl inventez chiar eu, aici, pe loc ! Il inventez chiar acum, în clipa aceasta !

— Sigur că da ! exclamă bucuroasă Maimuţa-Pi- sică. Il inventează chiar doamna Bufniţă-Papagal.

— Aşa, aşa, sigur că da... se auzi ca un fel de murmur prelungit în rîndurile asistenţei — şi mulţi ursuleţi, mulţi pringuini, mulţi delfini, multe zibe- line se bătură, care cu laba, care cu aripa, uşor pe frunte. Sigur că da, îl inventează chiar doamna Bufniţă-Papagal !

— Daţi-vă la o parte, strigă pe loc un ursuleţ mai energic. Doamna Bufniţă-Papagal nu are loc suficient să inventeze avionul! Să se dea toată lumea cu cîte zece paşi înapoi!

In învălmăşeala care se stîrni, toţi începură,

fără să-şi dea seama şi fără să se gindească prea bine,
să asculte de ordineie drastice ale ursuleţului energic (inclusiv Şoarecele, inclusiv doamna Bufniţă, inclusiv Clinele şi Cotoiul de Bibliotecă), cînd deodată domnişoara Maimuţă-Pisică, persoană înzestrată cu mult mai mult spirit practic decît toţi ceilalţi — care se dovediseră într-adevăr, cel puţin în această împrejurare, un fel de zănateci — cînd deodată domnişoara Maimuţă-Pisică se urcă pe un scaun şi se strădui să arate, mai întîi prin cîteva semne energice, apoi punîndu-şi labele pîlnie la gură, că avea ceva extrem de important de spus :

— Nu aici! Nu aici ! strigă într-adevăr domnişoara Maimuţă-Pisică, de îndată ce se făcu puţină linişte şi îşi dădu seama că putea fi auzită. Să ieşim mai bine cu toţii afară, strigă disperată Maimuţa Pisică. Vă rugăm, doamnă Bufniţă-Papagal, nu inventaţi încă avionul, mai aşteptaţi puţin ! Nu are nici un rost să inventaţi avionul chiar aici, în casă ! Ar însemna să nu-1 mai /putem scoate pe urmă afară, ori să fim obligaţi să dărîmăm in scopul acesta pereţii, ori cine ştie ce alte încurcături s-ar mai putea ivi! Eu zic să ieşim mai bine cu toţii afară, în curte, şi doamna Bufniţă-Papagal să inventeze avionul acolo, afară, în aer liber ! In felul acesta va putea lucra şi dumneaei mult mai bine, va avea mai mult spaţiu, mai multă lumină, şi avionul va avea şi el loc suficient, de unde să poată porni!

Toată lumea recunoscu pe loc şi fu de acord că domnişoara Maimuţă-Pisică vorbise într-adevăr cu mult bun-simţ.

— Chiar aşa, spuseră, vorbind încet între ele, două cititoare-morse ceva mai în vîrstă, ce rost ar fi avut să inventeze doamna Bufniţă-Papagal avionul chiar aici, în casă ? Mă şi mir de ea cum nu şi-a dat singură seama...

Şoarecele o şi felicită pentru cuvintele sale pline de miez pe domnişoara Maimuţă-Pisică şi toţi, în frunte bineînţeles cu Şoarecele, cu doamna Bufniţă, cu domnişoara Maimuţă-Pisică şi cu doamna Buf- niţă-Papagal ieşiră afară, în curtea imensă a clădirii.

— Aşaaaa ! spuse foarte mulţumită domnişoara Maimuţă-Pisică, după ce îi văzu în sfîrşit pe toţi adunaţi afară. Acum doamna Bufniţă-Papagal va avea loc suficient şi va avea toate condiţiile necesare să se concentreze şi să inventeze avionul !

Ca la un ordin nevăzut se făcu dintr-o dată o linişte deplină. Întreaga asistenţă era acum aşezată în cerc, forma un fel de cerc respectuos şi tăcut în jurul doamnei Bufniţe-Papagal care, aşezată chiar în centrul cercului (încit s-ar fi putut duce acum din direcţia sa o infinitate de raze) părea cufundată la rîndul ei într-o tăcere reculeasă. Urmă într-adevăr o lungă clipă de tulburare generală şi de emoţie înfrigurată, însoţite de o linişte absolută. Doamna Bufniţă-Papagal părea acum şi ea, la drept vorbind, destul de emoţionată. Ridică

în sfîrşit privirile spre asistenţă, dînd a înţelege
că avea ceva mai special de spus sau că dorea pur
şi simplu, înainte de a inventa avionul, să
adreseze celor de faţă cîteva cuvinte

— .La urma urmei, dragii mei, începu într-adevăr cu emoţie în glas doamna Bufniţă-Papagal, la urma urmei, dragii mei, am inventat în viaţa mea, pînă acum, atîtea şi atîtea lucruri ! Am inventat atîtea ţări şi atîtea continente... Am inventat istorii, am inventat geografii... Am inventat faune, am inventat flore... (Aici doamna Bufniţă-Papagal suspină uşor.) Am inventat, continuă ea, literaturi întregi ale ţărilor inventate de mine... Aşa că de ce n-aş putea inventa eu acum — încheie ea, însfîrşit,— un simplu avion ? Ce e, în definitiv, atît de greu ?

— Chiar, spuse şi Maimuţa-Pisică. Ce mare lucru e pentru doamna Bufniţă-Papagal să inventeze un simplu avion ? Cînd ştim că a inventat în viaţa dumneaei atîtea şi atîtea lucruri... E vorba de un avion superfantastic, e adevărat, dar în definitiv de un avion şi de nimic mai mult !

— Curaj, doamnă Bufniţă-Papagal, curaj ! spuse atunci din toată inima Şoarecele, simţind că doamna Bufniţă-Papagal va fi avînd poate nevoie, în acea clipă, de un ultim îndemn.

— Daţi-mi voie, spuse în sfîrşit doamna Bufniţă- Papagal, să mă concentrez doar cîteva clipe.

CAPITOLUL XXV

Şi într-adevăr, în momentele următoare se petrecu iarăşi unul dintre acele fenomene stranii pe care ştiinţa, chiar dacă nu le-a explicat încă pînă astăzi, le va explica într-o bună zi cu siguranţă, unul dintre acele fenomene despre care domnişoara Maimuţă-Pisică obişnuia să spună : „Sînt ferm convinsă că trebuie să aibă numaidecît o explicaţie ştiinţifică ! Nu o cunoaştem noi astăzi, dar cu siguranţă că odată şi odată...“

Iată ce se petrecu în acele momente.

Doamna Bufniţă-Papagal se concentră, se concentră, se concentrăm.

Se concentră, se concentră, se concentră...

Şi inventă avionul !

Avionul se afla acum gata inventat.

Dar frumuseţea era că doamna Bufniţă-Papagal nu-l inventase doar aşa, în cap, sau doar aşa, pe hîrtie... Îl inventase dintr-o dată, gata construit !

Nimeni dintre cei de faţă nu ar fi putut povesti şi nu ar fi putut explica vreodată, cum şi cînd se petrecuse exact acest lucru.

Intîi, nimeni nu crezuse de-a binelea sau nu înţelegea cum s-ar fi putut întîmpla una ca asta — ca doamna Bufniţă-Papagal să aducă într-adevăr ipe lume un avion, aşa, din nimic! Şi parcă nici doamna Bufniţă-Papagal nu era, în sinea ei, prea convinsă... Ştia ea ceva, dar chiar sigură, sigură, nu putea fi...

Apoi doamna Bufniţă-Papagal se concentră, se

concentră, se concentră... şi toţi începură să-şi dea seama că avionul va apărea de-adevăratelea. Unii o şi surprinseră în timp ce se concentra, vorbind singură şi bolborosind întruna, cuvinte şi propozi- ţiuni ce păreau atunci cam lipsite de noimă, ca : „Ia să-i fac eu acum aripile...[44], „Ia să-l fac eu ceva mai zvelt..„Ia să-i fac eu acum elicea...[44], „Ia să-l fac eu mai aşa... sau mai aşa...“, sau : „Ia să-i fac eu acum şi carlinga...[44], „Ia să mă ocup eu acum puţin şi de navă...[44]. Cineva o surprinsese chiar în timp ce rîdea în hohote, singură — se pare că îi venise ideea chiar atunci, în clipa aceea — şi spunea : „Ce-ar fi să fao eu avionul în formă de bufniţă ? Ha-ha-ha, ha-ha-ha ! Ha-ha-ha, ha-ha-ha !“

Cum, necum, avionul, pe care doamna Bufniţă-Papagal îl făcuse din nimic altceva decît din propria sa minte se afla acum acolo şi exista cu adevărat, putînd fi văzut, pipăit, mirosit etc., etc., de absolut oricine. Exista cu adevărat şi strălucea în soare, şi era un uriaş şi superb avion în formă de bufniţă, albastru-argintiu şi deosebit de zvelt.

— Acesta e avionul superfantastic, spuse simplu doamna Bufniţă-Papagal.

întreaga asistenţă izbucni pe loc într-un uriaş ropot de aplauze. (Mai energic decît toţi aplaudau tot ursuleţii, dar aceştia aveau labele atît de îmblănite încît aplauzele lor — ca şi ale pisicilor, de-altfel — abia se auzeau...) Şoarecele, doamna Bufniţă, Cotoiul, Cîinele, domnişoara Maimuţă-Pisică

veniră cu toţii să-şi prezinte personal felicitările. Doamna Bufniţă-Papagal mulţumea acum emoţionată, în dreapta şi în stînga, dînd din cap şi zîmbind tuturor. Părea obosită, dar mulţumită.

Un grup de reporteri-canguri care se nimerise să se afle de faţă o şi asaltă îndată pe inventatoarea şi creatoarea avionului, înconjurînd-o din toate direcţiile, fotografiind-o şi fiknînd-o din toate unghiurile, plictisind-o cu mii de întrebări şi urmărind-o pas cu pas.

— Spuneţi-ne doar cîteva cuvinte, doamnă Bufniţă-Papagal, insistau ei. Cum aţi inventat avionul ?

— De la ce aţi pornit, cum v-a venit ideea ?

— A fost greu ?... A fost uşor ?...

De emoţie, de oboseală, cine ar fi putut spune de ce, doamna Bufniţă-Papagal se cam zăpăci şi se încurcă de tot în răspunsuri. I se părea că inventase avionul cînd foarte uşor, cînd, dimpotrivă, foarte greu — dar cine ar mai fi putut spune cum se petrecuseră lucrurile în realitate ?

— O, l-am inventat foarte uşor, dragii mei, spuse ea. A fost mult mai uşor decît în alte rînduri... L-am inventat cu plăcere şi cu uşurinţă !

— De fapt, a fost destul de greu, se răzgîndi ea deodată. De fapt, mă simt destul de obosită... Insă, de fapt, a fost uşor... Adică, de fapt, a fost cam greu...

— Doamna Bufniţă-Papagal e obosită acum, fu de părere Maimuţa-Pisică, s-o lăsăm mai bine să

se odihnească...

— Dar n-am nici un chef să mă odihnesc! se răzgîndi iarăşi doamna Bufniţă-Papagal. Sînt mai sprintenă ca niciodată ! Vreau să mă plimb... Vreau să dansez...

Spunînd acestea, doamna Bufniţă-Papagal se prăbuşi în sfîrşit pe un scaun şi rămase acolo astfel, nemişcată, fără să fie în stare să mai scoată, multă vreme, vreo vorbă.

Cititorul a înţeles desigur, în mare, cam despre ce fel de fenomen era vorba şi cum de luase naştere şi apăruse deodată, aşa, din nimic, avionul. Cei care asistaseră susţineau că totul se datora, la urma urmei, *puterii de invenţie* a doamnei Bufniţe- Papagal. Aceasta părea să fie într-adevăr înzestrată cu o imaginaţie atît de vie, încît era în stare, atunci cînd îşi închipuia cu toată puterea minţii sale un lucru, să-l facă pînă la urmă să existe cu adevărat. Şi, după cum Şoarecele se înconjura, încet-încet. cum am văzut, de sumedenie de personaje pe care mintea sa le vedea într-un fel mult prea viu, în timpul lecturii — fapt care-i atrăgea nu o dată nemulţumirea şi mustrările severe ale domnişoarei Maimuţe-Pisică — doamna Bufniţă-Papagal, la rîndul ei, avea pare-se meteahna de a se înconjura încet-încet, de tot felul de obiecte, dintre cele mai stranii, ba chiar şi de animale, la fel de stranii, pe care le „inventa" î'ntr-o împrejurare sau alta. Se povestea despre ea că umpluse lumea de tot felul de drăcii,

de numeroase obiecte neînsufleţite şi sumedenie de animale dintre cele mai caraghioase,

— majoritatea, spuneau unii, nu fără răutate, cu totul nereuşite ori de-a dreptul penibile — pe scurt, că umpluse lumea, încet-încet, de tot felul de caraghioslîcuri şi de nimicuri, de care nimeni şi nici ea însăşi nu avea nici o nevoie. Nenorocirea era că indiferent dacă îi mai plăceau ori dacă dimpotrivă se simţea după o vreme, cum se şi întîmpla cel mai adesea, de-a dreptul desgustată de ele, indiferent deci de sentimentele subiective ale doamnei Bufniţe-Papagal, toate aceste caraghioslîcuri, drăcii şi nimicuri continuau să existe şi să se ţină scai după ea. Incît doamna Bufniţă-Papagal era obligată să le suporte pe veci, oricît s-ar fi plictisit, s-ar fi enervat, s-ar fi desgustat şi ar fi dorit din toată inima să scape de ele.

— Uite un obiect (sau un animal) inventat de doamna Bufniţă-Papagal, i se întîmpla uneori să audă spunîndu-se.

— Pocitania asta ? îi era dat să audă îndată şi răspunsul.

Şi totuşi, doamna Bufniţă-Papagal aproape că nu era în stare să se abţină de a inventa în continuare, de a inventa mereu noi şi noi de astfel de obiecte, unele, se spunea, mai caraghioase decît celelalte. Inventa fără frîu şi mai ales fără nici o măsură.

— Ar trebui, poate, doamnă Bufniţă-Papagal, să

puneţi oarecare ordine în obiectele acestea inventate de dumneavoastră, îi atrăgea uneori atenţia, cu multă bunăvoinţă, Maimuţa-Pisică.

Se străduia fireşte s-o ia mai de departe şi să-i vorbească, pe cît îi stătea în putinţă, cu toată politeţea cuvenită şi cît mai prevenitor (se întîmpla uneori ca doamna Bufniţă-Papagal, fiinţă în fond destul de sensibilă, să izbucnească în plîns din nimic), dar nu prea reuşea şi termina de obicei cu totul altfel de cum o pornise.

— Aveţi şi dumneavoastră mai multă grijă, nu inventaţi chiar anapoda şi nu chiar orice ! încheie pe un ton mustrător şi energic domnişoara Maimuţă-Pisică dovedindu-se pînă la urmă lipsită de orice tact.

Doamna Bufniţă-Papagal îşi avea însă admiratorii ei — şi care nu erau puţini la număr — admiratori cărora le plăceau şi pe care-i distrau din toată inima invenţiile sale, oricît ar fi fost ele de stranii ori de caraghioase. Unele dintre aceste invenţii rămineau, cum am mai văzut, la stadiul de simple povestiri, mai mult sau mai puţin distractive, pe care doamna Bufniţă-Papagal le spunea oricînd, cu multă bucurie, ascultătorilor ocazionali care i-ar fi cerut s-o facă. Dar adevăratele sale invenţii, datorate, cum am văzut, unei concentrări cu deosebire intense, erau considerate acelea pe care închipuirea atît de vie a doamnei Bufniţe-Papagal le făcea pînă la urmă să existe cu adevărat, să poată fi văzute, într-un cuvi'nt, să apară cu adevărat în lume. Trebuie să precizăm însă că atît unele cît şi celelalte, atît simplele născociri verbale cît şi acelea care îşi făceau pînă la urmă apariţia ca obiecte în lume — purtau deopotrivă denumirea comună de „invenţii ale doamnei Bufniţe-Papagal[44].

CAPITOLUL XXVI

— Eeeei... spuse după un timp doamna Bufniţă- Papagal, revenindu-şi ca prin minune din amorţeala în care căzuse şi sărind deodată sprintenă de pe scaun, ia să vedem ce mai

inventez eu acum ! Tare-aş avea chef să mai inventez ceva... Eeeei, ia să vedem noi ce-aş mai putea eu acum inventa !...

— Dar ce să mai inventaţi acum iarăşi, doamnă Bufniţă-Papagal, se sperie Maimuţa-Pisică, e tîr- ziu, ajunge pe ziua de astăzi ! Trebuie să plecăm la Căpcăunul Papanaş ! Ştiţi şi dumneavoastră foarte bine că Papanaş ne aşteaptă şi îl ştiţi doar cit e de nervos uneori şi de nerăbdător...

— Aş inventa un crocodil !... continuă visătoare doamna Bufniţă-Papagal, care parcă nici n-o auzea, în momentul acela, pe Maimuţa-Pisică. Nu ar fi nostim ? Ce zici, domnişoară Maimuţă-Pisică ? N-ar fi drăguţ să inventez un crocodil ?...

— Dar mai lăsaţi odată inventatul, doamnă Buf- niţă-Papagal, se scandalizã de-a binelea Mai-
muţa-Pisică. Crocodil ne mai lipseşte acuma... Gîn- diţi-vă mai bine că domnul Şoarece şi doamna Bufniţă s-au şi urcat în avion, şi că n-avem pilot...

— Păcat, regretă doamna Bufniţă-Papagal. Il făceam bineînţeles cît mai politicos, mai drăguţ, aveam eu grijă de asta... Ei lasă, inventez eu pînă la urmă un crocodil, dacă nu azi, în zilele următoare... Dar ce spuneai adineauri de pilot, domnişoară Maimuţă-Pisică ?

— Spuneam că degeaba s-au mai urcat în avion domnul Şoarece şi Doamna Bufniţă şi că

degeaba mai avem noi avion superfantastio şi albastru-argin- tiu şi zvelt şi în formă de bufniţă, din moment ce nu avem pilot şi nici nu s-a gîndit nimeni la asta şi mai spuneam, continuă supărată Maimuţa-Pisică, iar dacă nu spuneam, uite, spun chiar acum, că dacă lucrurile mai merg tot aşa înainte, eu una mă transform frumos din Maimuţă-Pisică în simplă Pisică şi atunci bineînţeles că părăsesc automat r,i funcţia de secretară...

— Dar cum poţi vorbi astfel, domnişoară Maimuţă-Pisică ? se supără la rîndul ei doamna Bufniţă-Papagal. Auzi, să te transformi din Maimuţă-Pisică în simplă Pisică şi să părăseşti automat şi funcţia de secretară ! Dar se poate, domnişoară Maimuţă-Pisică ?... Dar găsesc că ar fi o curată absurditate, că ar fi o... că ar fi un... se încurcă deodată doamna Bufniţă-Papagal. Iar cît priveşte pilotul de care te îngrijorai adineauri, continuă ea destul de jignită, mă şi mir, domnişoară Maimuţă-Pisică, să constat că ţi-ai pierdut cu totul şi cu totul încre-

derea în mine ! Unde sînt vremurile cînd exclamai la tot pasul „Salvaţi-ne, doamnă Bufniţă-Papagal ![u] şi doamnă Bufniţă-Papagal în sus şi doamnă Bufniţă-Papagal în jos şi iarăşi „Salvaţi-ne, doamnă Bufniţă-Papagal ![a]

Domnişoara Maimuţă-Pisică rămase tăcută şi plecă smerită privirile în jos. Recunoştea în sinea ei că depăşise într-adevăr măsura. Fusese nepoliticoasă cu doamna Bufniţă-Papagal (ca să

nu zicem altfel!), mai mult, îşi cam dăduse în petec. Se ştia că domnişoara Maimuţă-Pisică avea o fire instabilă, că trecea adeseori cu uşurinţa cea mai mare de la admiraţie excesivă, la desconsiderare şi dispreţ şi asta mai ales aşa, din senin, potrivit capriciului şi toanelor sale. Era fără îndoială dovadă a unei firi întrucîtva superficiale şi se spunea că domnişoara Maimuţă-Pisică avea rare momente cînd îşi dădea şi ea seama şi era conştientă ea însăşi de acest defect al său.

— Atunci, credeţi, doamnă Bufniţă-Papagal, că ne-aţi putea salva şi de data aceasta ?... întrebă ea în cele din urmă, foarte smerită.

— Dar se înţelege, dragă domnişoară Maimuţă- Pisică ! exclamă din toată inima doamna Bufniţă- Papagal. Dar cum aş putea eu să vă las aşa ?... Voi conduce bineînţeles avionul eu însămi !

— Dumneavoastră, doamnă Bufniţă-Papagal ? sări aproape s-o îmbrăţişeze de bucurie Maimuţa-Pisică. Dumneavoastră să conduceţi avionul ?

— Dar cine altul decît mine crezi dumneata că ar fi mai potrivit să conducă avionul nostru, dragă
domnişoară Maimuţă-Pisică ? se miră la rîndul ei doamna Bufniţă-Papagal. Uiţi că e vorba de un avion mai special... Şi apoi sînt cunoscută ca pilot încercat... şi curajos... şi capabil... continuă ea să se laude. Unde mai pui că sînt eu însămi inventa-

torul, ca şi constructorul avionului ?

Ca să fie mai convingătoare, doamna Bufniţă-Papagal îşi şi puse pe loc o cască uriaşă de pilot, pe care şi-o potrivi pe cap cu multă demnitate.

— Vă şade grozav de bine ! se entuziasmă îndată Maimuţa-Pisică. Nici nu ştiţi, doamnă Bufniţă-Pa- pagal, ce bine vă şade ca pilot !

— N-are de ce să-mi şadă rău, răspunse doamna Bufniţă-Papagal care părea, ce-i drept, cum era aşa, învelită în casca de pilot, mult schimbată. E drept că nu mi se mai văd deloc urechile mele de bufniţă, dar altfel arăt destul de bine şi aşa ! Mă face parcă mai interesantă...

— Să ştiţi, doamnă Bufniţă-Papagal ! sări şi Maimuţa-Pisică. Vă face mult mai interesantă ! Dar mult, mult, mult mai interesantă !

Cînd doamna Bufniţă-Papagal, cu impunătoarea sa cască de pilot în cap (şi însoţită de domnişoara Maimuţă-Pisică) se îndreptă în sfîrşit ea însăşi spre avion, apariţia sa stîrni în aceeaşi clipă, în rîndul mulţimii admiratorilor săi (iepuraşi, ursuleţi, pinguini, delfini, hermeline, zibeline), care se aflau cu toţii adunaţi în faţa avionului, — un entuziasm şi o hărmălaie de-a dreptul nemaipomenite.

— Doamna Bufniţă-Papagal, cu cască de pilot !

— Doamna Bufniţă-Papagal, pilot! Urrra, urrraa !... se auzea strigîndu-se din toate direcţiile.

Şoarecele, care se afla de mult instalat în avion,

alături de doamna Bufniţă şi alături de colaboratorii săi, Cîinele de Bibliotecă şi Cotoiul de Bibliotecă şi care, pare-se, era dealtfel cu totul încîntat de felul atît de confortabil în care se afla instalat şi în general de felul plăcut şi inteligent în care inventase doamna Bufniţă-Papagal avionul, îngrijindu-se de toate pînă în cele mai mici amănunte — o întîmpină şi el extrem de vesel şi de bucuros, la rîndul său, pe inventatoarea-pilot. Şi cum doamna Bufniţă-Papagal inventase un avion pe lîngă toate destul de încăpător, în care ar fi putut călători comod mai multe sute de persoane (avionul avea şi o mică sală de cinematograf, o bibliotecă, un planetarium şi o sală de concerte), Şoarecele propuse numaidecît, cu multă amabilitate, tuturor cititorilor şi admiratorilor doamnei Bufniţe-Papagal care ar fi dorit cumva să ia parte la expediţie — să urce neîntîrziat şi ei în avion. Se arătară firește nu puţini amatori, mulţi dintre aceştia declarînd că se simţeau îndemnaţi de curiozitatea de a-1 vedea cu ochii lor proprii pe Căpcăunul Papanaş (un Căpcăun, cum se auzea, destul de cumsecade) — alături fireşte de bucuria şi de cinstea cu totul deosebite de a putea călători alături de domnul Şoarece, de domnul Cotoi şi de domnul Cîine, de doamna Bufniţă şi de domnişoara Maimuţă-Pisică şi, în sfîr- şit, de doamna Bufniţă-Papagal.

— Domnule Şoarece, domnule Şoarece, strigă la un moment dat Maimuţa-Pisică, după

ce toată lumea urcase în sfîrşit în avion şi aproape că se făcuse ora plecării. Domnule Şoarece, striga disperată Mai- muţa-Pisică, a sosit Calul din basmul chinezesc pe care-1 citeaţi dumneavoastră azi dimineaţă ! Calul acela, care mănîncă numai căpşuni... Şi v-am spus doar să citiţi şi dumneavoastră basmul, pe cît posibil, cu mai puţină atenţie... Acum, ce ne facem ? Uite, Calul a şi sosit!...

— Dar să poftească ! strigă numaidecît, pe cît de încîntat pe atît de amabil Şoarecele. Te rog, domnişoară Maimuţă-Pisică, pofteşte-1 numaidecît frumos în avion.

Şi într-adevăr, cîteva clipe mai tîrziu, Calul din vechiul basm chinezesc îşi făcu şi el apariţia, cam obosit dar liniştit că ajunsese din fericire încă la timp. Cîţiva reporteri-canguri îl şi înconjurară grăbiţi, în timp ce urca, destul de obosit şi răsuflînd cam greu, scara avionului.

— Veniţi de departe ?

— E adevărat ce se vorbeşte despre dumnea-voastră ? Mîncaţi într-adevăr numai căpşuni ?

— Smeură nu mîncaţi ? Fragi nu mîncaţi ? Dar mure ? Dar afine ?

Calul dezminţi de cîteva ori din cap energic şi răspunse scurt :

— Numai căpşuni !

Apoi dispăru în interiorul avionului.

— Domnule Şoarece, domnule Şoarece —

strigă peste abia cîteva clipe mai tirziu iarăşi domnişoara Maimuţă-Pisică — domnule Şoarece, a sosit Căţelul ! Căţelul din fabula *Clinele şi Căţelul !* Care la despărţire întrebase atît de respectuos dacă ar mai putea reveni şi căruia dumneavoastră, domnule Şoarece, i-aţi răspuns atunci : „Dar ori de eîte ori vei dori, Căţelule dragă...[44]

— Dar pofteşte-1 numaidecît pe Căţel în avion, dragă domnişoară Maimuţă-Pisică, dădu îndată dispoziţie Şoarecele. Căpcăunul Papanaş se va bucura cu siguranţă. Nu, dar nici nu plecăm fără Căţel ! Pofteşte în avion, Căţelule dragă, îi mai strigă el acestuia, vii chiar la timp ! Uite, ai un loc chiar aici, lîngă mine !

Totul părea să arate că se apropiase în sfîrşit momentul plecării. Doamna Bufniţă-Papagal, extrem de impunătoare, luase loc şi ea în cabina pilotului.

— Vă rugăm, doamnă Bufniţă-Papagal, insistă deodată cineva dintre cei rămaşi, povestiţi-ne şi nouă ceva cît de scurt, înainte de plecare ! Povestiţi-ne ceva de pe vremea cînd eraţi profesoară... De la Şcoala de Urşi... Sau de la Şcoala de Lupi...

— Fie... se învoi doamna Bufniţă-Papagal, dar să ştiţi că nu prea am timp acum să mă lungesc la vorbă... Să vă spun ceva de la Şcoala de Lupi...

...La Şcoala de Lupi, începu ea, cu glasul plin de nostalgie, am avut atît clase cu personaje-lupi, cît şi clase cu personaje mîncate de lu,pi ! Le-am
avut eleve pe Scufiţa Roşie, Bunica din *Scufiţa Roşie*, pe Capra din *Capra cu trei iezi*...

— N-a fost mîncată de lup ! o corectă energic un ursuleţ din asistenţă. In *Capra cu trei iezi* au fost mincaţi numai iezii !

— Şi încă nu toţi trei ! o corectă alt ursuleţ.

— Bine, bine... recunoscu doamna Bufniţă-Papagal. Se întîmplă bineînţeles să mai greşesc şi eu...

— Şi la ce şcoli de animale sălbatice ori fioroase aţi mai predat dumneavoastră ? fu curios să mai ştie un cititor-iepuraş, mare amator de literatură de groază şi de senzaţie.

Doamna Bufniţă-Papagal păru să-şi adune cîteva clipe amintirile :

— Eu am predat şi la şcoala de pui de lei, spuse ea, în sfîrşit, eu am predat şi la şcoala de pui de tigri, mai adăugă ea, foarte zîmbitoare. Pot să vă spun că puii de lei erau grozav de ordonaţi, aveau caietele liniate frumos pe margine şi învelite întotdeauna frumos, în hîrtie albastră. Aveau şi scrisul extrem de îngrijit, de clar şi de citeţ, încît era o plăcere să corectezi vreun caiet de-al lor, în sfîrşit, vreo teză ori vreun extemporal oarecare... Era şi motivul pentru care le dădeam atît de des extem-

porale... Tot timpul, tot timpul dădeam extemporale, şi compuneri, şi rezumate, la şcoala de pui de lei !... Erau în general dintre cei mai cuminţi elevi pe care i-am avut eu vreodată şi aveau şi ţinuta exterioară întotdeauna la fel de ordonată şi de îngrijită !

In schimb, puii de tigri, continuă doamna Bufniţă-Papagal, trebuie s-o spun cu regret, erau aproape fără excepţie cit se poate de gălăgioşi, de indisciplinaţi, de neglijenţi, de dezordonaţi şi de lipsiţi, în general, de orice ţinută ! Aveau caietele murdare şi rupte, veşnic pătate cu cerneală, răsturnau călimările întruna, iar ghiozdanele le căzeau mereu pe jos, cu mare zgomot, chiar în timpul orei ! Aveau cu toţii un scris imposibil şi răspundeau la lecţie neîntrebaţi ! Majoritatea meritau din oficiu nota unu, atît la atenţie, cît şi la purtare ! Dar să vă spun mai bine ceva de pe vremea cînd eram profesoară de istorie !

...Odată, începu ea visătoare, pe cînd predam istoria antică, am avut o clasă întreagă numai de faraoni ! In toate băncile şedeau faraoni ! îmi amintesc şi acum destul de bine : în banca întîia şedeau, bineînţeles, cum era şi normal, Ramses al II-lea şi Tutmes al III-lea. Ceilalţi Ramses, de care n-aţi prea auzit, de la I-ul pînă la al X-lea, şedeau îngrămădiţi cam toţi la un loc, undeva mai spre fundul clasei... L-am avut elev şi pe Ptah-Hotep, l-am avut elev şi pe Tutankamon... Mi-a

fost elev şi faraonul S-n-Wsrt...

— Faraonul S-n-Wsrt ? se miră un cititor-ursuleţ polar, mai puţin iniţiat în chestiuni de orientalistică. Dar cum reuşeaţi să-l strigaţi la lecţie ? Cum reuşeaţi să-i pronunţaţi numele ?

— Reuşeam destul de bine ! spuse Bufniţa-Papagal. Am citit şi eu într-o carte de studii orientale că Herodot îl numeşte pe faraonul S-n-Wsrt, Sesostris, iar Diodor din Sicilia, Sesoosis, dar eu prefer să-i zic în continuare tot S-n-Wsrt, în transcriere consonantică, — aşa cum era trecut, dealtfel, şi în catalogul clasei. E poate mai greu de pronunţat, dar în schimb e mai sănătos şi mult mai sigur !

— Aşa da, aşa înţeleg... recunoscu şi cititorul-ursuleţ polar.

— Va să zică, i-aţi avut elevi pe toţi faraonii aceştia !... Şi mai tîrziu, întrebă iarăşi cititorul-iepuraş dedat cu umorul negru — dacă tot i-aţi avut elevi pe faraonii aceştia, le-aţi avut cumva eleve, mai tîrziu, şi pe mumiile lor ?

— Nu, spuse demnă doamna Bufniţă-Papagal. Nu mi-a plăcut să am eleve-mumii ! Mai tîrziu, la istoria evului mediu şi la istoria modernă şi contemporană am avut desigur iarăşi serii şi serii de elevi strălucitori ! Eu l-am avut elev pe Carol Quintul, chiar şi pe Ludovic al Xl-lea, Paianjenul... Henric al Vll-lea Plantagenetul, a fost de asemenea elevul meu ! Papa Pius al Vll-lea şi Bonifaciu al VUI-lea au fost amîndoi elevii

mei !

...Dar mai frumos, îşi aminti ea, a fost poate tot la istoria antică, altădată, cînd am avut o clasă întreagă numai de regi asiro-caldeeni ! A fost bineînţeles o serie dintre cele mai strălucite, deşi, trebuie s-o spunem, erau şi regi asiro-caldeeni în clasă care nu se prea omorau cu învăţătura şi nu prea străluceau, cu toate că mulţi îşi dădeau inte-

rosul... Dar în sfîrşit, încheie doamna Bufniţă-Papagal, vă mai povestesc eu despre asta, altădată, fiindcă acum e tîrziu şi trebuie să plecăm !

Cititorii mulţumiră din inimă doamnei Bufniţe-Papagal pentru aceste ultime cuvinte ale sale, îi urară drum bun spre Căpcăunul Papanaş şi fireşte, întoarcere cît mai grabnică, iar aceasta, la rîndul ei, le făcu semn cu batista de pe scara avionului. (De unde le şi adresase, dealtfel, această scurtă cuvîn- tare de bun-rămas.)

Toţi erau acum convinşi că sosise în sfîrşit momentul plecării, cînd doamna Bufniţă-Papagal. gata să ia loc din nou în cabina pilotului. îşi aminti deodată :

— Dar unde sînt oare domnii M. Urs, N. Lup şi Vulpe V. Polară, cunoscuţii mei traducători în limbile urso-lupo-vulpice ? I-a văzut cineva ? I-a zărit cineva în avion ? I-aţi văzut dumneavoastră, domnule Şoarece, domnişoară Maimuţă-Pisică ? Fiindcă altminteri, spuse foarte hotărîtă doamna

Bufniţă- Papagal, eu nici nu mă gîndesc* să mai plec ! Eu nu plec nicăieri fără domnii M. Urs, N. Lup şi Vulpe V. Polară, distinşii mei traducători în limbile urso-lupo-vulpice !

Adevărul era că doamna Bufniţă-Papagal ţinea enorm la domnii M. Urs, N. Lup şi Vulpe V. Polară, persoane pe cît de modeste, de muncitoare şi de sîrguincioase, pe atît de capabile în profesiunea lor.

Domnişoara Maimuţă-Pisică fu obligată iarăşi să plece vinovată privirile. Totul se datora neglijenţei sale. In febra plecării uitase cu desăvîrşire de domnii M. Urs, N. Lup şi Vulpe V. Polară ! Ca să-şi îndrepte vina alergă ea însăşi în viteză să-i anunţe numaidecît şi să le şi facă bagajele şi îndată se şi întoarse împreună cu ei, aşa că în curînd urcară — venind cam în grabă şi răsuflînd cam greu — şi ultimii pasageri, — domnii M. Urs, N. Lu,p şi Vulpe V. Polară !

— Domnule Şoarece, domnule Şoarece ! se auzi deodată strigîndu-se chiar în ultima clipă dinaintea plecării avionului şi toţi văzură un grup de trei supraveghetoare-maimuţe ieşind speriate din bibliotecă şi alergînd în mare panică spre avion.

— Domnule Şoarece, domnule Şoarece, explicară în sfîrşit, apropiindu-se, cele trei maimuţe alarmate, în Bibliotecă au început să se petreacă fenomene de mare dezordine ! Două pisici din sala de lectură s-au trezit deodată

torcînd zgomotos, tul- burînd în felul acesta liniştea celorlalţi cititori şi contravenind în acelaşi timp regulamentului Bibliotecii !

— Torc mult prea sonor ! ţinu să sublinieze una dintre ele.

Şoarecele apăru, zîmbind îngăduitor, în uşa avionului :

N-am ce le face, răspunse el, adresîndu-se Maimuţelor cu cea mai largă înţelegere. De multe ori păţesc aşa cu pisicile... Cînd întîlnesc vreun

pasaj mai frumos într-o carte, sau vreo idee care le place în chip deosebit, încep să toarcă ! Se vede că celor două cititoare ale noastre le-o fi plăcut mai mult vreun pasaj, ori vreo frază, şi atunci, normal, s-au trezit toreînd... N-ai ce le face, repetă Şoarecele şi se întoarse liniştit la locul său.

Sosise într-adevăr momentul plecării.*O mărturisire a autorului* **Parlca întîi**

înalta societate a lupilor celebri şi a vulpilor celebre Partea a doua

Şoarecele de biblioteca Partea a treia

Doamna Bufniţă-Papaga

CUPRINSU
L

l1. re tor; F LOR ÎN MUGUR Tehnoredactor: GH. CHIRU

Apărut 1976. Bun de tipar 26.01.1976. Tiraj 2700 ex. broşate. Hirtic offset A de 100 gjm². Format 16/50x60. Coli editură 8,88. Coli tipar 16,50.

C.Z. pentru bibliotecile mari şi tnici 8R — 31

**Tiparul executat sub comanda nr. 173 la întreprinderea Poligrafică „13 Decembrie 1918" str. Cîrigore Alexandrescu nr. 89—97, Bucureşti,
Republica Socialistă România**